

Příklady dobré praxe místní Agendy 21 na obou stranách hranice

To nejlepší ze spolupráce Kraje Vysočina a Dolního Rakouska

Beispiele guter Praxis – Lokale Agenda 21 beiderseits der Grenze

Das Beste aus der Zusammenarbeit zwischen Vysočina und Niederösterreich

Mapa s místy realizace představených projektů Landkarte mit den Standorten der vorgestellten Projekte

Vydání této publikace bylo financováno z projektu MA-G 21 Spolupráce mezi místní Agendou 21 v kraji Vysočina a programem Gemeinde 21 v Dolním Rakousku realizovaného v rámci programu Evropská územní spolupráce Rakousko – Česká republika 2007–2013.

Die Herausgabe dieser Publikation wurde aus dem Projekt MA-G 21 „Zusammenarbeit zwischen der Lokalen Agenda 21 im Kreis Vysočina und dem Programm „Gemeinde 21“ in Niederösterreich“ finanziert und in Rahmen des Programms Europäische Territoriale Zusammenarbeit Österreich – Tschechische Republik 2007 – 13 umgesetzt.

EUROPEAN UNION
European Regional
Development Fund

EUROPEAN TERRITORIAL CO-OPERATION
AUSTRIA-CZECH REPUBLIC 2007-2013
Gemeinsam mehr erreichen. Společně dosáhneme více.

Obsah/Inhalt

Informace o projektu Spolupráce mezi místní Agendou 21 v kraji Vysočina a programem Gemeinde 21 v Dolním Rakousku (MA-G 21) Grundinformationen zum Projekt Zusammenarbeit zwischen der Lokalen Agenda 21 im Kreis Vysočina und dem Programm „Gemeinde 21“ in Niederösterreich (MA-G 21)	6
--	---

Informace o Přeshraniční ceně a regionálních kolech soutěže v Kraji Vysočina a v Dolním Rakousku Informationen über einen gemeinsamen Wettbewerb und einen grenzüberschreitenden Preis	7
---	---

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE/BEISPIELE GUTER PRAXIS 9

Kategorie Sociální věci – obce do 1 000 obyvatel Kategorie Soziales – Gemeinden unter 1.000 Einwohner	10
--	----

Kategorie Sociální věci – obce nad 1 000 obyvatel Kategorie Soziales – Gemeinden über 1.000 Einwohner	14
--	----

Kategorie Volný čas, vzdělání a kultura – obce do 1 000 obyvatel Kategorie Freizeit, Bildung und Kultur – Gemeinden unter 1.000 Einwohner	18
--	----

Kategorie Volný čas, vzdělání a kultura – obce nad 1 000 obyvatel Kategorie Freizeit, Bildung und Kultur – Gemeinden über 1.000 Einwohner	22
--	----

Kategorie Hospodářství – obce do 1 000 obyvatel Kategorie Wirtschaft – Gemeinden unter 1.000 Einwohner	26
---	----

Kategorie Hospodářství – obce nad 1 000 obyvatel Kategorie Wirtschaft – Gemeinden über 1.000 Einwohner	30
---	----

Kategorie Životní prostředí, ochrana klimatu, mobilita – obce do 1 000 obyvatel Kategorie Umwelt, Klimaschutz, Mobilität – Gemeinden unter 1.000 Einwohner	34
---	----

Kategorie Životní prostředí, ochrana klimatu, mobilita – obce nad 1 000 obyvatel Kategorie Umwelt, Klimaschutz, Mobilität – Gemeinden über 1.000 Einwohner	38
---	----

Kategorie Sídla, stavby, bydlení – obce do 1 000 obyvatel Kategorie Siedeln, Bauen, Wohnen – Gemeinden unter 1.000 Einwohner	42
---	----

Kategorie Sídla, stavby, bydlení – obce nad 1 000 obyvatel Kategorie Siedeln, Bauen, Wohnen – Gemeinden über 1.000 Einwohner	46
---	----

Kategorie Udržitelný rozvoj Kategorie Nachhaltige Entwicklung	50
--	----

SLOVNÍK ODBORNÉ TERMINOLOGIE A TEMATICKÉ TEXTY/ WÖRTERBUCH DER FACHTERMINOLOGIE UND THEMENTEXTE 55

Téma veřejná správa a místní Agenda 21 Thema Öffentliche Verwaltung und lokale Agenda 21 Slovníček/Wörterbuch	56
---	----

Téma Podnikatelská sféra Thema Unternehmenssektor Slovníček/Wörterbuch	64
--	----

Téma NNO Thema NGOs Slovníček/Wörterbuch	69
--	----

Úvodní slovo/Vorwort

Často se setkáváme s tím, že lidé neznají pojem místní Agenda 21. Přitom jeho rozklíčování je jednoduché: Agenda je vlastně program a místní již předurčuje, že se jedná o program místního dění, které nás přenáší do budoucnosti, tedy do 21. století. A abychom tento přechod dobře zvládli, potřebujeme místní Agendu 21 jako fungující nástroj. Původně byl sice vytvořen pro veřejnou správu, ale tím, že klade důraz na všechny cílové skupiny občanů, zahrnuje celou společnost. Právě díky tomuto programu můžeme čerpat zkušenosti nejen od našich českých partnerů, ale také od kolegů z Dolního Rakouska, kteří se těmto aktivitám věnují již stejně dlouho jako my v Kraji Vysočina, tedy od roku 2004.

Zatímco v České republice je pro realizaci MA21 uplatňován stejný systém ve všech krajích a obcích, v Rakousku se každá spolková země vydala vlastním směrem. Touto publikací jsme se rozhodli přiblížit všem zájemcům z řad veřejné správy, ale i podnikatelského a neziskového sektoru, jak realizace místní Agendy 21 v obou zemích probíhá.

Ing. Bc. Martin Hyský,

radní Kraje Vysočina pro oblast regionálního rozvoje

Oft passiert es, dass die Leute den Begriff „Lokale Agenda 21“ nicht kennen. Dabei ist dessen Entschlüsselung einfach: Die Agenda ist ein Programm, das auf jenes „lokale“ Geschehen fokussiert ist, das uns in die Zukunft führt, nämlich ins 21. Jahrhundert. Um diesen Übergang gut zu schaffen, brauchen wir die Lokale Agenda 21 als ein funktionierendes Instrument, das ursprünglich für die öffentliche Verwaltung gedacht war. Da es aber auf alle Bevölkerungsgruppen ausgerichtet ist, umfasst es letztlich die ganze Gesellschaft. Gerade dank dieses Programms können wir nicht nur mit unseren tschechischen Partnern, sondern auch mit Kollegen aus Niederösterreich, die sich diesen Aktivitäten ebenso lange wie wir in der Region Vysočina widmen, also seit 2004, Erfahrungen austauschen.

Während in der Tschechischen Republik für die Umsetzung der LA 21 dasselbe System in allen Regionen und Gemeinden angewendet wird, geht in Österreich jedes Bundesland seinen eigenen Weg. Mit dieser Publikation haben wir uns entschieden, allen Interessenten aus den Reihen der öffentlichen Verwaltung, aber auch aus dem Unternehmens- und Nonprofit-Sektor nahe zu bringen, wie die Umsetzung der Lokalen Agenda 21 in beiden Ländern funktioniert.

Ing. Bc. Martin Hyský,

Rat der Region Vysočina für die Abteilung Regionale Entwicklung

Der Weg in die Zukunft: Bürgerbeteiligung + Nachhaltigkeit + Vernetzung/ Cesta do budoucnosti: zapojení občanů + udržitelnost + propojení

Kdo se chce dobře připravit na výzvy budoucnosti, potřebuje ofenzivní strategie s dopadem na udržitelnost. Ofenzivní strategie však znamenají komplexní program, který vyžaduje nasazení mnoha lidí a souhlas většiny. Kouzelným slůvkem pro pozitivní vývoj je „zapojení občanů“.

Účast občanů je též základním principem místní Agendy 21, doplněný požadavkem udržitelnosti. Udržitelný rozvoj našich obcí a celé spolkové země však můžeme zaručit jen tehdy, pokud jsme ochotni zapojit do rozvoje našich obcí – a tedy do jejich celého území – občany. Ani jedno z kritérií „účast občanů“ a „udržitelnost“ nelze proto dost dobře aplikovat samostatně. Dolnorakouská cesta realizace místní Agendy 21 se jmenuje Obec 21 a její náplní jsou udržitelné procesy zaměřené na budoucnost s aktivní účastí občanů v plánování a při realizaci.

Na cestě do budoucnosti se však stává stále důležitější snaha o prosíťování, v neposlední řadě s ohledem na myšlenku spojené Evropy. Na cestě k tomuto vysokému cíli potkáváme důležité příklady přeshraniční spolupráce, jako je projekt MA-G 21, které vytvářejí větší okruh působnosti dobrým nápadům, otevírají důležité struktury vzájemnosti a konečně nechávají ve větší míře vyniknout pozitivní účinky.

Dr. Erwin Pröll

Zemský hejtman Dolního Rakouska

Wer sich für die Herausforderungen der Zukunft rüsten will, braucht offensive Strategien mit nachhaltigen Wirkungen. Ofensive Strategien stehen aber meist für ein umfassendes Programm, das den Einsatz vieler und die Zustimmung aller benötigt. Das Zauberwort für eine positive Entwicklung heißt daher „Bürgerbeteiligung“.

Bürgerbeteiligung ist auch das Grundprinzip der „Lokalen Agenda 21“, ergänzt durch den Anspruch der Nachhaltigkeit. Eine nachhaltige Entwicklung unserer Gemeinden und des gesamten Bundeslandes können wir jedoch nur garantieren, wenn wir bereit sind, die Bürgerinnen und Bürger in die Entwicklung unserer Gemeinden – das heißt ihres unmittelbaren Lebensumfelds – mit einzubeziehen. Die beiden Kriterien „Bürgerbeteiligung“ und „Nachhaltigkeit“ sind also kaum getrennt voneinander anwendbar. Der niederösterreichische Weg, „Lokale Agenda 21“ umzusetzen, heißt „Gemeinde 21“ und steht somit für zukunftsgerichtete, nachhaltige Prozesse mit aktiver Bürgerbeteiligung in Planung und Umsetzung.

Auf dem Weg in die Zukunft wird aber auch der Vernetzungsgedanke immer wichtiger, nicht zuletzt angesichts der Idee des Vereinten Europa. Auf dem Weg zu diesem hohen Ziel sind grenzübergreifende Kooperationen wie das Projekt „MA-G 21“ wesentliche Schritte, die guten Ideen einen größeren Wirkungskreis verschaffen, wichtige Strukturen des Miteinanders erschließen und schließlich positive Wirkungen in einem größeren Radius spürbar machen.

Dr. Erwin Pröll

Landeshauptmann von Niederösterreich

Informace o projektu Spolupráce mezi místní Agendou 21 v kraji Vysočina a programem Gemeinde 21 v Dolním Rakousku (MA-G 21)

Cílem projektu MA-G 21, který byl realizován od 24. 3. 2010 do 31. 12. 2012, je budování přeshraniční spolupráce na úrovni veřejné správy se zaměřením na předávání know-how, zkušeností a doporučených postupů (příkladů dobré praxe) na základě platné legislativy České republiky a Rakouska v zaměření na realizaci místní Agendy 21 (MA21) a udržitelného rozvoje v daných regionech. Dalším cílem projektu je navázat aktivní spolupráci s důrazem na realizaci MA21, zvýšení informovanosti a zapojení veřejnosti do realizace MA21 a do udržitelného rozvoje v obou regionech.

Specifické cíle:

- navázat komunikaci mezi realizátory MA21 na úrovni regionů
- představit aktivitu MA21 v sousedním regionu
- předávat příklady dobré praxe (učit se jeden od druhého)
- společně se učit novým metodám při realizaci MA21
- zvyšovat kompetence jednotlivých koordinátorů MA21
- společnými silami aktivně prezentovat MA21 na veřejnosti
- zahájit komunikaci k tématu udržitelného rozvoje s podnikatelským sektorem
- posílení prosířování v evropském prostoru

Přehled realizovaných aktivit:

- Pravidelná setkání realizačního týmu (společná setkání projektových partnerů z obou stran hranice)
- Konference realizátorů MA21 z Kraje Vysočina a Dolního Rakouska (setkání realizátorů a zájemců o MA21, jejich prezentace, výměna zkušeností, know-how a dobré praxe)
- Vydání společné dvoujazyčné publikace a DVD s příklady dobré praxe
- Semináře pro samosprávu a komunální angažovance (setkání zástupců obcí, mikroregionů, NNO, výměna zkušeností, získávání informací z jednotlivých municipalit využitelných pro rozvoj MA21)
- Konference pro podnikatelský sektor (zavádění principů udržitelného rozvoje v podnikatelském sektoru)
- Cena za udržitelný rozvoj (regionální a meziregionální kola soutěže oceňující projekty realizátorů MA21 a směřující k udržitelnému rozvoji a rozvoji dobrovolnictví)
- Klimatour (cyklistická štafeta, kde jsou prezentovány principy udržitelného rozvoje, MA21 a zdravý životní styl)
- Školení koordinátorů a zájemců o MA21 (dvoudenní semináře na téma MA21 za účasti expertů z obou regionů)
- Odborné jazykové vzdělávání na téma MA21
- Sociologický průzkum na téma udržitelný rozvoj a MA21 v obou regionech

Informationen zum Projekt Zusammenarbeit zwischen der Lokalen Agenda 21 in der Region Vysočina und dem Programm „Gemeinde 21“ in Niederösterreich (kurz MA-G 21)

Das Ziel des Projekts MA-G 21, das im Zeitraum vom 24.3.2010 bis zum 31.12.2012 umgesetzt wurde, ist der Aufbau einer grenzüberschreitenden Zusammenarbeit auf der Ebene der öffentlichen Verwaltung mit Ausrichtung auf die Weitergabe von Know-How, Erfahrungen und empfohlenen Vorgängen (Beispiele guter Praxis) aufgrund der geltenden Gesetzgebung der Tschechischen Republik und Österreichs mit Ausrichtung auf die Umsetzung der Lokalen Agenda 21 und der nachhaltigen Entwicklung in den jeweiligen Regionen. Ein weiteres Ziel des Projekts besteht in der aktiven Zusammenarbeit mit Nachdruck auf die Umsetzung der LA 21, Erhöhung der Informiertheit und Einbindung der Öffentlichkeit in die Umsetzung der LA 21 und in die nachhaltige Entwicklung in beiden Regionen.

Spezifische Ziele:

- Anknüpfung der Kommunikation zwischen den Umsetzern der LA 21 auf dem Niveau der Regionen
- Vorstellung der LA 21-Aktivitäten in der Nachbarregion
- Übergabe der Beispiele guter Praxis (voneinander lernen)
- gemeinsam neue Methoden bei der Umsetzung der LA 21 lernen
- Kompetenzen der einzelnen Koordinatoren der LA 21 erhöhen
- mit gemeinsamen Kräften die LA 21 in der Öffentlichkeit aktiv präsentieren
- Kommunikation zur nachhaltigen Entwicklung mit dem Unternehmenssektor aufnehmen
- Stärkung der Vernetzung im europäischen Raum

Übersicht der umgesetzten Aktivitäten:

- Regelmäßige Treffen des Umsetzungsteams (gemeinsame Treffen der Projektpartner von beiden Seiten der Grenze)
- Konferenz der Umsetzer der LA 21 aus der Region Vysočina und Niederösterreich (Treffen der Umsetzer und Interessenten an LA 21, deren Präsentation, Austausch von Erfahrungen, Know-How und Beispielen guter Praxis)
- Herausgabe der gemeinsamen zweisprachigen Publikation und einer DVD mit Beispielen guter Praxis
- Seminare für die Selbstverwaltung und engagierte Gemeindebürger (Treffen von Vertretern von Gemeinden und Mikroregionen, NNOs, Erfahrungsaustausch, Erlangung von Informationen aus den einzelnen Gemeinden, die für die Entwicklung der LA 21 nützlich sind)
- Konferenz für den Unternehmenssektor (Einführung der Prinzipien der nachhaltigen Entwicklung im Unternehmenssektor)
- Preis für die nachhaltige Entwicklung (regionale und zwischenregionale Wettbewerbe, die Projekte der Umsetzer der LA 21 bewerten und auf die nachhaltige Entwicklung sowie die Weiterentwicklung des Freiwilligenwesens ausgerichtet sind)
- Klimatour (Radstaffel, wo Prinzipien der nachhaltigen Entwicklung, LA 21, gesunder Lebensstil präsentiert werden)
- Schulung der Koordinatoren und Interessenten an LA 21 (zweitägige Seminare zum Thema LA 21 unter Teilnahme von Experten aus beiden Regionen)
- Fachsprachausbildung zum Thema LA 21
- Soziologische Untersuchung zum Thema nachhaltige Entwicklung und LA 21 in beiden Regionen

Informace o Přeshraniční ceně a regionálních kolech soutěže v Kraji Vysočina a v Dolním Rakousku

Cílem soutěže je medializovat a ocenit aktivity udržitelného rozvoje a dobrovolnictví. Na Vysočině proběhla dvě regionální kola soutěže (2011 – byly hodnoceny projekty za rok 2010, a 2012 – projekty za rok 2011). V Dolním Rakousku jsou vybírány nejlepší projekty jednou za dva roky. Nominace byly přijímány od veřejnosti. Posuzovány byly odbornou porotou složenou ze zástupců podnikatelského a neziskového sektoru, médií a veřejné správy. Nejúspěšnější projekty postoupily do přeshraniční soutěže.

Snahou je zvýšit zájem veřejnosti o problematiku MA21 a udržitelného rozvoje, poznat úspěšné projekty, vyměnit si zkušenosti a vzájemně se od sebe učit prostřednictvím předávání informací mezi cílovými skupinami napříč partnerskými regiony.

Cena je udělována v kategoriích: Sociální věci; Vzdělávání, volný čas a kultura; Hospodářství; Životní prostředí, ochrana klimatu, mobilita; Sídla, stavby, bydlení a Udržitelný rozvoj. Pro lepší srovnatelnost byla při hodnocení každá kategorie rozdělena podle velikosti obce kromě kategorie Udržitelný rozvoj.

Cena pro vítěze v regionálním kole v Dolním Rakousku, Preis für Sieger der Regionallrunde in Niederösterreich

Informationen zum Grenzüberschreitenden Preis und den regionalen Wettbewerbsrunden in der Region Vysočina sowie in Niederösterreich

Das Ziel des Wettbewerbs ist die Medialisierung und Auszeichnung der Aktivitäten der nachhaltigen Entwicklung und der freiwilligen Tätigkeit. In der Region Vysočina fanden zwei regionale Wettbewerbsrunden statt (2011: Bewertung der Projekte für das Jahr 2010 sowie 2012: Projekte für das Jahr 2011). In Niederösterreich werden die besten Projekte alle zwei Jahre ausgewählt. Die Nominierungen wurden von der Öffentlichkeit vorgenommen. Bewertet wurden sie von einer Fachjury aus Vertretern des Unternehmens- und Nonprofit-Sektors, der Medien sowie der öffentlichen Verwaltung. Die erfolgreichsten Projekte rückten in den grenzüberschreitenden Wettbewerb vor.

Das Streben liegt darin, das Interesse der Öffentlichkeit an der LA 21 und an nachhaltiger Entwicklung zu erhöhen, erfolgreiche Projekte kennenzulernen, Erfahrungen auszutauschen und durch die Weitergabe von Informationen zwischen den Zielgruppen quer durch die Partnerregionen voneinander zu lernen.

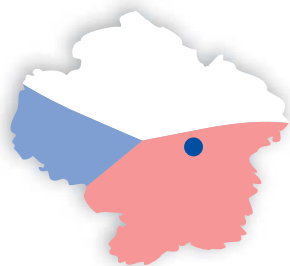
Der Preis wird in den folgenden Kategorien vergeben: Soziale Angelegenheiten, Bildung, Freizeit und Kultur, Wirtschaft, Umwelt, Klimaschutz, Siedeln, Bauen, Wohnen und Nachhaltige Entwicklung. Zur besseren Vergleichbarkeit wurde bei der Bewertung jede Kategorie nach Größe der Gemeinde unterschieden, mit Ausnahme der Kategorie Nachhaltige Entwicklung.

Příklady dobré praxe

Beispiele guter Praxis

Název projektu/Projekttitel:	Podaná ruka/Helfende Hände
Nositel projektu/Projektträger:	Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, o. s., klub Velké Meziříčí/Assoziation der Eltern und Freunde für gesundheitlich behinderte Kinder
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Obec Černá/Gemeinde Černá
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	314
www stránky/Homepage:	www.asociacevm.cz

Popis projektu:

Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, o. s., je občanským sdružením s právní subjektivitou. Asociace má celorepublikovou působnost a prostřednictvím svých klubů sdružuje všechny, kteří chtějí aktivně pomoci zdravotně postiženým dětem, mládeži a jejich rodinám.

Projekt Podaná ruka realizoval Klub Velké Meziříčí a nabízel volnočasové aktivity v Kraji Vysočina, spojené s účelnými terapiemi, které se zaměřovaly nejen na děti a mládež s mentálním postižením, ale na celou rodinu dítěte tak, aby děti zůstaly v přirozeném prostředí rodiny namísto ústavní péče.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Projekt vedli sami rodiče, ale i dobrovolníci z řad speciálních pedagogů a terapeutů. Byly do něj zapojeny děti a mládež z regionu. Do projektu bylo zapojeno celkem 60 dobrovolníků.

Vliv na kvalitu života v místě:

Během projektu se na jedné straně podařilo mezi sebou navzájem propojit rodiny pečující o děti s postižením, a tím vytvořit přirozenou síť pomoci. Na druhé straně projekt napomohl propojení se širší komunitou. Do projektu se zapojila celá řada lidí z různých věkových skupin a pomáhala s projektem na různých úrovních. Spolupracovníci podpořili projekt dobrovolnou prací při organizaci jednotlivých aktivit, jako asistenti u dětí s postižením, ale také pomáhali shánět dárce, aby se aktivity mohly rozšiřovat. I po dokončení projektu Podaná ruka jsou stále všichni v kontaktu a organizují další aktivity, které na projekt navazují.

Beschreibung des Projekts:

Die Assoziation der Eltern und Freunde von Kindern mit besonderen Bedürfnissen in der Tschechischen Republik, ist ein offener, unpolitischer Verein mit eigener Rechtspersönlichkeit. Die Assoziation arbeitet landesweit und bietet in ihren Klubs jenen ein Netzwerk, die behinderten Kindern, Jugendlichen und ihren Familien aktiv helfen wollen.

Das Projekt „Helfende Hände“ wurde vom Klub in Velké Meziříčí realisiert. Es wurden Freizeitaktivitäten in der Region Vysočina angeboten, die mit sinnvollen Therapien verbunden waren. Diese Therapien sind nicht nur auf Kinder und Jugendliche mit geistiger Behinderung ausgerichtet, sondern auch auf die Familie der Kinder, damit diese in ihren Familien bleiben können, anstatt in einem Heim leben zu müssen.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Das Projekt wurde von den Eltern selbst, aber auch von freiwilligen Helfern aus den Reihen von Spezialpädagogen und Therapeuten geführt. An dem Projekt nahmen auch Kinder und Jugendliche aus der Region teil. Insgesamt beteiligten sich 60 Freiwillige.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Während des Projekts ist es einerseits gelungen, Familien mit behinderten Kindern miteinander zu verbinden und so ein natürliches Hilfsnetz zu bilden. Andererseits unterstützte das Projekt die Verbindung von diesen Familien mit einer größeren Gemeinschaft. An dem Projekt beteiligte sich eine Reihe von Leuten aus verschiedenen Altersgruppen auf unterschiedliche Weise. Sie unterstützten das Projekt mit ihrer freiwilligen Arbeit bei der Organisation einzelner Aktivitäten oder als Assistenten bei Kindern mit Behinderung, und sie halfen auch, Spender zu suchen. Auch nach Abschluss des Projekts „Helfende Hände“ sind alle miteinander in Kontakt und organisieren weitere, an das Projekt anschließende Aktivitäten.

Název projektu/Projekttitle:	Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc/Gründung der Einrichtung für Kinder, die sofortige Hilfe brauchen
Nositel projektu/Projektträger:	Dětský domov Nová Ves u Chotěboře/Kinderheim Nová Ves u Chotěboře
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Obec Nová Ves u Chotěboře/Gemeinde Nová Ves u Chotěboře
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	588
www stránky/Homepage:	www.ddnv.cz

Popis projektu:

Doplňková služba dětského domova poskytující ochranu a pomoc dětem, které se ocitly bez péče, jsou ohroženy na zdraví či životě, jsou tělesně, duševně týrané či zneužívané nebo jsou ohrožena jejich základní práva. Služba je zajišťována celoročně a nepřetržitě pro děti od tří let do jejich zletilosti. Přijímány jsou na základě rozhodnutí soudu nebo žádosti rodičů (zákonných zástupců), sociálního orgánu nebo mohou přijít samy. Jsou zde poskytovány výchovné, vzdělávací a sociální činnosti a péče o domácnost s aktivním zapojením těchto dětí.

Rodinná skupina funguje v bytové jednotce o velikosti 5+1. Všichni rodinní příslušníci se starají o domácnost, úklid apod. Jsou posilovány školní návyky.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Služba funguje od podzimu 2011. Dosud byla poskytnuta péče šesti dětem. V rámci prevence labellingu je rodinná skupina o maximálním počtu šesti dětí umístěna v obecním bytě, a tedy mimo zařízení ústavní výchovy. Rodinná jednotka usiluje o co největší míru samostatnosti a sociálního fungování v podmínkách běžného života. Děti docházejí do veřejné školy, na dětské hřiště, nakupovat do obchodů nebo se účastní zájmových kroužků, které pořádá místní základní škola. Zařízení je iniciátorem různých veřejných akcí.

Vliv na kvalitu života v místě:

Poskytuje přímé zaopatření dětí (ubytování, stravování, ošacení, výchovu, poradenství, zájmovou činnost atd.). Zprostředkovává zdravotní a odbornou psychologickou péči. Přispívá k eliminaci narušených funkcí rodin. Spolupracuje se soudními institucemi, zařízeními ústavní a ochranné výchovy, vládními i nevládními organizacemi. Zároveň se snaží spolupracovat s rodinou pro zachování či obnovení rodinných vztahů. Prvořadým záměrem je, aby se dítě mohlo vrátit zpět do primární rodiny.

Beschreibung des Projekts:

Der „Ersatzdienst“ des Kinderheims gewährleistet sofortigen Schutz und Hilfe für Kinder, denen es an altersgemäßer Pflege und Betreuung mangelt, deren Gesundheit oder Leben gefährdet sind, die in ihren Grundrechten bedroht sind, körperlich bzw. geistig gequält oder missbraucht worden sind.

Dieser Dienst läuft kontinuierlich für Kinder ab drei Jahren bis zu ihrer Volljährigkeit. Die Kinder kommen über einen entsprechenden Gerichtsbeschluss oder einen Antrag der Eltern in diese Einrichtung, oder können auch von sich aus kommen. Den Kindern wird nicht nur Erziehung zuteil, sondern sie werden in soziale Tätigkeiten eingeführt und lernen Haushaltspflege. Weiters wird die Schulbildung intensiviert. Eine Familiengruppe soll maximal aus sechs Kindern bestehen.

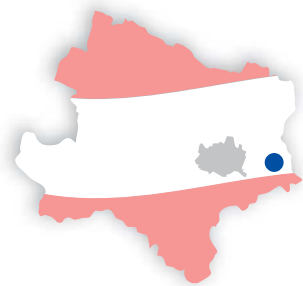

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Dieser Dienst funktioniert seit Herbst 2011. Bisher wurde diese Pflege für sechs Kinder geleistet. Die Familiengruppe lebt in einer Gemeindeförderung, das heißt in einer außerinstitutionellen Einrichtung. Das Leben in einer Familie soll die Unabhängigkeit der Kinder festigen und ihre Integration in den Alltag erleichtern. Sie besuchen auch eine öffentliche Schule oder Hobbyvereine. Ergänzend werden von der Einrichtung auch verschiedene öffentliche Veranstaltungen organisiert.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Erstrangige Absicht des Projekts ist, Kinder in primäre Familien zurückzubringen. Durch die Zusammenarbeit mit Justizinstitutionen, Einrichtungen für Schutzpflege, NPOs und Familien soll es den Kindern ermöglicht werden, neue familiäre Beziehungen kennenzulernen bzw. aufzubauen und entwicklungsstörende Erfahrungen oder Traumata abzubauen. Neben der Gewährleistung der direkten Betreuung der Kinder (inklusive Unterkunft, Bekleidung, Erziehung, Beratung,...) werden psychologische Unterstützung und gesundheitliche Pflege werden.

Název projektu/Projekttitle:	Vesnická snídani/Ein Dorffrühstück(t)
Nositel projektu/Projektträger:	Obec Höflein/Gemeinde Höflein
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Obec Höflein/Gemeinde Höflein
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	1.149

Popis projektu:

Členové spolku Dorferneuerung (Obnova vesnice) v obci Höflein překvapili v květnu 2009 všechny obyvatele společnou nedělní snídaní na hlavní ulici.

Více než 250 osob si užívalo klasickou snídani u osmdesátimetrové tabule na vesnické návsi. Tým Obce 21 zajistil, že se zde hosté dobře cítili, a informoval přitom o budoucnosti a plánovaných projektech, aby bylo možno do nich zapojit co nejvíce občanů. Bylo stále o čem mluvit, a to bylo také přáním do budoucna – dostatek témat v procesu zapojování občanů.

Tato akce se opakovala na začátku června 2011 a tentokrát přišlo 450 lidí! Nadšeně se zúčastnila i delegace z partnerské obce z Bavorska a informovala se o projektech Obce 21.

V květnu 2012 proběhla vesnická snídani zcela ve znamení integrace. Cíleně byli pozváni všichni, kteří se do obce nově přistěhovali.

Beschreibung des Projekts:

Die DorferneuerInnen in Höflein haben im Mai 2009 alle EinwohnerInnen mit einem gemeinsamen Sonntagsfrühstück auf der Hauptstraße überrascht. Mehr als 250 Personen genossen ein klassisches Frühstück an einer 80m langen Tafel am Dorfplatz. Das G21-Team sorgte für das Wohlbefinden der Gäste und informierte dabei über das Zukunftsbild und die geplanten Projekte, um so viele BürgerInnen wie möglich einzubeziehen. Der Kaffee wurde nie kalt – und dies wünschten sich alle auch für den tollen Beteiligungsprozess.

Die Wiederholung fand Anfang Juni 2011 statt, diesmal kamen 450 Personen! Auch eine Delegation der Partnergemeinde aus Bayern war begeistert dabei und informierte sich über die G21-Projekte. Im Mai 2012 stand das Dorffrühstück ganz im Zeichen der Integration, waren doch gezielt alle neu Zugezogenen eingeladen worden.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Společná snídani v obci přispívá velkou měrou k tomu, že se lidé sejdou, vyslechnou si své nápady, společně tyto nápady dále rozvíjejí a nakonec je i realizují. Snídani v obci Höflein ruší všechny doposud platné hranice a stěžejní témata dodávají každý rok snídani na zajímavosti.

Při realizaci pomohl nejen tým Obce 21, ale také hodně dobrovolníků!

Vliv na kvalitu života v místě:

Při výběru hlavních témat se dostávají na stůl se snídani i zajímavé nebo palčivé otázky. Integrace nových obyvatel obce, kteří se do vesnice nově přistěhovali, byla doposud posledním krokem, ale v roce 2013 bude uspořádáno další kolo snídani.

Lidé se již na tuto akci těší, protože člověk se u jednoho stolu u velké snídani setká se svými spoluobčany pouze jednou za rok!

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Ein Dorffrühstück trägt maßgeblich dazu bei, Leute zusammenzubringen, ihre Ideen zu hören, gemeinsam weiterzuspinnen und letztendlich zu Umsetzungen zu kommen. Das Höfleiner Frühstück sprengt dabei alle bisher gesehenen Rahmen – die Schwerpunktthemen jedes Jahr machen die Frühstücke zusätzlich spannend. Das Gemeinde21 Team und viele Freiwillige helfen bei der Durchführung!

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Die Schwerpunktsetzung bringt immer wieder interessante oder auch brennende Themen auf den Frühstückstisch. Die Integration von Zugezogenen war der bisher letzte Schritt, aber auch 2013 soll das Frühstück seine nächste Auflage erleben. Die Leute freuen sich bereits jetzt auf die Veranstaltung, kommt man doch nur einmal im Jahr beim größten Frühstück an einem Tisch zusammen!

Název projektu/Projekttitle:	Servus – sociální centrum/Sozialzentrum Servus
Nositel projektu/Projektträger:	Spolek Servus sociální centrum Würnitz/ Verein Servus Sozialzentrum Würnitz
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Středisková obec Würnitz/ Marktgemeinde Harmannsdorf/KG Würnitz
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	676
www stránky/Homepage:	www.sozialzentrum-wuernitz.at

Popis projektu:

Cílem centra „Servus“ je nabídnout místo pro výměnu, společné posezení, rozhovory mezi generacemi, výměnu názorů a pomoc. Tři půldny v týdnu zde probíhá pestrý program k posílení fyzické a duševní svěžesti pro starší generace, iniciovaný, plánovaný a realizovaný dobrovolnými pracovníky centra „Servus“: fyzická cvičení, paměťová cvičení, besedy o cestování, přednášky, filmy

Beschreibung des Projekts:

Das Bestreben des „Servus“ ist es, einen Ort der Abwechslung, des Beisammenseins, der Generationen-Gespräche, des Gedankenaustausches und Hilfestellung zu bieten. An drei Halbtagen pro Woche gibt es ein abwechslungsreiches Programm zur Stärkung körperlicher und geistiger Fitness für die ältere Generation, das von freiwilligen MitarbeiterInnen des Servus initiiert, geplant

atd. Také jsou nabízena témata přesahující generace, jako nordic walking, výživa, jazykové kurzy a další. Centrum Servus je chápáno jako servisní místo pro sousedskou pomoc. Členům je zasílán pestrý měsíční program, popřípadě je zpráva o činnosti centra vyvěšena v obchodech.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Do plánování byla od začátku zapojena obec, fara i občané. Představenstvo spolku sestává z deseti osob z obce Harmannsdorf. Dobrovolní spolupracovníci z obce vnášejí do projektu své možnosti a schopnosti. Hosté sociálního centra přicházejí z obce, popřípadě z okolního regionu. Ve dvou ze tří půldnů je centrum Servus plně vytíženo.

Vliv na kvalitu života v místě:

Sociální centrum poskytuje seniorům pomoc v boji proti osamělosti. Je podporováno společenství všech generací. Spolupráce je možná vždy, pokud je dostatek času a existuje zájem ze strany seniorů. Atraktivita obce se zvyšuje touto další nabídkou v oblasti péče o seniory.

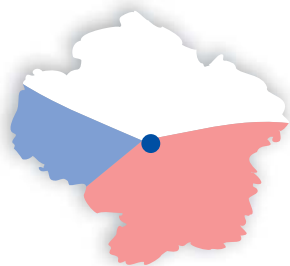
und umgesetzt wird: Turnen, Gedächtnisübungen, Reiseberichte, Vorträge, Filme und vieles mehr. Auch generationenübergreifende Themen wie Nordic Walking, Ernährung oder Sprachkurse werden angeboten. Das „Servus“ versteht sich auch als Servicestelle für Nachbarschaftshilfe. Den Mitgliedern wird das abwechslungsreiche, monatliche Programm zugesandt bzw. liegt die Servus-Nachricht auch in Geschäften auf.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

In die Planung waren von Beginn an Gemeinde, Pfarre und auch Bevölkerung eingebunden. Der Vorstand des Vereins setzt sich aus zehn Personen aus der Marktgemeinde Harmannsdorf zusammen. Die ehrenamtlichen MitarbeiterInnen kommen aus dem Ort und bringen darüber hinaus ihre Fähigkeiten in das Projekt ein. Die Gäste des Sozialzentrums kommen aus der Gemeinde bzw. Kleinregion. An zwei von drei Halbtagen ist das „Servus“ bereits voll ausgelastet.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Das Sozialzentrum bietet für SeniorInnen Hilfe gegen Vereinsamung. Es wird die Gemeinschaft aller Generationen gefördert. Je nach Zeit und Interesse ist eine Mitarbeit im Sozialzentrum möglich. Die Attraktivität der Gemeinde erhöht sich durch dieses weitere Angebot im Bereich der SeniorInnenbetreuung.

Název projektu/Projekttitel:	Návštěvy/Besuchen
Nositel projektu/Projektträger:	Centrum pro rodinu a sociální péči Vysočina/ Familienzentrum für Sozialpflege Vysočina
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Město Jihlava/Stadt Jihlava
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	50.669
www stránky/Homepage:	www.centrumrodin.cz

Popis projektu:

Dobrovolníci (většinou studenti) navštěvují seniory v několika zdravotně sociálních zařízeních. Studenti jsou zváni k tomu, aby se zapojili do dobrovolnické činnosti přímo ve školách, a měli tak možnost osvojit si sociální dovednosti potřebné v pomáhajících profesích. Návštěvy spočívají většinou v rozhovorech, předčítání a doprovodu na procházky u sociálně izolovaných seniorů, či hraní maňáskového divadla na dětském oddělení. Pro tuto službu jsou dobrovolníci pravidelně proškolení na odborných seminářích vedených zážitkovou formou a pracují pod supervizí.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Do projektu bylo v r. 2010 zapojeno na 85 dobrovolníků a uspokojeno 23 stálých klientů a pacientů Oddělení pro dlouhodobě nemocné a onkologie Nemocnice Jihlava. Dobrovolníci navštěvovali také pacienty dětského oddělení, kde jim pobyt krátili formou maňáskového divadla. Měsíčně dobrovolníci vykazují počet a náplň dobrovolnických hodin a předkládají zpětnou vazbu z návštěv a seminářů. Pravidelně je zjišťováno formou rozhovoru jak se daří naplňovat potřeby klientů i zařízení. Centrum nabízí možnost zapojení i do jiných dobrovolnických činnostech.

Vliv na kvalitu života v místě:

Dobrovolníci svým zájmem a pozorností věnovanou potřebným lidem prolamují jejich sociální izolaci a částečně nahrazují chybějící rodinné vztahy. Seniori vykazují zlepšení kvality života jak po stránce sociální, tak i zdravotní. Studenti středních škol si osvojují komunikační a sociální dovednosti, pozitivně hodnotí možnost většího sebepoznání, možnost poznání období stáří a vzájemné mezigenerační obohacení. Prostřednictvím oslovení studentů ve školách se zviditelňuje téma stáří a dobrovolnictví jako přirozená součást života.

Beschreibung des Projekts:

Freiwillige (meistens Schüler) besuchen Senioren und Kinder in gesundheitlich-sozialen Einrichtungen. Zur Eingliederung in die Freiwilligenarbeit werden die Schüler direkt in ihren Schulen eingeladen, sich mit sozialen Fähigkeiten, die in Hilfsprofessionen notwendig sind, vertraut zu machen. Nach Absprache mit den Beteiligten wird eine konkrete Form des Besuchs festgesetzt, der meist Gespräche, Vorlesen, Begleitung bei Spaziergängen und sonstige Unterhaltung der sozial isolierten Senioren bzw. kranken Kinder umfasst. Für diesen Dienst werden sie in Fachseminaren (in Erlebnisform) regelmäßig geschult, und sie arbeiten unter Supervision. Dieses Programm wird gegenwärtig vom Familienzentrum Vysočina geführt und weiterentwickelt.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Im Jahr 2010 wurden 85 Freiwillige in das Projekt eingegliedert, die 23 ständige Klienten und Patienten unter anderem in der onkologischen Abteilung des Krankenhauses Jihlava betreut. Die Freiwilligen besuchten auch die Kinderabteilung, wo sie den kleinen Patienten ihren Aufenthalt mit Puppentheater erleichtert haben. Monatlich listen die Freiwilligen Anzahl und Inhalt der Freiwilligenstunden auf und legen Feedback aus den Besuchen und Seminaren vor. In Gesprächen wird regelmäßig festgestellt, wieweit die Bedürfnisse der Klienten sowie der Einrichtung erfüllt wurden. Die Organisation bietet auch die Möglichkeit der Eingliederung in anderen Freiwilligentätigkeiten an. Die Freiwilligen brechen mit ihrem Engagement aus sozialer Isolation aus und können teilweise sogar fehlende Familienverhältnisse ersetzen. Für die betreuten Senioren erhöht sich die Lebensqualität – und zwar in sozialer wie auch gesundheitlicher Hinsicht.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Die Schüler an den Mittelschulen eignen sich nicht nur kommunikative und soziale Fähigkeiten an, sehr positiv bewerten sie auch die Möglichkeit, neue Selbsterkenntnis zu gewinnen sowie das Leben im Alter oder einen guten Umgang zwischen den Generationen kennenzulernen. Durch die Ansprache der Schüler direkt in den Schulen werden die Themen Alter und Freiwilligenarbeit ein natürlicher Bestandteil ihres täglichen Lebens.

Název projektu/Projekttitle:	Ruce pro Petra/Hände für Peter
Nositel projektu/Projektträger:	Základní škola Žďár nad Sázavou, Švermova 4/Grundschule Žďár nad Sázavou, Švermovastrasse 4
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Město Žďár nad Sázavou/Stadt Žďár nad Sázavou
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	22.068
www stránky/Homepage:	www.4zsazdar.cz

Popis projektu:

Velká akce žáků a učitelů 4. základní školy v Domě kultury ve Žďáře nad Sázavou. Během tří hodin se na podiu vystřídalo přes 650 účinkujících ve všech aktivitách (hudebních, tanečních, divadelních) a ve foyer, které bylo vyzdobeno výkresy, kolážemi a vzkazy Petrovi, se prodávaly žákovské výrobky. Všechny peníze za ně, a především dobrovolné vstupné byly poslány na speciální účet, ze kterého se financuje léčba ochrnutého bývalého spolužáka v Centru Adeli (měsíční kúra v lázních v Piešťanech) celkem za 144 000 Kč. K terapii je používán speciální kosmický oblek.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

1 200 návštěvníků celé akce, 650 aktivně zapojených účinkujících. Všichni účinkující i techničtí pracovníci nabídli svoji pomoc zdarma.

Dopad na kvalitu života v místě:

Výchovný prvek pro žáky školy, kterých je 880. Příklad etické výuky v praxi a motivace pro ostatní. Dle tohoto vzoru uspořádaly také ostatní školy menší sbírky i kulturní představení v místním rockovém klubu a Lidové škole umění. Vše se podařilo zdokumentovat a zpropagovat například články v Deníku, Regionální vysílání Českého rozhlasu a na ČT 1, ČT 24 a PRIMA TV VYSOČINA.

Beschreibung des Projekts:

Inhalt des Projekts war eine große Veranstaltung der Schüler und Lehrer der Grundschule im Kulturhaus in Žďár nad Sázavou als Benefizveranstaltung, um einem gelähmten ehemaligen Mitschüler namens Peter eine spezielle Therapie zu ermöglichen, für die ein spezieller Weltraumanzug verwendet wird. Innerhalb von 3 Stunden wechselten auf dem Podium mehr als 650 Mit-

wirkende in vielerlei Aktivitäten (Musik, Tanz, Theater). Im Foyer, das mit Zeichnungen, Collagen und Nachrichten an Peter dekoriert war, wurden Schülerprodukte verkauft. Der Erlös und vor allem das Eintrittsgeld in einer Gesamthöhe von 144.000

tschechischen Kronen wurden auf ein Spezialkonto überwiesen, von dem die Behandlung des Mitschülers im Zentrum Adeli in Form einer monatlichen Kur im Bad Piešťany finanziert wird.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

1 200 Besucher der Veranstaltung, 650 aktiv eingegliederte Mitwirkende sowie alle anderen Dienstleister (Service und Technik) haben ihre kostenlose Hilfe angeboten.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Das Projekt vermittelt den insgesamt 880 Schülern ein Beispiel des ethischen Unterrichtes in der Praxis. Außerdem war es Motivation für andere, denn nach diesem Muster haben auch andere Schulen kleinere Sammlungen sowie Kulturveranstaltungen im Rockclub und in der Volksschule der Künste veranstaltet. Es ist gelungen, alles zu dokumentieren und über regionale Medien zu propagieren.

Název projektu/Projektitel:	Mateřské centrum Trpaslíkov/Zwergenland
Nositel projektu/Projektträger:	Středisková obec Eichgraben/Marktgemeinde Eichgraben
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Středisková obec Eichgraben/Marktgemeinde Eichgraben
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	4.199
www stránky/Homepage:	www.daszwergenland.at

Popis projektu:

Po řadě diskuzí (s obecně prospěšnou společností Hilfswerk) se daly dohromady matky, které tento projekt zrealizovaly. Obec je podpořila radou, ale též tím, že jim krátkodobě na přechodnou dobu přenechala několik místností v centru obce. Společnost Hilfswerk jim pomáhala rok s organizací.

Brzy se vyskytla překvapivá možnost, převzít malý dům v centru obce Eichgraben, který byl využíván jako ordinace. Nyní má Trpaslíkov k dispozici i zahradu.

Skupina mezitím založila spolek a s velkým úspěchem provozuje Trpaslíkov (péči o malé děti ve věku 1–2,5 roku) na vlastní odpovědnost. Dům si matky zařídily samy a potřebovaly k tomu jen velmi málo finančních prostředků. Část vybavení bylo převzato i ze zrušené školky. Mezitím si spolek hledá již další prostory, protože péče o děti velmi dobře funguje.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Tento projekt vznikl výlučně angažovaností aktivní skupiny Obce 21 a tato skupina jej dále podporuje. V rámci projektu a díky intenzivní komunikaci členů byly iniciovány další akce jako setkání malých dětí a nordic walking s dětmi.

Vliv na kvalitu života v místě:

Situace v oblasti péče o malé děti se v obci Eichgraben velmi zlepšila. Centrum je tak úspěšné, že by teď mohlo být dvakrát větší. Tento úspěch dává organizátorům za pravdu a podněcuje je, aby pokračovali ve své práci. Seznam nových nápadů a opatření je dlouhý.

Beschreibung des Projekts:

Viele Gespräche (auch mit dem NÖ Hilfswerk) brachten einige Mütter zusammen, die letztendlich dieses Projekt auf die Beine stellten. Die Gemeinde unterstützte mit Rat, aber auch mit der kurzzeitigen Überlassung einiger Räume im neuen Gemeindezentrum (übergangsweise). Das Hilfswerk half ein Jahr mit der Organisation. Bald schon ergab sich eine völlig überraschende Gelegenheit, ein kleines Haus mitten im Zentrum von Eichgraben, das als Ordination genutzt worden war, zu übernehmen. Nun steht dem Zwergenland auch ein Garten zur Verfügung.

Die Gruppe hat mittlerweile einen Verein gegründet und betreibt das Zwergenland – Kinderbetreuung für 1- bis 2,5jährige – eigenverantwortlich. Und das mit großem Erfolg. Das Haus haben die Mütter selbst eingerichtet – und dabei nur sehr wenig finanzielle Mittel gebraucht. Einiges wurde jetzt auch von einer aufgelassenen Kindergartengruppe übernommen. Mittlerweile sucht der Verein schon nach weiteren Räumlichkeiten, da die Kinderbetreuung sehr gut läuft.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Dieses Projekt ist ausschließlich über das Engagement einer aktiven Gruppe der Gemeinde 21 entstanden und wird auch weiter betreut. Aus dem Projekt heraus und durch die intensive Kommunikation der Mitglieder sind auch weitere Aktionen entstanden wie der Babytreff und Nordic Walking mit Babys.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Die Betreuungssituation für Kleinkinder hat sich in Eichgraben massiv verbessert. Das Zwergenland ist so erfolgreich, dass es jetzt bereits doppelt so groß sein könnte – dieser Erfolg gibt den Organisatorinnen Recht und spornt sie an, weiterhin in diesem Bereich tätig zu sein. Die Liste an neuen Ideen und Maßnahmen ist lang.

Název projektu/Projekttitel:	Svátek národností/Fest der Nationen
Nositel projektu/Projektträger:	Středisková obec Weißenbach an der Triesting/ Marktgemeinde Weißenbach an der Triesting
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Středisková obec Weißenbach an der Triesting/ Marktgemeinde Weißenbach an der Triesting
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	1.650

Popis projektu:

Občané různého národnostního složení (ze 14 zemí! – a z více regionů Rakouska) obce Weißenbach an der Triesting uspořádali společně přeshraniční oslavu.

Každá účastníci se národnost měla k dispozici jeden stánek, u kterého se kromě různé nabídky jídla a nápojů nacházel také krátký popis její země na informačním panelu či stojanu (zeměpisná poloha, vlajka, jazyk, zvláštnosti atd.).

Pro návštěvníky, kteří výstavu o národnostech pozorně sledovali, bylo lehké odpovědět na otázky kvízu.

Veselý, pestrý svátek s národními tanci, hudbou, písněmi i kulturními lahůdkami dal dohromady 600 návštěvníků a akterů, kteří měli možnost navázat bližší vztahy a společně si užít vlahého jarního dne a večera.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Osvědčila se výborná spolupráce se školami: nákres zemské mapy se zapojenými zeměmi, jejich vlajky i společné písně, například Lidé jsou všude stejní. Akce se zúčastnilo hodně občanů, především žen.

Vliv na kvalitu života v místě:

Integrace bylo dosaženo již dlouhou dobou přípravy (jeden školní rok) a dobrou náladou v projektovém týmu. Projekt byl zajišťován hlavně ženami, které se po tomto vydařeném svátku setkávají dále.

Pro mnoho migrantů nebyl krok z anonymity jednoduchý. Právě prostřednictvím školy a dětí jsou integrační opatření lépe přijímána.

Beschreibung des Projekts:

Bürger und Bürgerinnen verschiedener nationaler Herkunft (14 Länder! - und mehrere Regionen Österreichs) der Gemeinde Weißenbach an der Triesting veranstalteten gemeinsam ein „grenzüberschreitendes“ Fest. Jede teilnehmende Nation betreute einen Stand, bei dem neben diversen Angeboten wie Speisen und Getränken auch eine Kurzbeschreibung des Landes auf Pinwand dargestellt wurde (geographische Lage, Flagge, Sprache, Besonderheiten,...).

Die BesucherInnen, die die Ausstellung über die Nationen aufmerksam betrachteten, hatten es dadurch leichter, die Quizfragen zu beantworten!

Ein fröhliches, buntes Fest mit nationalen Tänzen, Musik und Liedern sowie kulinarischen Köstlichkeiten ließ alle 600 BesucherInnen und AkteurInnen ein wenig näher zusammenrücken und einen lauen Frühlingstag und -abend genießen.

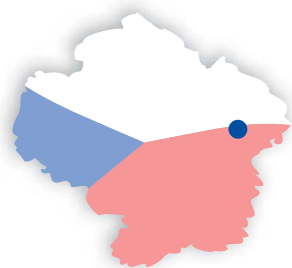
Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Neben einer tollen Kooperation mit den Schulen (Zeichnen einer Landkarte mit den teilnehmenden Ländern, dazugehörige Flagge als Fähnchen dazustecken, gemeinsames Lied : z.B.: „Die Menschen sind überall gleich“) haben sich zahlreiche BewohnerInnen beteiligt – vor allem Frauen.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Allein durch die lange Vorbereitungszeit (1 Schuljahr) und die gute Stimmung im Projektteam wurde schon Integration erreicht. Das Projekt wurde hauptsächlich von Frauen getragen, die sich auch nach diesem gelungenen Fest weiterhin treffen. Für viele Migrantinnen war der Schritt aus der Anonymität nicht einfach; gerade über die Schule und die Kinder werden Integrationsmaßnahmen besser angenommen.

Název projektu/Projekttitle:	Vybudování naučné stezky okolím Bobrové/Aufbau des Naturlehrpfades in der Umgebung von Bobrová
Nositel projektu/Projektträger:	Základní škola Bobrová, okres Žďár nad Sázavou, příspěvková organizace/Grundschule Bobrová
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Městys Bobrová/Stadtgemeinde Bobrová
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	900
www stránky/Homepage:	www.zsbobrova.eu

Popis projektu:

Základní škola vybudovala výletní naučnou stezku okolím Bobrové v délce 22 km s různými zastaveními, na kterých jsou umístěny informační tabule s fotografiemi a popisy. Některá ze stanovišť jsou zcela unikátní a svým významem dalece přesahují hranice regionu.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Do projektu se nezištně zapojili žáci 9. ročníku ZŠ Bobrová, pedagogové ZŠ Bobrová, dobrovolní spolupracovníci z řad občanů Bobrové i okolních obcí (rodiče žáků, faráři, další občané), pracovníci Úřadu městyse Bobrová, pracovníci obecních úřadů okolních obcí a odborní konzultanti.

Celkem se do projektu zapojilo asi 100 osob.

Beschreibung des Projekts:

Die Grundschule Bobrová gewann den Preis für den Aufbau des Ausflugslehrpfades durch die Umgebung von Bobrová in der Länge von 22 km mit verschiedenen Infopoints, an denen Informationstafeln mit Fotos und Beschreibung platziert sind. Einige der Standorte sind einzigartig und überschreiten mit ihrer Bedeutung die Regionalgrenze.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

An dem Projekt haben sich neben den Schülern des 9. Jahrgangs der Grundschule Bobrová auch die Pädagogen der Grundschule Bobrová, freiwillige Mitarbeiter aus den Reihen der Bürger von Bobrová sowie aus den Nachbargemeinden (Eltern der Schüler, Pfarrer, andere Bürger), die Mitarbeiter der Stadtgemeinde Bobrová sowie der Nachbarorte, aber auch Fachberater (insgesamt 100 Personen) uneigennützig beteiligt.

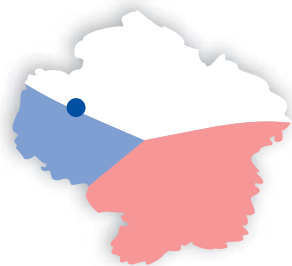
Vliv na kvalitu života v místě:

Je nesporné, že projekt Výletní naučná stezka okolím Bobrové upozorňuje na významné přírodní a kulturní bohatství Bobrové a jejího okolí. Kromě toho, že vytváří užší vztah mezi obyvateli a místy, kterými prochází stezka (obnovení historické paměti a ochrana životního prostředí), přitahuje turisty na méně známá místa Kraje Vysočina a slouží jako regionální učebnice.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Unbestritten ist, dass das Projekt des Ausflugslehrpfades durch die Umgebung von Bobrová auf den bedeutungsvollen Natur- und Kulturreichtum der Gemeinde Bobrová und ihrer Umgebung aufmerksam macht, ein engeres Verhältnis zwischen den Einwohnern und den Orten bildet, durch die der Pfad geht (Wiederherstellung des historischen Gedächtnisses und Umweltschutz), Touristen zu weniger bekannten Orten des Bezirkes Vysočina anzieht und damit als „Regionallehrbuch“ dient.

Název projektu/Projektitel:	Slámování/Stroharbeit
Nositel projektu/Projektträger:	Občanské sdružení Spolek na záchranu památek červenořečických Bürgervereinigung für Rettung der Denkmäler in Červená Řečice
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Město Červená Řečice/Stadt Červená Řečice
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	963
www stránky/Homepage:	www.slamovani.cz

Popis projektu:

Slámování je festival pro jednotlivce i rodiny s dětmi, při kterém návštěvníci tvoří objekty ze slámy. Materiál k tvorbě byl zvolen na základě logické asociace Řečice–Vysočina–Příroda–Pole–Obilí–Sláma. Sláma je tradiční a dostupný materiál a výroba slámených soch probíhá na nádvoří zámku. Návštěvníci si mohou vyrobit slámenou postavičku dle vlastní fantazie. Festival nabízí i řadu tradičních doprovodných akcí pro rodiny s dětmi – dílny, drátkování a malování, divadelní a filmová představení, dobrou hudbu a mnoho dalšího. Prostřednictvím Slámování upozorňují organizátoři na špatný stav zámku.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Přes silnou konkurenci jiných festivalů nejrůznějšího zaměření zejména v letní sezoně si Slámování udržuje posledních šest ročníků standardní návštěvnost, kvalitu a různorodost nabízených aktivit. Akce slámování a dalších doprovodných kulturních aktivit jako například kinematograf, koncert nebo divadlo se zapojilo cca 3 130 osob.

Vliv na kvalitu života v místě:

Slámování je tradiční akce, jejímž hlavním cílem je zajištění aktivní formy zábavy pro letní návštěvníky a místní obyvatele. Slámováním propaguje město Červenou Řečici, mikroregion Pelhřimovsko i Kraj Vysočina zdravou, aktivní formu zábavy pro všechny věkové kategorie návštěvníků. Festival nabízí promítání filmů a prezentace neprofesionálních divadelních skupin či neprofesionálních kapel nejen z regionu. Důležitá je také osvěta a upozornění na špatný stav místního zámku, který už léta chátrá.

Beschreibung des Projekts:

Das Strohfest ist ein Festival für Alleinstehende wie auch für Familien mit Kindern, bei dem die Besucher Objekte aus Stroh nach ihrer eigenen Phantasie fertigen. Das Material zur schöpferischen Tätigkeit wurde auf der Grundlage der logischen Assoziation „Gemeinde Řečice Region Vysočina-Natur-Felder-Getreide-Stroh“ gewählt. Stroh ist ein traditionelles und verfügbares Material. Die Herstellung der Strohstatuen findet im Schlosshof statt. Das Festival bietet auch zahlreiche traditionelle Begleitveranstaltungen für Familien mit Kindern, etwa Werkstätten zum Basteln oder zum Malen, Theatervorstellungen und Filmvorführungen, gute Musik oder Wettbewerbe. Durch das Strohfest möchten die Organisatoren auf den schlechten Zustand des Schlosses aufmerksam machen.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Trotz der starken Konkurrenz anderer Festivals verschiedenster Ausrichtung konnte das Strohfest insbesondere in der Sommersaison in den letzten sechs Jahren seine Besucherzahl, die Qualität und auch die Vielfalt der angebotenen Aktivitäten aufrecht erhalten. Insgesamt sind jährlich ca. 3 130 Personen eingebunden: etwa 150 aktive Teilnehmer, 200 Besucher, etwa 750 Personen bei Filmvorführungen, ca. 350 Personen bei Konzerten, etwa 150 Personen bei Theatervorstellungen sowie 1 680 Besucher innerhalb von 21 Tagen bei der Ausstellung der Strohobjekte im Park.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Das Strohfest ist eine traditionelle Aktion, deren vorrangiges Ziel es ist, aktive Formen der Unterhaltung für sommerliche Besucher und hiesige Einwohner anzubieten. Durch das Strohfest propagieren die Stadt Červená Řečice, die Mikroregion Pelhřimov und die Region Vysočina eine gesunde, aktive Form der Unterhaltung für Besucher jeden Alters. Das Festival bietet nicht nur Amateurtheatergruppen oder -musikgruppen aus der Region eine Bühne, sondern will vor allem das Schloss vor dem endgültigen Verfall bewahren.

Název projektu/Projekttitel:	Evropa ve Schwarzenau/Europa in Schwarzenau
Nositel projektu/Projektträger:	Středisková obec Schwarzenau/Marktgemeinde Schwarzenau
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Středisková obec Schwarzenau/Marktgemeinde Schwarzenau
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	886
www stránky/Homepage:	www.europa.in.schwarzenau.at

Popis projektu:

Každý rok jsou za účelem představení různých evropských zemí pořádány zvláštní akce, jako například divadlo, kurz vaření, jazykový kurz, hudební představení, módní přehlídka, promítání filmu, sportovní akce, expozice v muzeu (s námětem představované země), úprava místa (název ulice, označení veřejné budovy a tak podobně jsou opatřeny popisky, na kterých je možno si přečíst příslušný název v jazyce aktuální země), gastronomie (střídavě jsou na jídelní lístek místních restaurací zařazovány speciality jednotlivých zemí). Tyto akce jsou přenositelné.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Principem je dobrá reklama, která dává všem občanům možnost se zapojit (článek k tématu v obecních novinách s výzvou; hledání nových nápadů; krátké rozhovory s jednotlivými osobnostmi a funkcionáři spolků, atd.).

Na realizaci se podílí nejen členové pracovní skupiny Obec 21 Turistika a hospodářství, ale také další spolky.

Vliv na kvalitu života v místě:

Schwarzenau vytváří atrakci, která funguje jako signál navenek i dovnitř. Toto místo žije a stojí za to, abychom tu nějaký čas strávili, popřípadě sem jeli. Míří sem jak domácí, tak také turisté, kteří si nemohou dovolit dlouhé cestování, klasičtí turisté z Waldviertlu, kteří rádi navštěvují tematické stezky.

Beschreibung des Projekts:

Jedes Jahr wird ein anderes europäisches Land vorgestellt, zu dem es immer wieder spezielle Veranstaltungen gibt, wie etwa Theater, Kochkurs, Sprachkurs, Musik, Modeschau, Film (für Kinder und Erwachsene), sportliche Veranstaltungen, Fenstermuseum (hier wird jeweils das aktuelle Land vorgestellt), Ortsgestaltung (Straßennamen, öffentliche Gebäude etc. werden mit Schildern versehen, auf denen die jeweilige Bezeichnung in der Sprache des aktuellen Landes zu lesen ist), die Gastronomie beteiligt sich, in dem abwechselnd die Spezialitäten des jeweiligen Landes auf die Speisekarten gesetzt werden. Die Veranstaltungen sind erweiterbar.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Prinzip ist ein Marketing, das allen BürgerInnen Gelegenheit zur Beteiligung gibt (Artikel zum Themenfeld in Gemeindezeitung mit einem Aufruf, Ideen beizusteuern, kleine Gespräche mit Einzelpersonen und VereinsfunktionärInnen etc.). Nicht nur die G21-Arbeitsgruppenmitglieder Tourismus und Wirtschaft sondern auch sämtliche Vereine beteiligen sich an der Umsetzung.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Schwarzenau braucht eine Attraktion als Signal nach außen und nach innen: Dieser Ort ist in Bewegung und wert, dass man bleibt bzw. hinfährt. Zielgruppe sind sowohl Einheimische, als auch Touristen, Menschen, die sich keine langen Reisen leisten können oder klassische Waldvierteltouristen, die sich gerne „Themenpfade“ anschauen.

Název projektu/Projekttitel:	Kulturní dny/Kulturtage
Nositel projektu/Projektträger:	Obec Brand Laaben/Gemeinde Brand Laaben
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Obec Brand Laaben/Gemeinde Brand Laaben
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	1.155

Popis projektu:

Tým Obce 21 vytvořil projekt Kulturní dny. Hlavním nápadem a cílem projektu bylo spojit umělecké a kulturní události do jednoho víkendu. Dosud se kulturní dny konaly dvakrát, v roce 2008 pod názvem Umění a v roce 2010 s tématem Hudba. Kulturní víkend přivítalo obyvatelstvo s velkým nadšením. Vele velmi známých interpretů vystoupilo hodně místních umělců

a skupin – pro všechny věkové kategorie, každý si mohl vybrat z různých žánrů. Do návrhu programu byly rovněž zapojeny školy, ve kterých se v roce 2010 konaly fotografické workshopy pro žáky.

Ustáleným bodem programu se staly velmi oblíbené přednášky jednoho z obyvatel obce, který se intenzivně zabývá její historií.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Kulturní dny vznikly výhradně z iniciativy pracovní skupiny Kultura a bez maximálně angažovaného týmu by jejich realizace nebyla možná. Naštěstí se nápadu chopilo několik zainteresovaných osob, které pomohly i při dalším ročníku.

Vliv na kvalitu života v místě:

Skupina organizátorů je stále aktivní. Z myšlenky kulturních dnů vznikly další aktivity v kulturní oblasti. Například Knihovna s la-hůdkami je jedním z nápadů, ze kterého později vznikla slutečná knihovna. Členové skupiny společně hodně cestují, ať už je to při jízdách s divadlem nebo pěšky na Jakubské cestě (Jakobsweg). Společnou prací na kulturních dnech a jiných aktivitách se dala do pohybu řada akcí, které ovlivnily a obohatily kulturní život v Brand Laaben.

Beschreibung des Projekts:

Das Team der Gemeinde 21 entwickelte das Projekt „Kulturtage“ – die Idee war, Kunst- und Kulturevents an einem Wochenende zu bündeln. Bisher fanden die Kultur tage zweimal statt, 2008 unter dem Schwerpunkt „Kunst“, 2010 mit Schwerpunkt Musik. Das Veranstaltungswochenende wurde von der Bevölkerung mit großer Begeisterung aufgenommen.

Neben sehr bekannten KünstlerInnen prägen sehr viele heimische KünstlerInnen und Gruppen das Programm – von jung bis alt, für jeden Geschmack ist etwas dabei. Die Schulen werden ebenfalls in die Programmgestaltung eingebunden, so fanden 2010 Fotoworkshops mit VolksschülerInnen statt.

Ein Fixpunkt sind die mittlerweile sehr beliebten historischen Vorträge eines Laabners, der sich intensiv mit der Gemeinde auseinandersetzt.

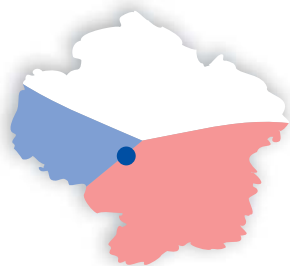
Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Die Kultur tage entstanden einzig aus der Initiative der Arbeitsgruppe Kultur, ohne das äußerst engagierte Team wäre die Durchführung nicht möglich gewesen – zum Glück nahmen einige Interessierte die Idee auf und halfen beim nächsten Mal mit.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Aus der Idee der Kultur tage sind weitere Aktivitäten im Kulturbereich entstanden, die Gruppe ist äußerst aktiv. Die „Schmankerlbibliothek“ ist eine dieser Ideen, daraus entwickelte sich später eine richtige Bücherei. Die Gruppenmitglieder sind aber auch gesellschaftlich viel unterwegs – sei es bei Theaterfahrten oder wandernd am Jakobsweg. Durch die gemeinsame Arbeit an den Kultur tagen und den anderen Aktivitäten wurde vieles ins Rollen gebracht, das das kulturelle Leben in Brand Laaben bereichert.

Název projektu/Projekttitle:	Dřevořezání – tradiční setkání řezbářů/Holzschnitzerei – traditionelles Treffen der Holzschnitzer
Nositel projektu/Projektträger:	Spolek přátel betlémů v Třešti/Verein von Freunden der Weihnachtskrippen in Třešť
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Město Třešť/Stadt Třešť
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	5.835
www stránky/Homepage:	www.betlemytrest.wz.cz

Popis projektu:

Spolek přátel betlémů v Třešti pořádá každoročně od roku 2002 na třešťském náměstí setkání neprofesionálních lidových řezbářů z České republiky, Slovenska a Rakouska. Řezbáři předvádějí návštěvníkům a obyvatelům Třeště krásu třešťských betlémů a přímo před očima návštěvníků vznikají figurky, zvířata a stavby. Tato díla rozšiřují společný betlém, který se tímto stává mimořádným a unikátním dílem. K dnešnímu dni má betlém přes 650 figurek a je ho možné zhlédnout ve stálé expozici betlémů, která se nachází v prostorách rodného domu světového ekonoma J. A. Schumpetera.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Do akce se začátkem prázdnin krom odborných i laických řezbářů zapojí i několik set návštěvníků. Na Dřevořezání se mimo jiné prezentují členové řezbářského kroužku při Domu dětí a mládeže v Třešti a neprofesionální umělci, kteří tvoří figury v nadživotní velikosti. Návštěvníci si mohou zapůjčit dláta a za pomoci odborného lektora si vyřezou vlastní figurku.

Vliv na kvalitu života v místě:

Samotné setkání řezbářů je dokladem toho, že betlémářství a lidové řezbářství je živé. V Třešti se dodnes staví betlémy v desítkách rodin, a řada amatérských řezbářů figurky i vytváří. Betlémářství plní významnou společenskou funkci. Zvyk chodit „po betlémech“ s sebou přináší čilejší společenský život. Lidé se vzájemně více navštěvují, jsou si blíže. Díky spolupráci s partnerským spolkem v Hollabrunnu bylo prokázáno, že biblický příběh nepotřebuje překlad. Řezbáři svými dláty tvoří figurky, které vypráví příběh Betléma, který je srozumitelný všem a překračuje hranice států.

Beschreibung des Projekts:

Der Verein der Weihnachtskrippenfreunde in Třešť veranstaltet alljährlich seit 2002 auf dem Marktplatz von Třešť ein Treffen von Hobbyschnitzern aus der Tschechischen Republik, aber auch aus der Slowakei und aus Österreich. Die Schnitzer führen die Schönheit von Weihnachtskrippen vor, und direkt vor den Augen der Besucher entstehen Figuren, Tiere und Bauwerke. Mit diesen Arbeiten erweitern die Schnitzer eine gemeinsame Weihnachtskrippe, die jedes Jahr größer wird und damit ein außerordentliches, einzigartiges Werk ist, das ein beeindruckendes Zeugnis vom Können der hiesigen und ausländischen Schnitzer ablegt. Derzeit hat die Krippe über 650 Figuren. Sie kann in der Dauerausstellung der Weihnachtskrippen besichtigt werden, die sich in den Räumen des Geburtshauses des internationalen Ökonomen J. A. Schumpeter befindet.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

In die Aktion sind ab dem Ferienbeginn neben Berufs- und Laienschnitzern auch mehrere hundert Besucher eingebunden. Beim Schnitzen präsentieren sich unter anderem die Mitglieder des Schnitzzirkels aus dem Kinder- und Jugendverein in Třešť und Laienkünstler, die Figuren in Überlebensgröße schaffen. Die Besucher können sich Meißel leihen und unter Anleitung eines Fachlektors ihre eigene Figur aus einem vorbereiteten Holzklötzchen schnitzen.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Das Treffen der Schnitzer ist ein Beweis dafür, dass das Schnitzen von Krippen und das volkstümliche Schnitzen lebendige Traditionen sind. In Třešť werden bis heute in dutzenden Familien Weihnachtskrippen aufgestellt, und zahlreiche Amateurschnitzer fertigen auch selbst die Figuren. Das Aufstellen von Weihnachtskrippen und die damit verbundenen Gepflogenheiten erfüllen eine wichtige gesellschaftliche Funktion.

Die Gewohnheit, von Krippe zu Krippe zu gehen, führt zu einem regeren gesellschaftlichen Leben, denn die Leute besuchen einander und kommen einander näher. Dank der Zusammenarbeit mit dem

Partnerverein in Hollabrunn kann man sagen, dass die biblische Geschichte keine Übersetzung braucht. Die Schnitzer schaffen mit ihren Meißeln Figuren, die die Geschichte von Bethlehem in einer Sprache erzählen, die für alle verständlich ist und Staatsgrenzen überwindet.

Název projektu/Projektitel:	Výstava Vůně medu/Die Ausstellung „Der Honigduft“
Nositel projektu/Projektträger:	Český svaz včelařů, o. s., Základní organizace Nové Město na Moravě/Die Tschechische Imker Union, Bürgervereinigung, die Grundorganisation Nové Město na Moravě
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Město Nové Město na Moravě/Stadt Nové Město na Moravě
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	10.247
www stránky/Homepage:	www.csv.jirizavrel.eu

Popis projektu:

Svaz zorganizoval 12. ročník akce s názvem Vůně medu, která se konala v Novém Městě na Moravě od 4. do 13. 11. 2011. Díky každoročním výstavám se svazu daří osvětově působit také na mládež, což pozitivně přispívá k zachování oboru včelařství pro další generace. Výstavu s oblibou navštěvují školy nejen z Nového Města a okolí, ale také návštěvníci ze vzdálenějších míst naší vlasti i ze zahraničí. Pro všechny včelaře mají připravený krátký výklad o významu včelaření. Spolek spolupracuje s Městským včelařským arborem v Novém Městě na Moravě.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Organizace sdružuje 142 včelařů se 1 725 včelstvy z Nového Města na Moravě a z podstatné části Mikroregionu Novoměstsko. Navíc je zřizovatelem nebo spoluzřizovatelem čtyř kroužků mladých včelařů od 6 do 17 let v počtu 29 dětí, které obhospodařují jedenáct včelstev v majetku organizace. Děti z kroužku pak rády demonstrují své znalosti a um při některých činnostech (práce se včelím voskem, vytáčení medu, atd.). Na výstavu je přizván vždy tradiční řemeslník (pekař, dráteník, řezbář apod.), jehož práci si může veřejnost sama vyzkoušet.

Vliv na kvalitu života v místě:

Český svaz včelařů se snaží o propagaci oboru včelařství mezi odbornou i laickou veřejností, nabízí využití volného času mládeže a přispívá k upevnění vztahu mládeže k přírodě a zdravého životního stylu. Seznamuje veřejnost s využitím včelích produktů pro zdraví a krásu těla. Včelařský spolek je druhým nejstarším spolkem v Novém Městě na Moravě a oslavil již 113. výročí od svého založení.

Beschreibung des Projekts:

Der Imkerverein hat bereits den 12. Jahrgang der Veranstaltung „Der Honigduft“ organisiert, die in Nové Město na Moravě von 4. bis 13. November 2011 stattfand. Durch diese alljährlichen Ausstellungen übernimmt der Verein auch eine erzieherische Wirkung für die Jugend, was einen positiven Beitrag zur Erhaltung der Bienenzucht für künftige Generationen hat. Vor allem Vorschul- und Schulkinder mit ihren Pädagogen besuchen die Ausstellung gerne, aber auch Schüler aus der Stadt Nové Město na Moravě und ihrer Umgebung, Erwachsene aus der ganzen Republik und auch Besucher aus dem Ausland. Während des ganzen Jahres ist es möglich, auf Wunsch einen Vortrag im städtischen Bienenzucht-Arboretum zu veranstalten. Die Veranstaltung fand mit Unterstützung der Stadt, einiger Gemeinden aus der umgebenden Mikroregion und der Region Vysočina statt.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Die Tschechische Imker Union vereint 142 Bienenzüchter mit 1 725 Bienenvölkern aus der Stadt Nové Město na Moravě sowie aus der Mikroregion Novoměstsko. Außerdem ist die Union Mitgründer von vier Gruppen junger Bienenzüchter – es handelt sich dabei um 29 Kinder im Alter von 6 bis 17 Jahren, die 11 Bienenvölker betreuen. Diese Kinder führen gerne ihre Kenntnisse und Fähigkeiten (etwa Arbeit mit Bienenwachs) vor. An diesen Ausstellungen nehmen auch traditionelle Handwerker (Bäcker, Drahtbinder, Holzschnitzer etc.) teil, deren Arbeit die Öffentlichkeit unter ihrer fachlichen Beratung selbst probieren kann.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Die Tschechische Imker Union versucht, die Bienenzucht unter Fachleuten und der breiten Öffentlichkeit zu fördern, damit eine Freizeitgestaltung für Kinder und Jugendliche zu bieten, die Beziehung der Jugendlichen zur Natur zu unterstützen und allgemein einen gesunden Lebensstil zu fördern, indem bei diversen Veranstaltungen der Öffentlichkeit die Verwendung von Bienenprodukten für Gesundheit und Schönheit des Körpers bekannt gemacht wird. Der Imkerverein ist der zweitälteste Verein in Nové Město na Moravě und wurde vor 113 Jahren gegründet.

Název projektu/Projekttitel:	Odpoledne pro seniory/Seniorennachmittag
Nositel projektu/Projektträger:	Středisková obec Langenrohr/Marktgemeinde Langenrohr
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Středisková obec Langenrohr/Marktgemeinde Langenrohr
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	2.310

Popis projektu:

Ve spolupráci s obecně prospěšnou dolnorakouskou organizací Hilfswerk byl v rámci procesu Obec 21 zrealizován v obci Langenrohr projekt Setkávání seniorů. Každé dva týdny se setkávají senioři obce v obecním sále, aby si popovídali u kávy a koláče a zahráli si karty, deskové hry nebo bingo. K tomu je nabízen variabilní program – například společný zpěv, trénink paměti, ruční práce, čtení, hudební představení, výstavy starých fotek nebo filmy, atd. Pravidelně přichází 20–30 účastníků na setkání k různým tématům, jako jsou ruční práce, trénink paměti, představení specialit pro gurmány, atd. V případě potřeby je nabídnuta též vyžadavací služba.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Nápad na projekt vznikl v pracovní skupině Obec 21 Generace, která se zabývá zlepšením kvality života v obci pro všechny generace. Jako partner pro spolupráci byla získána společnost Niederösterreichisches Hilfswerk. Setkání jsou připravována a prováděna za spolupráce s touto organizací, s obcí a případně dobrovolnými pomocníky. O průběhu setkání se pravidelně objevují zprávy v médiích obce.

Vliv na kvalitu života v obci:

Pro starší generace obce Langenrohr představuje odpoledne pro seniory, které se koná každých 14 dní, podstatné obohacení jejich každodenního života. Jeho účastníci se těší na pravidelná setkávání s přáteli a stejně naladěnými známými, které by bez organizace nebyla tak snadná. Nabízené body programu slouží hravým a komunikativním způsobem k udržení duševního a tělesného zdraví seniorů, a podporují tak jejich samostatnost v době všedních dnů. Eventuálním zapojením dětí a mládeže se posiluje vzájemné pochopení generací.

Beschreibung des Projekts:

In Zusammenarbeit mit dem NÖ Hilfswerk wurde im Rahmen des Gemeinde21-Prozesses in Langenrohr das Projekt „Seniorentreff“ entwickelt. Alle zwei Wochen treffen einander die SeniorInnen der Gemeinde im Gemeindesaal, um gemeinsam bei Kaffee und Kuchen zu plaudern und Karten, Brettspiele oder Bingo zu spielen. Dazu wird ein variables Programm angeboten – etwa gemeinsames Singen, Gedächtnistraining, Basteln, Lesungen, Musikdarbietungen, Ausstellung alter Fotos oder Filmvorführungen und vieles mehr. Regelmäßig kommen rund 20 bis 30 Personen zu den Treffen mit vorgegebenen Themenschwerpunkten wie Basteln, Gedächtnistraining oder Vorstellung von „Gourmet-Speisen“. Bei Bedarf wird auch ein Abholservice angeboten.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Die Projektidee entstand im G21-Arbeitskreis Generationen, der sich mit der Aufwertung der Lebensqualität in der Gemeinde für alle Generationen befasst. Als Kooperationspartner konnte das NÖ Hilfswerk gewonnen werden. In guter Zusammenarbeit zwischen dieser Organisation, einem Team der Gemeinde und fallweise auch freiwilligen HelferInnen werden die Treffen vorbereitet und durchgeführt. Über den Ablauf der Treffen wird in den Medien der Gemeinde regelmäßig berichtet.

Auswirkungen auf die Lebensqualität in der Gemeinde:

Für die ältere Generation der Gemeinde Langenrohr stellt der 14-tägige Seniorennachmittag eine wesentliche Bereicherung ihres Alltagslebens dar. Die TeilnehmerInnen freuen sich auf das regelmäßige Zusammenkommen mit Bekannten und Gleichgesinnten, das ohne Organisation nicht mehr so einfach möglich wäre. Die angebotenen Programmpunkte dienen auf spielerische und kommunikative Art der geistigen und körperlichen Gesundheit der SeniorInnen und fördern damit die Selbstständigkeit im Alltag. Durch die fallweise Einbeziehung von Kindern und Jugendlichen wird darüber hinaus das Verständnis der Generationen untereinander verstärkt.

Název projektu/Projekttitel:	Film Draní peří/Film „Federnschleissen“
Nositel projektu/Projektträger:	Středisková obec Asparn an der Zaya/ Marktgemeinde Asparn an der Zaya
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Středisková obec Asparn an der Zaya/ Marktgemeinde Asparn an der Zaya
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	1.814

Popis projektu:

V Asparn an der Zaya se nachází filmové a kulturní centrum. Toto centrum motivovalo tým Obce 21, aby s dětmi natočil dokumentární film o obci. Název filmu je Draní peří, což je typická komunikativní práce starších generací.

Scénář byl připraven s dětmi v rámci výuky. Natáčelo se na různých místech, ve všech pěti místních částech obce. Film se zabývá denními pracemi na vesnici v minulosti a v současnosti, zvyky obyvatel a jejich kvalitou života. V hlavních rolích hrají mladí i starší lidé, zemědělci i živnostníci. Obyvatelé tedy hrají sami sebe a přitom podávají svědectví o minulosti a přítomnosti.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Celý projekt byl vyvinut společně s obyvateli a také jimi byl s podporou profesionálního filmářského týmu realizován. Hlavním cílem filmu byla ukázka ze života různých generací a jejich vzájemného setkávání. Mnoho místních ve filmu též skutečně účinkovalo.

Vliv na kvalitu života v místě:

Projekt podporuje mezigenerační soužití, a tím také zlepšuje vzájemnou komunikaci. Důležitým přínosem projektu je nový pohled na názory různých generací.

Beschreibung des Projekts:

In Asparn an der Zaya liegt der Filmhof – dies motivierte das Gemeinde21-Team, mit Kindern einen Dokumentarfilm über die Gemeinde zu drehen. Der Titel des Films ist „Federnschleissen“, das ist eine typische, kommunikative Arbeit der älteren Generation. Das Drehbuch wurde mit Kindern im Unterricht ausgearbeitet, gedreht wurde an diversen Schauplätzen in allen fünf Orten der Großgemeinde. Es geht um die tägliche Arbeit im Dorf einst und jetzt, um Brauchtum und Lebensqualität. In den Hauptrollen spielen Jugendliche und ältere Personen, Landwirte und Gewerbetreibende. Die EinwohnerInnen spielen sich also selbst und legen dabei Zeugnis von Vergangenheit und Gegenwart ab.

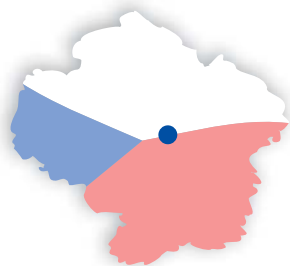

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Das gesamte Projekt wurde mit BürgerInnen entwickelt und von BürgerInnen durchgeführt – mit Unterstützung des professionellen Filmhof-Teams. Das Zusammenbringen der Generationen stand dabei im Vordergrund, zahlreiche Personen haben beim Film auch tatsächlich mitgespielt.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Dieses Projekt fördert nicht nur generationsübergreifend die Gemeinschaft, sondern verbessert darüber hinaus auch die Kommunikation. Neues Verständnis zwischen den Generationen für die jeweiligen Ansichten war ein wichtiger Output des Projekts.

Název projektu/Projektitel:	Obnova zámku v Jamné/Rekonstruktion des Schlosses in Jamné
Nositel projektu/Projektträger:	Obec Jamné/Gemeinde Jamné
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Obec Jamné/Gemeinde Jamné
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	526
www stránky/Homepage:	www.jamneujihlavy.cz

Popis projektu:

Původně na místě zámku stávala renesanční tvrz z konce 16. století postavená vlastníkem vsi Janem Šleklovským z Šicndorfu. Po Bílé hoře byl majetek zkonfiskován a Jamné v roce 1627 získala jihlavská jezuitská kolej. Jezuité ve druhé polovině 17. století tvrz přestavěli na barokní zámek. Po zrušení řádu se zde vystřídalo několik majitelů. Za Schindlerů v roce 1860 byl zámek přebudován v pseudogotickém stylu. Obec přistoupila v roce 2008 k opravě krovu a střešní krytiny, následovala oprava oken, restaurování vstupního kamenného portálu a obnova byla v roce 2010 zakončena velmi zdařilou celkovou opravou fasády celého zámku.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

K obnově památky bylo zapotřebí kvalifikované firmy (obnovu portálu prováděl akademický sochař). Z tohoto důvodu prováděla většinu prací odborná firma dle požadavků Národního památkového ústavu. Občané se podíleli pouze na odvozu suti z odstraněných omítek. Na základě rozboru omítek bylo nalezeno několik barevných vrstev. Občanům bylo pracovníky NPÚ dovoleno podílet se na výběru barevného odstínu nové fasády.

Vliv na kvalitu života v místě:

Zámek je spolu s kostelem dominantou centra obce. V areálu „pod zámekem“ se každoročně koná několik hojně navštěvovaných kulturních akcí (bluegrassové léto, dětský den, den Policie ČR). Obec leží na silnici mezi Jihlavou a Žďárem nad Sázavou. Denně tudy projedou stovky aut. Zámek je budovou, která reprezentuje obec. V budově zámku je obřadní síň, kde probíhají svatební a jiné obřady. Je zde úřadovna pošty pro deset okolních obcí. Krásný vzhled budovy potěší každého, kdo si jde i jen vyzvednout dopis. Na obnovu zdevastované budovy zámku čekali občané více než 30 let.

Beschreibung des Projekts:

Das Schloss steht auf dem Ort einer ehemaligen Renaissance-Festung aus dem Ende des 16. Jahrhunderts, die von dem Eigentümer des Dorfes Jan Šleklovský von Šicendorf erbaut wurde. Nach der Schlacht auf dem Weißen Berg wurde das Eigentum beschlagnahmt, bis die Festung Jamné im Jahre 1627 an das Iglauer Jesuiten-Kolleg verschenkt wurde. Die Jesuiten bauten die Festung in der zweiten Hälfte des 17. Jahrhunderts in ein Barockschloss um. Nach der Aufhebung des Ordens folgten mehrere Besitzer. Im Jahre 2008 begann die Gemeinde, Dachstuhl und Dach des Schlosses zu sanieren, es folgte die Reparatur der Fenster sowie die Restaurierung des steinernen Eingangsportals, bis die Renovierung im Jahre 2010 mit einer gesamten Restaurierung der Schlossfassade beendet wurde.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Entsprechend den Wünschen des Nationalen Instituts für Denkmalschutz und Denkmalpflege mussten die meisten Arbeiten von einer Fachfirma durchgeführt werden. Die Restaurierung des Eingangsportals besorgte ein akademischer Bildhauer. Die Bürger beteiligten sich an der Schuttabfuhr der alten Fassade. Da mehrere Farbschichten gefunden wurden, konnten sich die Bürger außerdem an der Auswahl der Fassadenfarbe beteiligen.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Das Schloss bildet zusammen mit der Kirche das Highlight im Dorfzentrum. Im Areal „Unter dem Schloss“ finden jedes Jahr mehrere Kulturveranstaltungen statt wie der „Bluegrass-Sommer“, der Kindertag oder der Tag der Polizei. Die Gemeinde liegt auf der Straße zwischen Jihlava und Žďár nad Sázavou. Täglich kommen durch diesen Ort hunderte Autos. Das Schloss repräsentiert die Gemeinde. Im Schlossgebäude befindet sich die Zeremonienhalle, wo Hochzeiten und andere Feste stattfinden. Außerdem ist hier die Postzentrale, auch für andere Gemeinden. Über das schöne Aussehen des Gebäudes freut sich jeder, der nur für einen Brief auf diese Post geht. Auf die Revitalisierung haben die Einwohner über 30 Jahre gewartet.

Název projektu/Projekttitel:	Rekonstrukce evangelické školy/Rekonstruktion der evangelischen Schule
Nositel projektu/Projektträger:	Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Horní Krupě/ Pfarrgemeinde der Evangelischen Kirche der Böhmisches Brüder in Horní Krupá
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Obec Horní Krupá/Gemeinde Horní Krupá
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	518
www stránky/Homepage:	www.horni-krupa.evangelnet.cz

Popis projektu:

Jedná se o rekonstrukci bývalé evangelické školy, která přestala sloužit svému účelu roku 1930. Dnes je využívána k rozvíjení tvořivého venkovského života, tradic a řemesel a jako středisko ekologické výchovy. V první etapě byly zprovozněny společenské prostory, sociální zařízení, schodiště a ventilace. Rekonstrukce bude pokračovat půdní vestavbou, Dědovou dílnou, Galerií stodola a vznikne výuková louka na principu Přírodních zahrad. Prostory jsou rekonstruovány bezbariérově. Vnitřní nábytek je vesměs starý, venkovský, u kterého byly při renovaci zachyceny příběhy jeho předchozích majitelů (miniprojekt Příběh věcí).

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Projekt byl po celou dobu komunitně plánován při společných schůzích a následně konzultován s výtvarníky a architekty. Velkou část projektu vykonali dobrovolníci z řad místního farního sboru i mládeže z celé ČR. Zapojení dobrovolníků spočívalo především ve vybourávání podlahy, renovaci vnitřního zařízení včetně elektro a vodoinstalace, v nakácení a pořezu dřeva k zastřešení nového schodiště, ve výkopových pracích a vymalování. Počet dobrovolnických hodin činil přibližně 3 500 hodin.

Vliv na kvalitu života v místě:

Současná budova školy nabízí všem obyvatelům, a především školním dětem inspirativní prostor ke vzdělávání zejména v oblasti přírody, etiky a venkovského tradičního života. Každý týden zde probíhá pro děti přírodovědný kroužek Slunečnice, který navštěvuje zhruba 15 dětí. Farní sbor objekt využívá k mnohým setkáním, besedám, svatebním hostinám, přednáškám a v zimním období také k bohoslužbám.

Beschreibung des Projekts:

Im Projekt geht es um den Umbau der ehemaligen evangelischen Schule, die 1930 geschlossen worden war. Heute wird sie vor allem für die Entwicklung des schöpferischen Landlebens sowie zur Erhaltung alter Traditionen und Handwerke genutzt. Gleichzeitig dient sie als Zentrum für ökologische Erziehung. In

der ersten Etappe sind Gesellschaftsräume, soziale Einrichtungen, behindertengerechte Treppenhäuser, WC, Lüftung der Fenster und Schalter installiert worden. Der Umbau setzte sich mit dem Einbau eines Dachgeschoßes,

von „Opas Werkstatt“ oder einer Galerie in der Scheune fort. Weiters entsteht eine Unterrichtswiese nach dem Prinzip von Naturgärten. Alle Räume sind barrierefrei erreichbar, die Innenausstattung ist durchwegs alt und ländlich. Sie wurde von den Projektteilnehmern selbst renoviert. Im Zuge des Miniprojektes „Geschichte der Sachen“ wurde auch die Geschichten ihrer Vorbesitzer dokumentiert.

Quantität und Qualität der Bürgerbeteiligung:

Das Projekt wurde bei gemeinsamen Sammlungen gemeinschaftlich geplant und anschließend mit Künstlern und Architekten besprochen. Einen großen Teil der Arbeiten haben Freiwillige aus der ansässigen Pfarrgemeinde sowie Jugendlichen aus der ganzen Tschechischen Republik ausgeführt. Die Eingliederung der Freiwilligen bestand vor allem im Abbrechen des Bodens, Abschaben der Innenwände, in der Renovierung der Elektroinstallation, Wasserinstallation, Bearbeitung des Untergrundes für den neuen Boden, Holzfällen und Zuschneiden zur Überdachung des neuen Treppenhauses sowie Aushub- und Malerarbeiten. Insgesamt wurden ca. 3 500 Freiwilligenstunden investiert.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Wohnort:

Das renovierte Schulgebäude bietet allen Einwohnern und vor allem den Schulkindern einen inspirativen Raum zur Weiterbildung vor allem in den Bereichen Natur, Ethik und traditionelles Landleben. Jede Woche wird hier für die Kinder der Naturwissenschaftskreis „Sonnenblume“ veranstaltet, den ca. 15 Kinder aus Horní Krupá sowie aus den Umgebungsgemeinden besuchen. Die Pfarrgemeinde nutzt das Objekt für vielen Treffen, Plaudereien, Hochzeitsessen, Vorträge und in der Winterzeit auch für Gottesdienste. Nach Absprache übernachteten hier außerdem Gruppen von Naturschützern, Pfadfindern und Wanderern.

Název projektu/Projekttitel:	Naváděcí a informační systém/Leit- und Informationssystem
Nositel projektu/Projektträger:	Obec Reinsberg/Gemeinde Reinsberg
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Obec Reinsberg/Gemeinde Reinsberg
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	1.035

Popis projektu:

Naváděcí a informační systém je založen na značení, které ukazuje cestu od vjezdu do obce Reinsberg ze státní silnice (sjezd Schnalle) až k jednotlivým podnikům. Z projektu byly vytvořeny nové informační tabule u Kostelního náměstí (Kirchenplatz), renovace informační stěny u autobusové čekárny Schnalle a u Hradního sedla (Burgsattel). Divoké vylepování plakátů chtěla obec omezit tím, že byly poskytnuty nové možnosti oznamování akcí v oblasti Schnalle a na Kostelním náměstí (Kirchenplatz). Důležitou součástí naváděcího systému je zřízení brány v blízkosti kruhového objezdu jako symbolu vstupu do kulturní vesnice. Tato úprava, symbolicky koncipovaná jako divadelní jeviště s otevřenou oponou, má hosty překvapit a pozvat je na návštěvu.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Projekt je jedním z výsledků studie vývoje vesnice. Zúčastnil se jej velký počet občanů. Jejich zapojení probíhalo formou diskuzí o naplánování projektu, stejně jako formou dobrovolné práce odvedené při realizaci jednotlivých opatření.

Vliv na kvalitu života v místě:

Naváděcí a informační systém je službou pro občany i hosty a umožňuje lepší informovanost o akcích v místě. Díky němu lze snadno najít hospodářské a gastronomické podniky. Navíc posiluje nový systém profilování kulturní vesnice, a vytváří tak identitu pro obyvatelstvo.

Beschreibung des Projekts:

Das Projekt beinhaltet im Wesentlichen eine Beschilderung (so weit erforderlich) mit Tafeln und Wegweisern beginnend von der „Schnalle“ (Einfahrt zu Reinsberg von der Bundesstraße weg) bis zu den einzelnen Betrieben. Auch eine neue Infotafel am Kirchenplatz sowie die Adaptierung der Informationswand beim Buswartehäuschen „Schnalle“ und am Burgsattel sind Teil des Projekts.

Dem „Wildplakatieren“ wollte die Gemeinde dahingehend positiv begegnen, dass es neue Möglichkeiten für die Ankündigung von Veranstaltungen im Bereich „Schnalle“ und am Kirchenplatz gibt. Ein wichtiger Bestandteil des Leitsystems ist die Errichtung des Bühnentores in der Nähe des Kreisverkehrs als Eintrittssymbol in das Kulturdorf. Die Gestaltung, symbolisch gedacht als Theaterbühne mit geöffnetem Vorhang, soll Gäste überraschen und zum Besuch einladen.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Das Projekt ist eines der Ergebnisse aus der Dorfentwicklungsstudie, bei der eine große Zahl von GemeindebürgerInnen beteiligt war. Die weitere Einbindung von BürgerInnen erfolgte bei den vielen Besprechungen der konkreteren Projektplanung sowie auch in der ehrenamtlichen Mitarbeit bei der Umsetzung der einzelnen Maßnahmen.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Das Leit- und Informationssystem ist Service für BewohnerInnen und Gäste, dadurch ist auch eine bessere Information vor Ort über Veranstaltungen möglich, die Wirtschafts- und Gastronomiebetriebe werden leichter gefunden. Zusätzlich verstärkt das neue System die Positionierung als Kulturdorf und schafft damit Identität für die Bevölkerung.

Název projektu/Projekttitel:	Týdenní trh/Wochenmarkt
Nositel projektu/Projektträger:	Místní část Ardagger Markt/ Marktgemeinde Ardagger/KG Ardagger-Markt
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Místní část Ardagger Markt (Obec Ardagger)/ Marktgemeinde Ardagger/KG Ardagger-Markt
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	515

Popis projektu:

Motto trhu „čerstvě, radostně a pohodlně“ vzniklo při jeho prvním konání. Poprvé se zde prezentovalo 12 stánků a paleta produktů sahala od ryb, přes maso a uzeniny, výrobky z dýní, pestrý výběr sýrů až po farmářský chléb v různých variacích. První rok se konal ardaggerský týdenní trh každý pátek odpoledne mezi 14.00 a 18.00. Později byl zredukován na konání jednou za měsíc, ale se zvláštním důrazem na určité produkty či téma (velikonoční trh, ryby, sýr, zvěřina atd.).

Týdenní trh je vždy velkým úspěchem a má pokaždé dobrou návštěvnost. Na trh přijíždějí celé exkurze skupin, aby se nechaly inspirovat a nashromáždily nápady pro své vlastní trhy.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Přípravy a realizace projektu se s radostí zúčastnilo hodně organizátorů, podporovatelů a pomocníků, protože oživení místního centra a prodej regionálních potravin je jejich společným cílem.

Vliv na kvalitu života v místě:

„A právě proto, že chceme podpořit zásobování z blízkého okolí v obci Ardagger, a umožnit jeho vyšší frekvenci a rozšířenou nabídku, uvedli jsme tento trh v život v rámci akce Obec 21,“ uvedl starosta Pressl při otevření. „Nakupovat na trhu a u našich blízkých zásobovatelů, místo abychom jezdili někam daleko, to je náš cíl.“

Beschreibung des Projekts:

Das Motto des Wochenmarkts lautet „frisch, fröhlich und voll gemütlich“ und ist gleich beim ersten Markttag aufgegangen. Zwölf Stände waren am ersten Markttag mit dabei, und die Palette reichte von Fisch über verschiedene Fleisch- und Wurstwaren, Kürbisprodukte und eine reiche Käseauswahl bis zum Bauernbrot in verschiedensten Variationen. Jeden Freitag Nachmittag zwischen 14:00 und 18:00 Uhr fand der Ardagger Wochenmarkt im ersten Jahr statt, später wurde auf einmal im Monat reduziert – dann aber mit besonderem Schwerpunkt (Ostermarkt, Fisch, Käse, Wild...).

Der Wochenmarkt (der Name wurde beibehalten) ist ein großer Erfolg und immer gut besucht. Auch Exkursionsgruppen besuchen den Markt, um sich inspirieren zu lassen und Ideen für eigene Märkte zu sammeln.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Viele Mitorganisatoren, Unterstützer und Helfer waren sehr gerne an der Entwicklung und Durchführung des Projekts beteiligt, weil die Ortskernbelebung und die Vermarktung regionaler Lebensmittel ihr gemeinsames Anliegen ist.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

„Und genau weil wir die Nahversorgung in Ardagger stärken wollen und mehr Frequenz, aber auch ein erweitertes Dienstleistungs- und Nahversorgungsangebot bieten wollen, haben wir diesen Markt im Rahmen der Aktion Gemeinde21 ins Leben gerufen“, so Bgm. Pressl bei der Eröffnung, „Beim Markt und bei unseren Nahversorgern einkaufen, anstatt fortzufahren, das ist unser Ziel.“

Název projektu/Projektitel:	Záchrana souboru budov chudobince (Hotel Joseph 1699) v Třebíči/Die Rettung des Armenhauses (Hotel Joseph 1699) in Třebíč
Nositel projektu/Projektträger:	Accomo s. r. o., Rešice
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Město Třebíč/Stadt Třebíč
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	37.836
www stránky/Homepage:	www.joseph1699.cz

Popis projektu:

V roce 2010 byl v Třebíči otevřen nový hotel o kapacitě 42 lůžek nacházející se uprostřed židovské čtvrti. Otevření hotelu ovšem předcházela velkolepá a náročná rekonstrukce souboru historických budov, jejichž historie sahá až k roku 1699. V současné době je tento hotel nejvyšší kvalitou ubytovacím zařízením v Třebíči v kategorii First Class ****.

Návštěvník se dnes může seznámit s původním složitým historickým půdorysem areálu, kde se jednotlivé domy vzájemně dispozičně prolínají jak vertikálně, tak i horizontálně. Rekonstrukcí tento prostor neztratil svého ducha. Přestože se všechny budovy nacházejí ve svahu a převýšení celého komplexu činí více než osm metrů, podařilo se v interiéru všechny části smysluplně vzájemně propojit. V jednom z objektů se dochovala rituální lázeň – mikve, která je přístupná pro veřejnost.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Rekonstrukce hotelu byla spolufinancována z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Celkové náklady na rekonstrukci a vybavení inventářem činily 33 mil. Kč, z toho 25 mil. Kč tvořila stavební část. Dotace z fondu regionálního rozvoje činila celkem 16,5 mil. Kč. Bez této dotace by nebylo možné zajistit ekonomickou udržitelnost projektu a objekt by dále chátral.

Vliv na kvalitu života v místě:

Realizací této stavby se proměnil nejrozsáhlejší a nejzanedbanější komplex budov celého židovského města v Třebíči, jež je zapsáno na Seznamu památek kulturního dědictví UNESCO, ve vyhledávané turistické lákadlo s potenciálem přínosu nejen pro investora, ale i pro rozvoj drobných provozoven navázaných na turistický ruch v okolí tohoto hotelu. V místě s vysokou mírou nezaměstnanosti vzniklo šest pracovních míst a další pracovní příležitosti vznikly v přilehlých provozovnách.

Beschreibung des Projekts:

Im Jahr 2010 wurde in Třebíč in der Mitte des jüdischen Viertels ein neues Hotel mit einer Kapazität von 42 Betten eröffnet. Der Eröffnung des Hotels ging eine anspruchsvolle Rekonstruktion des historischen Gebäudekomplexes voraus, dessen Geschichte bis zum Jahr 1699 zurückführt. Derzeit wird dieses Hotel als First-Class-Hotel**** geführt. Die Besucher haben die Möglichkeit, den ursprünglichen komplizierten Grundriss kennen zu lernen, wo die einzelnen Häuser miteinander sowohl vertikal als auch horizontal verflochten sind. Obwohl die Gebäude an einem Hang gelegen sind und der Höhenunterschied des ganzen Komplexes mehr als acht Meter beträgt, ist es gelungen, die Innenräume der Gebäude miteinander sinnvoll zu verbinden. In einem der Objekte ist ein jüdisches rituelles Bad, die Mikve, erhalten geblieben, das der Öffentlichkeit zugänglich ist.

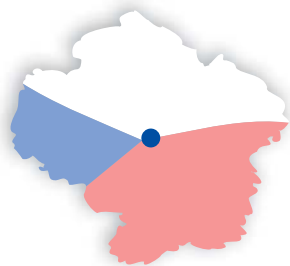

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Der Wiederaufbau des Hotels wurde vom Europäischen Fonds für regionale Entwicklung kofinanziert. Die Gesamtkosten für den Wiederaufbau und die Ausstattung mit dem Inventar betrugen 33 Mio. tschechische Kronen, wovon 25 Mio. für den Bau aufgewendet wurden. Die Dotation aus dem Fond für regionale Entwicklung betrug 16,5 Mio. Kronen. Ohne diese Subvention wäre es nicht möglich gewesen, die wirtschaftliche Nachhaltigkeit des Projekts zu gewährleisten und das Gebäude wäre verfallen.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Das Hotel bildete den größten und zugleich den sanierungsbedürftigsten Baukomplex des ganzen jüdischen Stadtviertels, das zum UNESCO Weltkulturerbe gehört. Dank des Wiederaufbaus wurde das Hotel zu einer beliebten Touristenattraktion mit Nutzen nicht nur für die Investoren, sondern auch für ein kleines Unternehmen, das mit dem Tourismus im Gebiet des Hotels verbunden ist. Třebíč gehört zu den Orten mit der höchsten Arbeitslosigkeit – in dem renovierten Hotel entstanden immerhin sechs neue Arbeitsplätze, zusätzliche Arbeitsplätze wurden in den angrenzenden Räumlichkeiten geschaffen.

Název projektu/Projekttitle:	Mezinárodní festival dokumentárních filmů Ji.hlava 2011/ Internationales Dokumentarfilmfestival Ji.hlava 2011
Nositel projektu/Projektträger:	Jihlavský spolek amatérských filmařů/ Iglauer Verband der Amateursfilmmacher
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Město Jihlava/Stadt Jihlava
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	50.669
www stránky/Homepage:	www.dokument-festival.cz

Popis projektu:

Festival je výjimečnou a prestižní událostí. Jedná se o největší festival autorského dokumentu ve střední a východní Evropě. Vytváří prostor pro vzdělávání, čímž oslovuje nejširší skupiny diváků. K jeho tvůrčí i pracovní a stále hravé atmosféře přispívají besedy s tvůrci filmů po jejich zhlédnutí, výjimečný festivalový katalog, semináře či autorská čtení. Z doprovodných aktivit je zajímavý například seminář Média a dokument, který je určený pro studenty žurnalistiky a filmové vědy. Ti se během čtyř dnů seznamují s možnostmi referovat o dokumentárních filmech a tyto vědomosti i prakticky aplikovat. Tímto festival přispívá ke zvyšování úrovně české kinematografie.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Hlavní cílovou skupinou festivalu jsou studenti středních a vysokých škol, široká veřejnost z Kraje Vysočina a odborná veřejnost z České republiky i zahraničí. Festival v roce 2011 promítl 229 filmů více než 30 tisícům diváků. Celkový počet akreditovaných účastníků přesáhl počet 2 700 (českých i zahraničních).

Vliv na kvalitu života v místě:

Jedna z nejvýznamnějších kulturních událostí roku se širokou návštěvností a medializací. Díky své výjimečné pozici podstatným způsobem napomáhá festival propagaci českých dokumentárních filmů směrem k zahraničním filmovým festivalům či televizním stanicím. Samotná Jihlava a její obyvatelé i návštěvníci po celou dobu trvání této akce žijí atmosférou festivalu, která na ně dýchá ze všech zákoutí, ulic a společenských zařízení.

Beschreibung des Projekts:

Das Festival ist als größtes Festival für Dokumentarfilme in Mittel- und Osteuropa ein angesehenes Ereignis. Es eröffnet Raum für Bildung und spricht so eine breite Zuschauergruppe an. Zu seiner schöpferischen und professionellen, aber immer wieder auch verspielten Atmosphäre tragen die Treffen mit den Filmschaffenden nach den Vorführungen, der außergewöhnliche Festivalkatalog sowie Seminare und Autorenlesungen bei. Als begleitende Aktivität entfaltet sich das Seminar „Medien und Dokument“ für Studenten der Journalistik- und Filmwissenschaft, die sich an vier Tagen theoretisch und praktisch mit den Möglichkeiten vertraut machen, wie man über Dokumentarfilme referiert. Damit trägt es systematisch dazu bei, das Niveau der Diskussion und Reflexion über die tschechische Kinematographie (nicht allein beim Dokumentarfilm) zu erhöhen.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Die vorrangige Zielgruppe des Festivals sind Schüler und Studenten von Mittel- und Hochschulen, die breite Öffentlichkeit der Region Vysočina sowie die Fachöffentlichkeit aus der Tschechischen Republik und aus dem Ausland. Im Jahr 2011 wurden beim Festival von mehr als 2 700 Teilnehmern den mehr als 30 000 Zuschauern 229 Filme gezeigt.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Das Festival gilt als eines der wichtigsten kulturellen Ereignisse des Jahres mit hoher Besucherzahl und großem Medienecho. Dank seiner außergewöhnlichen Position trägt das Festival auf wesentliche Weise zur Bekanntmachung tschechischer Dokumentarfilme bei ausländischen Filmfestivals oder Fernsehsendern bei. Die Stadt Jihlava und ihre Einwohner, aber auch die Besucher leben während der gesamten Veranstaltung in einer Festivalatmosphäre, die in allen Winkeln, Straßen und gesellschaftlichen Einrichtungen zu spüren ist.

Název projektu/Projekttitle:	Seznam živnostníků/Gewerbeindex
Nositel projektu/Projektträger:	Středisková obec Traisen/Marktgemeinde Traisen
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Středisková obec Traisen/Marktgemeinde Traisen
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	2.648
www stránky/Homepage:	www.gewerbeindex.at

Popis projektu:

Prvním projektem pracovní skupiny Hospodářství v rámci programu Obec 21 Traisen byl seznam živnostníků, který byl k dispozici nejdříve „pouze“ v on-line verzi (www.gewerbeindex.at), později též v tištěné podobě. Seznam byl distribuován do všech domácností a zaslán mnoha institucím. Jsou v něm obsaženy také informace o spolcích a lékařích a místními byl velmi dobře přijat. Lidé to dokázali ocenit: „Konečně víme, co všechno v Traisen existuje.“

Tištěný přehled byl vědomě koncipován tak, že lze velmi jednoduše zhotovit dotisk se změnami (aniž by musely být vyhozeny „staré“ exempláře).

Beschreibung des Projekts:

Das erste Projekt der Arbeitsgruppe Wirtschaft der Gemeinde 21 Traisen war der Gewerbeindex, der zuerst „nur“ in online-Version verfügbar war (www.gewerbeindex.at), später aber auch in gedruckter Version an alle Haushalte und zusätzlich viele Institutionen geschickt wurde.

Der Index, in dem auch die Vereine und alle ÄrztInnen enthalten sind, wird sehr gut angenommen – „Endlich wissen wir wirklich, was es in Traisen alles gibt“.

Die Auflage wurde bewusst so gehalten, dass ein Nachdruck mit Änderungen ohne großen Aufwand (und vor allem ohne die „alten“ Exemplare wegwerfen zu müssen) gelingen kann.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Vyhotovení indexu předcházela anketa ve všech domácnostech k tématu nákupního chování. Výsledky přinesly mnoho pracovních podnětů pro práci skupiny Hospodářství a seznam živnostníků byl jedním z nich. Sběr dat k vyhotovení a návaznou grafickou úpravu prováděli pouze dobrovolníci.

Vliv na kvalitu života v obci:

Seznamem živnostníků a vytvořením domény www.gewerbeindex.at se hnutí Obec 21 v Traisen podařil výborný start. Obyvatelstvo bylo zapojeno do opakovaných ankety a byla podpořena jeho pozornost. Skutečnost, že seznam obsahuje též informace o všech lékařích a spolcích, je další plus, které občané také vnímají.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Der Erstellung des Gewerbeindexes ist eine Befragung aller Haushalte zum Thema „Einkaufsverhalten“ vorausgegangen. Die Ergebnisse brachten mögliche Arbeitsschwerpunkte für die AG Wirtschaft – der Gewerbeindex war einer davon. Die Sammlung der Daten zur Erstellung und die anschließende grafische Aufbereitung wurden ausschließlich von Ehrenamtlichen durchgeführt.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Mit dem Traisner Gewerbeindex und der gelungenen Sicherung der Domain www.gewerbeindex.at ist der Gemeinde 21 in Traisen ein toller Start geglückt. Die Bevölkerung wurde durch die wiederholten Befragungen miteinbezogen und aufmerksam gemacht. Dass der Index auch Informationen zu allen ÄrztInnen und Vereinen enthält, ist ein zusätzliches Plus, das gerne angenommen wird.

Název projektu/Projekttitel:	Trh s lahůdkami/Schmankerlmarkt
Nositel projektu/Projektträger:	Středisková obec Ziersdorf/Marktgemeinde Ziersdorf
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Středisková obec Ziersdorf/Marktgemeinde Ziersdorf
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	3.848
www stránky/Homepage:	www.ziersdorf.at/schmankerl2012.htm

Popis projektu:

Od června 2011 se koná každou druhou sobotu v měsíci dopoledne trh s lahůdkami v centru obce Ziersdorf. Obyvateli byl nadšeně přijat. Nabízí se zde sezonní a regionální speciality na ochutnávku i ke koupi. Program s hudbou doplněný o soutěž s výhrou pravidelně zajišťuje dobrou náladu a vysokou návštěvnost. V rámci přípravy bylo vydlážděno náměstí a obecní stodola byla adaptována na prodejní a komunikační prostor. Dále zde byly zřízeny vitríny s historickými cihlami, které mají připomenout cihlářskou tradici vesnice Ziersdorf. Trh s lahůdkami je součástí snah pracovní skupiny Hospodářství Obce 21 o oživení hospodářské lokality Ziersdorf. Zástupci této skupiny také dne 9. 6. 2012 na trhu představili nové ziersdorfské hospodářské logo.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Myšlenka projektu vznikla v pracovní skupině Hospodářství programu Obec 21, která již od počátku zvažovala opatření k oživení centra obce Ziersdorf a k posílení domácího hospodářství. Při několika diskuzích byl v pracovní skupině podrobně rozpracován nápad asi dvaceti aktivistek z obce. Malá skupina čtyř osob se chopila úkolu a nakonec našla i zájem provozovatelů tržních stánků. Zkoordinovala přípravné práce ve spolupráci s obcí a zajistila celé akci reklamou.

Vliv na kvalitu života v obci:

Od otevření v červnu 2011 má trh stále velmi dobrou návštěvnost a ze strany obyvatelstva obce je pozitivně přijímán. Lidé na trh přicházejí, aby nakoupili čerstvé regionální výrobky, aby zde posnídali a setkali se se známými. Oživení místního centra obce se podařilo. Obec Ziersdorf je bohatší o místo pro komunikaci a setkávání.

Beschreibung des Projekts:

Seit Juni 2011 findet an jedem zweiten Samstag-Vormittag im Monat der Ziersdorfer Schmankerlmarkt im Ortszentrum von Ziersdorf statt. Von der Bevölkerung begeistert angenommen, bietet der Markt saisonale und regionale Spezialitäten zur Verkostung und zum Kauf an. Ein Rahmenprogramm mit Musik und Gewinnspiel sorgt regelmäßig für gute Stimmung und regen Besuch. Vorbereitend wurde der Marktplatz gepflastert und der gemeindeeigene Stadl als Verkaufs- und Kommunikationsraum adaptiert. Zusätzlich wurden Schaukästen mit historischen Ziegeln eingerichtet, die auf die Ziegel-Tradition Ziersdorfs hinweisen sollen. Der Schmankerlmarkt ist Teil der Bemühungen des G21-Arbeitskreises Wirtschaft zur Belebung des Wirtschaftsstandortes Ziersdorf, im Zuge derer auch am 9.6.2012 das neue Ziersdorfer Wirtschaftslogo beim Schmankerlmarkt öffentlich präsentiert wurde.

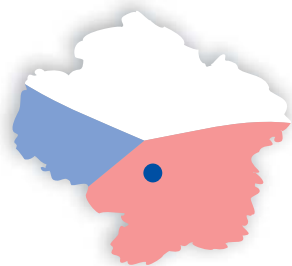

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Die Projektidee entstand im G21-Arbeitskreis Wirtschaft, der von Beginn an Maßnahmen zur Belebung des Ortszentrums von Ziersdorf und zur Stärkung der heimischen Wirtschaft überlegte. In mehreren Diskussionsrunden wurde die Idee von den rund 20 Arbeitskreis-AktivistInnen ausführlich vorbereitet. Eine kleine Gruppe von vier Personen übernahm es schließlich, interessierte Marktstandbetreiber zu finden, die Vorbereitungsarbeiten mit der Gemeinde zu koordinieren und Werbemaßnahmen in Gang zu setzen.

Auswirkungen auf die Lebensqualität in der Gemeinde:

Seit der Eröffnung im Juni 2011 ist der Markt stets sehr gut besucht und wird von der Gemeindebevölkerung begeistert angenommen. Man trifft sich auf dem Markt, um frische regionale Produkte einzukaufen, zu frühstücken und Bekannte zu treffen. Die Belebung des Ortszentrums ist gelungen und die Gemeinde Ziersdorf um einen Ort der Kommunikation und Begegnung reicher geworden.

Název projektu/Projektitel:	Pozemkový spolek/Bodenverband
Nositel projektu/Projektträger:	Základní organizace Českého svazu ochránců přírody Kněžice/ Grundorganisation des Tschechischen Vereins der Umweltschützer in Kněžice
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Obec Kněžice/Gemeinde Kněžice
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	1.412
www stránky/Homepage:	www.csopknezice.cz

Popis projektu:

Základní organizace Českého svazu ochránců přírody Kněžice zřídila Pozemkový spolek Chaloupky, který je jednou z jejích hlavních aktivit. Zabývá se vyhledáváním významných přírodně cenných území i drobnějších lokalit mimo zvláště chráněná území. Snahou je provést na těchto lokalitách kvalitní zoologické a botanické průzkumy a následně projednat s vlastníky možné způsoby péče, která by zajistila zachování přírodních hodnot území v oblasti Českomoravské vrchoviny. V rámci propagace myšlenek ochrany přírody a krajiny pořádá Pozemkový spolek Chaloupky i vzdělávací akce pro veřejnost v přírodě.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Pozemkový spolek se v současné době stará o cca 30 ha přírodně cenných lokalit a každoročně přibývají další. Do projektu je zapojeno 40 dobrovolníků: především mladé rodiny, děti a studenti, kteří se pravidelně účastní jak akcí pro veřejnost, tak i pracovních víkendů či táborů. V posledních dvou letech se významnou oblastí stává také firemní dobrovolnictví.

Vliv na kvalitu života v místě:

Hlavním dopadem je zlepšení stavu životního prostředí v lokálním měřítku a také podíl na záchraně populací řady ohrožených druhů organismů. Prostřednictvím akcí pro veřejnost je rovněž zvyšováno povědomí místních obyvatel o přírodních hodnotách v okolí jejich obcí.

Beschreibung des Projekts:

Als Teil des Tschechischen Verbandes der Naturschützer in Kněžice befasst sich der „Bodenverband“ mit dem Definieren von wertvollen Naturgebieten sowie kleineren Gebieten außerhalb der Sonderschutzgebiete. Ziel ist es, in diesen Gebieten hochwertige zoologische und botanische Untersuchungen durchzuführen und anschließend mit den Eigentümern mögliche Pflegeweisen zu verhandeln, die die Erhaltung von Naturwerten des Gebiets in Českomoravská vrchovina sichern. Im Rahmen der Verbreitung von Ideen des Natur- und Landschaftsschutzes veranstaltet das Grundstückverein Chaloupky auch Bildungsprogramme für Öffentlichkeit in der Natur.

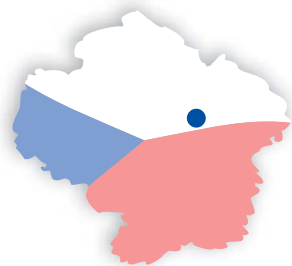
Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Der Grundstückverein kümmert sich gegenwärtig um ca. 30 ha wertvoller Naturflächen und alljährlich kommen weitere dazu. In das Projekt sind 40 Freiwillige eingebunden, vor allem junge Familien, Kinder und Studenten, die sowohl an den Veranstaltungen für die Öffentlichkeit, als auch an Arbeitswochenenden oder Lagern regelmäßig teilnehmen. In den letzten zwei Jahren wurde auch die Firmenfreiwilligenarbeit zu einem bedeutenden Bereich.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Die Hauptauswirkung ist die Verbesserung der Umweltstandards im lokalen Ausmaß sowie die Rettung der Populationen einer ganzen Reihe von bedrohten Organismenarten. Mit den Veranstaltungen für die Öffentlichkeit wurde auch das Bewusstsein der Ortseinwohner über die Naturwerte in der Umgebung ihrer Gemeinde erhöht.

Název projektu/Projekttitle:	Obnova Laguny u Bohdalova/Revitalisierung der Lagune bei der Gemeinde Bohdalov
Nositel projektu/Projektträger:	Sdružení Krajina/der Verein Krajina
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Městys Bohdalov/Stadtgemeinde Bohdalov
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	1.141
www stránky/Homepage:	www.sdruzeníkrajina.cz

Popis projektu:

Sdružení Krajina je nevládní nezisková organizace, jejímž posláním je přispívat ke zlepšení stavu přírody, krajiny a životního prostředí. Působí jako pozemkový spolek, pečující zejména o podmáčené a rašelinné louky.

Cílem projektu bylo zlepšení podmínek pro výskyt mnoha druhů obojživelníků. Dvouleté stavební práce na obnově přírodní památky byly financovány částkou cca 1,5 mil. Kč z Operačního programu životního prostředí ČR. Z celkem pěti tůní nacházejících se v této lokalitě se podařilo obnovit čtyři. Nově bylo instalováno vypouštěcí zařízení, kterým je možné regulovat úroveň hladiny vody v tůních. Projekt byl realizován ve spolupráci s Krajem Vysočina, který přispěl částkou 200 000 Kč.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Činnost Sdružení Krajina je zajišťována zaměstnanci, členy, dobrovolníky, brigádníky a místními obyvateli. Odbornou úroveň realizace jednotlivých projektů zajišťují jejich garanti. Do péče o lokalitu Laguna u Bohdalova se zapojil kroužek mladých ochránců přírody z Bohdalova. Veřejnost z blízkého okolí je s děním v lokalitě seznamována prostřednictvím besed a článků v tisku.

Vliv na kvalitu života v místě:

Obnova Laguny u Bohdalova je komplex opatření, která slouží ke zlepšení podmínek pro přirozený rozvoj živočichů a rostlin závislých na vodě a na ní vázaných. Jde zejména o odstranění vrstev sedimentu a vybudování soustavy drobných regulačních objektů, které umožňují regulovat vodní hladinu a průtoky tůněmi. Proběhlo také odstranění části náletových dřevin a stabilizace svahů. Obnova proběhla na etapy, část lokality vždy zůstala bez zásahu, aby vlivem stavebních prací nedošlo k neúměrnému poškození populací, které se v lokalitě vyskytují.

Beschreibung des Projekts:

Der Verein Krajina („Landschaft“) ist eine gemeinnützige Nichtregierungsorganisation, die durch ihre Aktivitäten zur Verbesserung des Natur-, Landschafts- und Umweltstandes beitragen möchte und sich als Grundstücksverein beispielsweise um Flächen wie Gliböden (grundwasserbeeinflusster Boden) und Torfwiesen kümmert. Das Ziel des Projekts war die Verbesserung der Lebensbedingungen für zahlreiche Amphibienarten. Während zweijähriger Bauarbeiten wurde mit ca. 1,5 Mio. tschechischer Kronen aus dem Operationsprogramm der Lebensumwelt der Tschechischen Republik das Naturdenkmal „Lagune bei Bohdalov“ revitalisiert. Dazu wurden vier von fünf Tümpeln wiederhergestellt. Neu installiert wurde eine Ablassvorrichtung, mit der man die Wasseroberfläche in den Tümpeln regeln kann. Das Projekt wurde in Zusammenarbeit mit den Bezirk Vysočina umgesetzt, der 200 000 Kronen beigesteuert hat.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Die Tätigkeit des Vereins Krajina wird vor allem durch Mitarbeiter, Mitglieder, Freiwillige und die Bevölkerung gesichert, die Durchführung der Tätigkeiten verantwortet der Direktor des Vereins Krajina. Das Fachniveau der Realisierung von einzelnen Projekten sichern ihre Experten.

Bei der Pflege der Lagune bei Bohdalov engagiert sich eine Gruppe von jungen Naturschützern aus Bohdalov. Die Öffentlichkeit aus der näheren Umgebung wurde über Mundpropaganda und Presseartikel informiert.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Die Wiederherstellung der Lagune bei Bohdalov beinhaltet ein Bündel von Maßnahmen, die zur Verbesserung der Bedingungen für eine natürliche Entwicklung der vom Wasser abhängigen Tiere und Pflanzen dienen. Es geht insbesondere um die Beseitigung der Sedimentschichten und um den Aufbau kleinerer Objekte, die es ermöglichen, die Wasseroberfläche und Durchflüsse durch die Tümpel zu regeln. Fluggehölz wurde beseitigt, Abhänge stabilisiert. Die Wiederherstellung erfolgte etappenweise, ein Teil des Areals blieb immer ohne Eingriff, damit ansässige Populationen durch die Bauarbeiten nicht beeinträchtigt werden.

Název projektu/Projekttitle:	Turistický den spolku Klimabündnis/Klimabündniswandertag
Nositel projektu/Projektträger:	Středisková obec Ottenschlag/Marktgemeinde Ottenschlag
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Středisková obec Ottenschlag/Marktgemeinde Ottenschlag
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	1.102

Popis projektu:

Během turistického dne Spolku pro ochranu klimatu (Klimabündnis) si účastníci na jedenácti stanicích na trase dlouhé desítky mohli prohlédnout četné příklady opatření pro úsporu energie a alternativní energie: od bioplynového zařízení přes dálkové teplo až k nejnovějším nabídkám elektro-automobilů nebo aktuálním produktům pro izolaci budov. Prostřednictvím informací a poradenství se zúčastnily také četné instituce. Součástí obsáhlého programu byla například výherní hra nebo informace o uvědoměném stravování ve vztahu ke klimatu.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Pro prezentaci na stanicích bylo vybráno asi 40 firem, spolků a institucí z obce a regionu. Akce se zúčastnily stovky zájemců z regionu. V procesu tvorby povědomí o ochraně klimatu byla představena také osobní angažovanost v této oblasti.

Vliv na kvalitu života v místě:

Posílením povědomí o regionálních zdrojích je podpořen regionální ekonomický koloběh. Probíhá tak tvorba hodnot, jsou posilovány ekonomické struktury a je podporováno zásobování z blízkého okolí. Úspory nákladů na energie i snížení škodlivých emisí a skleníkových plynů značně zlepšují kvalitu života.

Beschreibung des Projekts:

Beim Klimabündniswandertag (10km Strecke) konnten auf 11 Stationen zahlreiche Beispiele von Energiesparmaßnahmen und alternativer Energie besichtigt werden: von der Biogasanlage über Fernwärme bis hin zu den neuesten Angeboten bei Elektrofahrzeugen oder den aktuellen Produkten bei Gebäudedämmung. Auch zahlreiche Institutionen waren mit Beratung und Information dabei. Ein Gewinnspiel sowie eine klimabewusste Verpflegung rundeten das umfassende Programm ab.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

In die Präsentation an den Stationen waren rund 40 Firmen, Vereine und Institutionen aus der Gemeinde und Region eingebunden. Hunderte TeilnehmerInnen aus der Region nahmen das Angebot in Anspruch. Damit erfolgte eine breite Bewusstseinsbildung zum Thema Klimaschutz, und persönliche Handlungsfelder im Klimaschutz wurden vorgestellt.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Durch das verstärkte Bewusstsein für regionale Ressourcen werden regionale Wirtschaftskreisläufe gefördert. Wertschöpfung entsteht, die wirtschaftlichen Strukturen werden gestärkt und die Nahversorgung gesichert. Eine Einsparung bei den Energiekosten sowie die Reduktion schädlicher Abgase und Treibhausgase verbessert erheblich die Lebensqualität.

Název projektu/Projekttitel:	Den energií/Energietag
Nositel projektu/Projektträger:	Městys Dürnstein/Stadtgemeinde Dürnstein
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Městys Dürnstein/Stadtgemeinde Dürnstein
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	877

Popis projektu:

Akční hnutí Obec 21 v obci Dürnstein si jako důležitý cíl stanovilo vytvoření povědomí a informovanosti o nové tváři obce. Pracovní skupina Energie a životní prostředí uspořádala po společné exkurzi v energeticky soběstačné obci Güssing první ekoden v multifunkčním sále obce. Pod názvem Energie od A do Z – Aktivní úspory energie pro budoucnost se zde konala řada veřejných přednášek, na které byli pozváni přednášející z různých institucí. Cílem akce bylo poskytnout občanům detailní informace, výměny názorů a diskuze na témata úspory energie, řízení energií,

úkoly energetické politiky a alternativní formy energie. Byl vytvořen též rozsáhlý souhrn veškerého energetického poradenství a přehled podpory od spolkové vlády i země. Jako doprovod zde byly i informační stánky a prezentace například Ekologického poradenství Dolním Rakousku a spolku Klimabündnis.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Intenzivním zapojením občanů byla vytvořena informační platforma a posíleno povědomí místních. Četné akce přitahují pozornost k tématu energie a svádějí dohromady stejně smýšlející osoby v této i v dalších tematických oblastech.

Vliv na kvalitu života v místě:

Společná práce na tématu energie vyzdvihuje různé nápady a myšlenky, přičemž některé věci lze společně snáze vyřešit. Den energií, ale i jiné akce v tematické oblasti energie a ekologické poradenství jsou dobrým příkladem pro tvorbu povědomí v obci.

Beschreibung des Projekts:

Die Gemeinde21 in Dürnstein hat sich Bewusstseinsbildung und Information als wichtigen Auftrag gesetzt. Der Arbeitskreis Energie und Umwelt hat nach einer gemeinsamen Exkursion in die energieautarke Gemeinde Güssing den 1. Ökotag im Multifunktionsaal der Gemeinde veranstaltet. Unter dem Motto „Energie von A bis Z – Aktives Energiesparen für die Zukunft“ gab es eine öffentliche Vortragsreihe, geladen wurden Referenten aus verschiedenen Institutionen. Ziel der Veranstaltung war es, den BürgerInnen Detailinformation, Austausch und Diskussion speziell über Energie sparen, Energiemanagement, energiepolitischen Vorgaben und alternativen Energieformen zu ermöglichen. Auch ein umfassender Überblick zu sämtlichen Energieberatungen sowie Bundes- und Landesförderungen wurde geboten. Begleitend gab es Informationsstände und Präsentationen, etwa von der Umweltberatung NÖ und dem Klimabündnis.

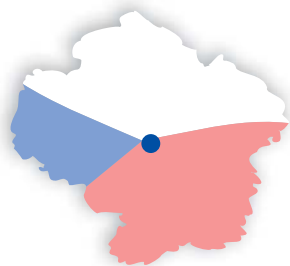
Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Durch das intensive Engagement der BürgerInnen wurde eine Plattform der Informationen und der Bewusstseinsbildung geschaffen. Zahlreiche Veranstaltungen und Aktionen machten aufmerksam und brachten Gleichgesinnte im Themenbereich „Energie“ (und natürlich auch zu weiteren Themen) zusammen.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Ein gemeinsames Arbeiten am Thema Energie bringt unterschiedlichste Ideen und Gedanken hervor, einiges kann gemeinsam leichter gelöst werden. Der Energietag, aber auch andere Veranstaltungen im Themenkreis „Energie und Umweltschutz“ sind gute Beispiele für Bewusstseinsbildung im Ort.

Název projektu/Projektitel:	Obnovitelné zdroje energie – studenti vzdělávají žáky základních škol v mobilním infocentru/Erneuerbare Energiequellen – Studenten erziehen Grundschulkinder in einem mobilen Informationszentrum
Nositel projektu/Projektträger:	Chaloupky, o. p. s., školská zařízení pro zájmové a další vzdělávání, pracoviště Kněžice/ Chaloupky - Einrichtung für Freizeit- und Weiterausbildung
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Město Jihlava/Stadt Jihlava
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	50.669
www stránky/Homepage:	www.chaloupky.cz

Popis projektu:

Jedná se o společný projekt vzdělávacího zařízení Chaloupky, o. p. s. a Střední školy obchodu a služeb Jihlava. Výukový program věnovaný obnovitelným zdrojům energie byl zaměřen na Kraj Vysočina. Program obsahoval metodickou a didaktickou složku.

Výukový program studenti zrealizovali pro žáky základních škol v environmentálně zaměřeném vzdělávacím zařízení Chaloupky, o. p. s., pracoviště Kněžice. Sem přijíždí celoročně školy z Kraje Vysočina. Program, který vedli studenti, absolvovalo více než 500 žáků. Vedl je k hodnocení jednotlivých alternativních zdrojů energie, jejich výhod i obtíží spojených s jejich využíváním.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Studenti střední školy nejdříve získali potřebné znalosti díky svým vyučujícím a studiu odborné literatury. Nad rámec svého studia poté připravili hodinový vzdělávací program a sadu mobilních demonstračních pomůcek k využití alternativních zdrojů energie. Došlo tak k zapojení mladých lidí do aktivit spojených s řešením environmentálních otázek.

Návštěvníci střediska Chaloupky, o. p. s. v Kněžicích si po dobu šesti měsíců mohli vyzkoušet pomůcky a přečíst texty o obnovitelných zdrojích energie.

Vliv na kvalitu života v místě:

Mobilní infocentrum a diskuse se studenty střední školy byly impulzem pro pracovníky Chaloupky, o. p. s. ke zlepšení energetického managementu pracoviště v Kněžicích a k přípravě Manuálu pro ekologicky šetrný provoz organizace. Návštěvníci během akcí získali další znalosti o obnovitelných zdrojích. Jednalo se o projekt vzdělávací a informační, který přispěl k informovanosti veřejnosti a vytvoření prostoru pro budoucí využití obnovitelných zdrojů.

Beschreibung des Projekts:

Es handelt sich um ein gemeinsames Projekt der Bildungseinrichtung Chaloupky, einer gemeinnützigen Gesellschaft, und der Fachschule für Handel und Dienstleistungen Jihlava.

Das Schulungsprogramm für erneuerbare Energiequellen konzentrierte sich auf die Region Vysočina, das Programm beinhaltete methodische und didaktische Komponente. Die auf Umweltthemen ausgerichteten Bildungseinrichtung Chaloupky in Kněžice beherbergt während des ganzen Jahres Schulen aus der Region Vysočina. Auf diese Schüler wurde das Schulungsprogramm fokussiert. An dem von den Studenten geführten Schulungsprogramm nahmen mehr als 500 Schüler teil. Dabei bewerteten die Schüler die einzelnen alternativen Energiequellen, ihre Vorteile sowie Schwierigkeiten mit ihrer Anwendung.

teten die Schüler die einzelnen alternativen Energiequellen, ihre Vorteile sowie Schwierigkeiten mit ihrer Anwendung.

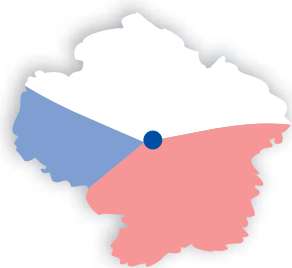
Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Die Studenten der Fachschule erwarben zuerst die notwendigen Kenntnisse von ihren Lehrern und durch das Studium der Fachliteratur. In ihrer Freizeit bereiteten die Studenten ein einstündiges Trainingsprogramm und eine Reihe mobiler demonstrativer Hilfsmittel von alternativen Energiequellen vor.

So nahmen junge Leute an Aktivitäten teil, die mit der Lösung der Umweltfragen zusammenhängen. Die Unterlagen über erneuerbare Energiequellen und die Hilfsmittel standen danach den Besuchern des Bildungszentrums Chaloupky in Kněžice ein halbes Jahr zur Verfügung.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Das mobile Infozentrum und die Diskussion mit den Studenten wurden zum Anstoß für die Arbeiter des Bildungszentrums Chaloupky, das energetische Management ihres Arbeitsplatzes in Kněžice zu verbessern, und waren auch Anlass, ein Handbuch für den umweltfreundlichen Betrieb der Organisation zu erstellen. Viele Besucher erwarben in den Programmen des Bildungszentrums Chaloupky weitere Kenntnisse über erneuerbare Energiequellen. Damit hat dieses Bildungs- und Informationsprojekt wichtige Informationen für die Öffentlichkeit geschaffen und Perspektiven für die zukünftige Nutzung erneuerbarer Energiequellen eröffnet.

Název projektu/Projekttitle:	Mokřady – ochrana a management/ Mokřady – Schutz und Management
Nositel projektu/Projektträger:	Občanské sdružení Mokřady – ochrana a management/ der Verein Mokřady – Schutz und Management
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Město Jihlava/Stadt Jihlava
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	50.669
www stránky/Homepage:	www.mokřady.wbs.cz

Popis projektu:

Sdružení se zaměřuje na vybudování lokální sítě hodnotných podmáčených a mokřadních lokalit a zvyšování informovanosti v oblasti ochrany přírody a krajiny. Mokřady jsou přírodní biotopy na pomezí vody a souše a také všechny vodní biotopy. Jde o místa, která jsou zatopená či podmáčená, konkrétně se jedná o vlhké louky, nivy toků, podmáčené okraje rybníků, tůně, rybníky atd.

Činnost se soustřeďuje zejména na Kraj Vysočina. Zvláštní pozornost sdružení věnuje obojživelníkům, kteří jsou v současné krajině velmi ohroženi. Svojí činností inspiruje obdobné akce nebo záměry jiných uskupení či jednotlivců a aktivně je podporuje a napomáhá jim.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Činnost je čistě zájmová na dobrovolné bázi, prováděná ve volném čase. Každoročně se zapojují 20–30 dobrovolníků a 5–10 placených osob.

Vliv na kvalitu života v místě:

Středem zájmu sdružení jsou nechráněná území, zejména podmáčená a vlhká lokality, které v dnešní intenzivně využívané krajině chybí a z nichž ty stávající zanikají nebo degradují nedostatečnou péčí. Dnešní tvář kulturní krajiny je výsledkem přírodních procesů a dlouhodobé činnosti člověka. Aby toto bohatství bylo zachováno, musí být o krajinu vhodným způsobem pečováno. Z pohledu rozmanitosti přírody jsou mokřady jedny z nejbohatších území, protože se v nich vyskytují jak vodní, tak suchozemské organismy. Z laického pohledu naprosto bezcenná území tak skrývají velký přírodní potenciál.

Beschreibung des Projekts:

Der Verein zielt darauf ab, lokale Netzwerke von wertvollen Feuchtgebieten und sumpfigen Standorten aufzubauen sowie das Bewusstsein für Natur- und Landschaftsschutz zu stärken. Feuchtgebiete sind natürliche Lebensräume wie Feuchtwiesen, Flussauen, sumpfige Ränder von Wasserstellen, Tümpel oder Teiche. Die Aktivitäten des Vereins konzentrieren sich hauptsächlich auf die Region Vysočina. Besondere Aufmerksamkeit wird den Amphibien gewidmet, die derzeit sehr bedroht sind. Der Verein inspiriert mit seinen Aktivitäten, er fördert aber auch aktiv und hilft damit anderen Gruppen oder Einzelpersonen, ähnliche Aktionen zu realisieren.

Quantität und Qualität der Bürgerbeteiligung:

Jedes Jahr helfen 20 bis 30 Freiwillige, daneben gibt es auch ca. fünf bis zehn bezahlte Mitarbeiter.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Wohnort:

Der Interessenschwerpunkt des Vereins liegt in ungeschützten Gebieten, vor allem feuchten und sumpfigen Flächen, die durch die heutzutage intensiv genutzte Landschaft fehlen oder wegen mangelnder Sorgfalt verschwinden. Das heutige Aussehen der Kulturlandschaft ist das Ergebnis natürlicher Prozesse sowie langfristige menschlicher Aktivitäten. Um den Reichtum der Landschaft zu erhalten, muss diese angemessen betreut werden. Im Hinblick auf die Vielfalt der Natur zählen Feuchtgebiete zu den reichsten Gebieten, weil hier sowohl aquatische, als auch terrestrische Organismen vorkommen. So bieten die aus der Laiensicht völlig wertlosen Gebiete ein großes natürliches Potential.

Název projektu/Projektitel:	Vytápění Ozdobnicí čínskou/Miscanthus Heizung
Nositel projektu/Projektträger:	Obec Hofamt Priel/Gemeinde Hofamt Priel
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Obec Hofamt Priel/Gemeinde Hofamt Priel
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	1.655

Popis projektu:

25. října 2009 bylo v obci Hofamt Priel v rámci přístavby mateřské školy zprovozněno nové topení na bázi ozdobnice (Miscanthus). Pod názvem Koloběh energie – Hofamt Priel byl v rámci hutí Obec 21 rozvinut nápad na projekt. Ozdobnice byla zasaze-

na, sklizena a vylisována rodinou Furtlehnerových z obce. Topilo se jí ve školce a popel byl opět rozházen po poli. Tak vznikl zcela přirozený koloběh, který je modelem pro mnoho jiných věcí a podstatně přispívá k ochraně klimatu.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Mnoho občanů z obce Hofamt Priel se účastní procesu Obce 21, těžištěm je přitom téma Energie. Topení ozdobnicí je pouze jeden z projektů, který ale ukazuje, že osobní angažovanost lze v této oblasti hodně dosáhnout. Spolupráce soukromých provozovatelů a obce funguje bez problémů.

Vliv na kvalitu života v místě:

Projekt garantuje kompletní jistotu zásobování díky produkci v místě a krátkým cestám dodávek. Krom toho zůstává tvorba hodnoty kompletně v obci a palivo je o něco levnější než dosud používaný topný olej. Kromě ekonomických faktů je pro obec, jež je součástí spolku Klimabündnis, důležitá též ochrana klimatu. Projekt je tak důležitým krokem ve smyslu udržitelného rozvoje obce.

Beschreibung des Projekts:

Am 25. Oktober 2009 wurde in Hofamt Priel im Rahmen des Kindergartenzubaues die neue Miscanthusheizung in Betrieb genommen. Unter dem Titel „Energiekreislauf Hofamt Priel“ wurde im Zuge der Gemeinde21 die Projektidee entwickelt. Miscanthus wird von der Familie Furtlehner in der Gemeinde gepflanzt – geerntet – gepresst – im Kindergarten verheizt und die Asche wiederum auf dem Feld aufgebracht. So entsteht ein ganz natürlicher Kreislauf, der für viele andere Dinge Vorbild ist und zum Klimaschutz wesentlich beiträgt.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Zahlreiche BürgerInnen aus Hofamt Priel beteiligen sich am Gemeinde21-Prozess – ein Schwerpunkt dabei ist das Thema „Energie“ – die Miscanthus Heizung ist nur eines der Projekte, das aber auch zeigt, dass persönliches Engagement in diesem Sektor einiges bewirken kann. Die Zusammenarbeit privater Betreiber mit der Gemeinde funktioniert reibungslos.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Das Projekt garantiert volle Versorgungssicherheit durch Produktion vor Ort und kurze Lieferwege. Darüber hinaus bleibt die Wertschöpfung zur Gänze in der Gemeinde, und der Brennstoff ist um einiges günstiger als das bisher eingesetzte Heizöl. Neben den wirtschaftlichen Fakten ist uns als Klimabündnisgemeinde auch der Klimaschutz wichtig, und somit ist das Projekt ein ganz wichtiger Schritt im Sinne einer nachhaltigen Gemeindeentwicklung.

Název projektu/Projekttitle:	Teplárna vytápěná štěpkou/Nahwärmewerk
Nositel projektu/Projektträger:	Středisková obec Michelhausen/Marktgemeinde Michelhausen
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Středisková obec Michelhausen/Marktgemeinde Michelhausen
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	2.590

Popis projektu:

Firma F & K Agrar- und Umweltservice GmbH Michelhausen zřídila teplárnu vytápěnou z blízkého okolí s technickou inovací. Kogenerační jednotka (elektřina–teplo) na bázi páry je poprvé testována v provozu v praxi jako pilotní zařízení. Je tak současně produkováno teplo i elektřina. Celkový objem investic činil 1,62 mil. €. Surovinou, která se zde využívá, je štěpka z lesa místních zemědělců. Na síť je připojeno 65 bytových jednotek a osm velkých veřejných budov (škola, základní škola, obecní úřad a pošta) i několik soukromých domácností.

Beschreibung des Projekts:

Von der Firma F & K Agrar- und Umweltservice GmbH Michelhausen wurde ein Nahwärmeheizwerk mit einer technischen Innovation errichtet. Eine Kraft-Wärme-Kopplungs-Anlage auf Dampfbasis wird erstmals als Pilotanlage im Praxisbetrieb getestet. So werden gleichzeitig Wärme und Strom produziert. Das Gesamtinvestitionsvolumen betrug 1,62 Mio. Euro. Heimisches Waldhackgut der regionalen Landwirte dient als eingesetzter Rohstoff. 65 Wohneinheiten und acht große öffentliche Gebäude (Kindergarten, Volksschule, Amtshaus und Postgebäude) sowie einige private Haushalte sind an das Netz angeschlossen.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Dieses Projekt zur Verwendung erneuerbarer Energie wurde in die seit Jahren laufenden Energieaktivitäten in der Gemeinde eingebettet. Seit Projektbeginn erfolgte die Information der BürgerInnen durch Aufklärungsarbeit und Feste. Die Energiedaten des laufenden Betriebes sollen visualisiert und von der Öffentlichkeit via Online-Zugang abgerufen werden können. Die interessierten GemeindebürgerInnen bekommen dadurch einen direkten Einblick zu den Energie-Ertragsdaten des Projekts.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Tento projekt z oblasti obnovitelných zdrojů byl realizován v rámci energetických aktivit v obci, které běží již roky. Od začátku projektu probíhalo informování občanů osvětovou prací. Energetická data běžícího provozu mohla být plně vizualizována a veřejnost k nim měla přístup prostřednictvím on-line připojení. Za interesovaným občanům je tímto umožněn přímý náhled do dat projektu týkající se energetického výnosu.

Vliv na kvalitu života v místě:

Roční úsporou CO₂ ve výši 650 tun se značně zlepšila ekologická bilance obce Michelhausen. Napojené budovy získají teplo na bázi biomasy a obnovitelná elektřina bude též dodávána do sítě. Tímto projektem je ve velké míře podpořeno regionální hospodářství, protože do realizace jsou zapojeny místní firmy. Tím budou napojené budovy i obec o jeden krok nezávislejší na fosilních zdrojích.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Durch eine CO₂-Einsparung von 650 Tonnen jährlich wird die Umweltbilanz der Gemeinde Michelhausen wesentlich verbessert. Dadurch erhalten die angeschlossenen Gebäude nicht nur wohlige Wärme auf Biomasse-Basis, sondern es wird auch erneuerbarer Strom ins Netz eingespeist. Die regionale Wirtschaft wird durch dieses Projekt maßgeblich angeregt, da regionale Firmen bei der Umsetzung engagiert werden. Dadurch werden die angeschlossenen Gebäude sowie die Gemeinde selbst einen Schritt unabhängiger von fossilen Rohstoffen.

Název projektu/Projekttitle:	Probuzení kaple sv. Anny u Pelhřimova/ Erwachen der St. Anna Kapelle
Nositel projektu/Projektträger:	Občanské sdružení Zelené srdce, Mladé Bříště/ Bürgervereinigung Grünes Herz
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Obec Mladé Bříště/Gemeinde Mladé Bříště
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	239
www stránky/Homepage:	www.zelenesrdce.cz

Popis projektu:

Sdružení realizuje projekt na záchranu zapomenuté památky Probuzení kaple sv. Anny u Pelhřimova. Cílem projektu je probudit zájem lidí o poutní místo kaple sv. Anny a zapojit je do obnovy stavby a místa samotného dobrovolnou pomocí, nebo finančním darem.

V roce 2011 se u kaple uskutečnily tři brigády pro veřejnost. V květnu 2011 byla kaple prohlášena za kulturní památku.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Přímou pomocí se do záchrany kaple zapojilo cca 40 dobrovolníků, kteří odpracovali desítky hodin při úklidu v kapli i v jejím okolí.

Vliv na kvalitu života v místě:

Záchrana zapomenuté kaple kvalitu života změnit nemůže, může však ukázat, že spojením sil lze zachránit něco krásného pro všechny.

Beschreibung des Projekts:

Die Vereinigung realisiert das Projekt „Erweckung der St. Annenkapelle bei Pelhřimov“ zur Rettung dieses vergessenen Denkmals. Ziel des Projekts ist es, das Interesse der Menschen an der Wallfahrtskapelle St. Anna zu wecken und sie auf der Basis freiwilliger Mithilfe oder finanzieller Spenden in die Erneuerung des Objekts und des Ortes selbst einzubinden.

Quantität und Qualität der Bürgerbeteiligung:

An der Kapelle wurden 2011 drei Arbeitseinsätze für die Öffentlichkeit durchgeführt. Im Mai 2011 wurde die Kapelle zum Kulturdenkmal erklärt. Durch direkte Mithilfe brachten sich in die Rettung der Kapelle etwa 40 Freiwillige ein, die Dutzende Stunden bei der Reinigung der Kapelle sowie in der Umgebung leisteten.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Wohnort:

Die Rettung einer vergessenen Kapelle kann die Lebensqualität nicht verändern, sie kann jedoch zeigen, dass man mit vereinten Kräften etwas Schönes für alle erhalten kann.

Název projektu/Projektitel:	Restaurování maleb v klášterním kostele sv. Petra a Pavla/ Restaurierung von Gemälden in der Klosterkirche St. Peter und Paul
Nositel projektu/Projektträger:	Kanonie premonstrátů v Nové Říši/Prämonstratenserkanonie in Nová Rise
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Městys Nová Říše/Stadtgemeinde Nová Říše
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	855
www stránky/Homepage:	www.klaster.novarise.cz

Popis projektu:

Klášteří kostel premonstrátů patří k nejhodnotnějším barokním sakrálním stavbám na území Kraje Vysočina. Jeho výstavba, ovšem na základech starší stavby, probíhala od roku 1676 pod vedením stavitele Pavla Weinbergera. Opat J. B. Pelikán pozval do kláštera malíře Lukáše Krackera, který v polovině 18. století opatřil interiér kostela bohatou freskovou výzdobou. V letech 2010–2011 v rámci projektu Po stopách iluzivní výmalby Jana Lukáše Krackera na Moravě podpořeného z finančních prostředků z EU, proběhlo kompletní restaurování maleb.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

V místě již léta funguje dobrá spolupráce mezi klášteřem a obcí. Klášterní komplex je součástí historie městečka a místní obyvatelé jsou na tuto skutečnost hrdí. Pomáhají udržovat kostel v dobrém stavu jak finančními příspěvky, tak pravidelnou péčí (úklid, udržovací práce). Na druhou stranu je pak kostel místem kolektivního setkávání při různých společenských příležitostech.

Vliv na kvalitu života v místě:

Klášteř je v turistické sezoně přístupný veřejnosti formou několika prohlídkových tras. Tento projekt si klade za cíl ojedinělou výmalbu nejen zrestaurovat, ale dílo známého umělce prostřednictvím nové prohlídkové trasy, také zpřístupnit veřejnosti. Obnovený interiér kostela má rovněž pozitivní vliv na občany, kteří se účastní bohoslužeb nebo početných kulturních akcí, pořádaných ve spolupráci kanonie premonstrátů a obce.

Beschreibung des Projekts:

Die Klosterkirche der Prämonstratenser Nová Říše gehört zu den wertvollsten barocken Sakralbauten in der Region Vysočina. Ihr Aufbau erfolgte ab 1676 auf den Fundamenten eines älteren Baus unter Leitung des Baumeisters Paul Weinberger. Abt Pelikán lud schließlich den Maler Lucas Kracker in das Kloster ein, der das Interieur der Kirche Mitte des 18. Jahrhunderts mit einer reichen Freskenaus schmückung versah. In den Jahren 2010–2011 wurden die Malereien im Rahmen des Projekts „Auf den Spuren der illusionistischen Malerei von Johann Lucas Kracker in Mähren“, das aus EU-Mitteln unterstützt wurde, komplett restauriert.

Quantität und Qualität der Bürgerbeteiligung:

Gemeinde und Kloster arbeiten bereits seit Jahren gut zusammen. Der Klosterkomplex ist Teil der Geschichte des Städtchens, und die hiesigen Einwohner sind auf diese Tatsache stolz. Sie helfen sowohl durch finanzielle Zuschüsse, als auch durch regel-

mäßige Pflege (Reinigung, Wartungsarbeiten) dabei, die Kirche in gutem Zustand zu erhalten. Auf der anderen Seite ist die Kirche ein Ort für kollektive Begegnungen bei verschiedenen gesellschaftlichen Gelegenheiten.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Wohnort:

Das Kloster ist der Öffentlichkeit in der Tourismussaison für Besichtigungsrundgänge zugänglich. Dieses Projekt setzt sich das Ziel, die einzigartige Malerei nicht nur zu restaurieren, sondern der Öffentlichkeit das Werk des bekannten Künstlers nahe zu bringen. Das wiederhergestellte Interieur der Kirche hat auch einen positiven Einfluss auf die Bürger, die an den Gottesdiensten oder den zahlreichen Kulturveranstaltungen teilnehmen, die in Zusammenarbeit mit dem Prämonstratenserorden und der Gemeinde organisiert werden.

Název projektu/Projekttitel:	Prostor pro kulturní akce ve zřícenině Dobra/ Veranstaltungsraum in der Ruine Dobra
Nositel projektu/Projektträger:	Středisková obec Pölla/Marktgemeinde Pölla
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Středisková obec Dobra/Marktgemeinde Dobra
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	999

Popis projektu:

Zříceninu středověkého hradu v oblasti Kampthal si v roce 1996 najal Spolek pro obnovu vesnice s pracovním cílem sanace zříceniny. První práce realizované v roce 2000 se zabývaly sanací obranné věže a její přestavbou na vyhlídkovou věž. Těžištěm dalších fází sanace byl sklep, druhá obranná věž a stavba mostu mezi hradem a podhradím. Zatím poslední etapou bylo zřízení místnosti pro akce (17 m x 7 m) s kuchyní a sanitárním zařízením a navazující terasa. S odborným poradenstvím úřadu památkové péče se uskutečnilo architektonicky odpovídající rozšíření trámové části. Kombinace starých kamenicových zdí a moderní kon-

strukce ze skla a dřeva propůjčuje místnosti zvláštní světelnou atmosféru. Zřícenina Dobra je oblíbeným výletním cílem, ale také jevištěm pro akce, kulturní dílnou, slavnostním sálem, obřadní síní a oblíbenou fotokulisou.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Na tomto společném projektu odpracovali dobrovolní pomocníci zhruba 8 000 pracovních hodin. Provoz je zajišťován občany v rámci kulturní dílny. Projekt byl realizován ve spolupráci a ve spojení s regionem a skupinami zájemců.

Vliv na kvalitu života v místě:

Sanace a údržba vedla ke zvýšené identifikaci občanů s historickým kulturním dědictvím. Krom toho je dřevostavba příkladem využití regionálního stavebního materiálu – dřeva. Všechny skupiny obyvatelstva od mládeže po seniory se zapojily do rozsáhlých sanačních prací i do představení v novém kulturním sále. V místě se mohou konat velmi kvalitní kulturní akce, v prostorách je možno pořádat i soukromé oslavy.

Beschreibung des Projekts:

Die mittelalterliche Burgruine Dobra im Kampthal wurde 1996 durch den Dorferneuerungsverein mit dem Arbeitsziel der Ruinensanierung gepachtet. Erste Arbeiten beschäftigten sich mit der Sanierung des Bergfriedes und dessen Adaptierung zum Aussichtsturm im Jahr 2000. Schwerpunkte der nächsten Sanierungsphasen waren die Kellerwelt sowie der zweite Bergfried und die Errichtung der Brücke zwischen Haupt- und Vorburg. Die vorläufig letzte Etappe war die Errichtung eines Veranstaltungsraums (17m x 7m) mit Küche und Sanitärbereich sowie einer anschließenden Terrasse. Unter fachlicher Beratung des Bundes-

denkmalamtes erfolgte der architektonisch ansprechende Ausbau in Holzriegelbauweise. Die Kombination von alten Stein-Ziegelmauern und moderner Holz-Glas-Konstruktion verleiht dem Raum eine besonders helle Atmosphäre. Die Ruine Dobra ist ein beliebtes Ausflugsziel, aber auch Bühne für Veranstaltungen, Kulturwerkstatt, Festsaal, Trauungssaal und beliebte Fotokulisse.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Rund 8 000 Arbeitsstunden haben freiwillige HelferInnen für dieses Gemeinschaftsprojekt geleistet. Der Betrieb wird von der Bevölkerung im Rahmen einer Kulturwerkstatt durchgeführt. Das Projekt wurde in Kooperation und Vernetzung mit der Region und den Interessensgruppen umgesetzt.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Die Sanierung und Erhaltung führte zu einer erhöhten Identifikation der BewohnerInnen mit historischem Kulturgut. Darüber hinaus ist der Holzbau beispielgebend für die Nutzung des regionalen Baustoffes Holz. Alle Bevölkerungsgruppen von der Jugend bis zu den SeniorInnen wurden bei den umfangreichen Sanierungsarbeiten und auch bei der Bespielung des neuen Veranstaltungssaals eingebunden. Hochqualitative Kulturveranstaltungen können vor Ort besucht und auch private Feiern in den Räumlichkeiten abgehalten werden.

Název projektu/Projekttitle:	Obecní úřad ve staré škole/Gemeindeamt in der alten Schule
Nositel projektu/Projektträger:	Středisková obec Dunkelsteinerwald/ Marktgemeinde Dunkelsteinerwald
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Obec Gerolding/Ortsteil Gerolding
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	245

Popis projektu:

Obecní dům je centrálním projektem obce Dunkelsteinerwald, která sestává ze tří bývalých obcí, a proto také má tři obecní úřady. Přání zřídit centrální obecní úřad vystoupilo v posledních letech do popředí. Nyní byl projekt realizován a může sloužit jako příklad pro využití starých staveb: Stará škola (pod památkovou ochranou) byla přestavěna na moderní obecní úřad – vnější plášť přitom zůstal kompletně zachován, jádro bylo prohloubeno a přestavěno na moderní obecní úřad se servisem pro občany a sálem pro kulturní akce. Perfektní provedení zaručila skupina architektů non.conform.

Po rozhodnutí přestavět starou školu na nový obecní úřad se dalším tématem stalo využití starého obecního úřadu. S pomocí mládeže díky zvětšení a rozšíření, byla pro ně vytvořena místnost.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

V rámci ankety prováděné u obyvatel a při mnoha setkáních pracovních kruhů se téma obecního úřadu objevovalo v popředí stále znovu. Současně si obyvatelé přáli využít starou školu, což bylo realizováno ke spokojenosti všech.

Vliv na kvalitu života v místě:

Obec 21 zde mohla poskytnout širokou podporu. Téma sjednocení obce bylo mezi obyvatelstvem hodně probíráno, což bylo vidět i na výsledcích ankety prováděné u obyvatel. I když ve všech třech obecních úřadech existují úřední hodiny, je stále častěji místem setkání „centrální“ obecní úřad.

Beschreibung des Projekts:

Das Gemeindehaus ist ein zentrales Projekt der Gemeinde Dunkelsteinerwald, die aus 3 ehemaligen Gemeinden besteht und daher auch drei Gemeindeämter hat. Der Wunsch nach einem zentralen Gemeindeamt war in den letzten Jahren stark spürbar. Nun konnte das Projekt umgesetzt werden und ist beispielgebend für die Nutzung alter Strukturen: Die alte Schule (unter Denkmalschutz) wurde in ein modernes Gemeindeamt umgebaut – die Hülle blieb dabei komplett erhalten, der Kern wurde ausgehöhlt und in ein zeitgemäßes Gemeindeamt mit Bürgerservicestelle und Veranstaltungssaal umgebaut. Die Architektengruppe non.conform garantierte eine perfekte Durchführung. Mit der Entscheidung, die alte Schule in das neue Gemeindeamt umzubauen, war die Nachnutzung des alten Gemeindeamts Thema, das sich mit der Jugend schnell löste – der Jugendraum wurde vergrößert und ausgebaut. So konnte mit der Entscheidung für das neue Gemeindeamt gleichzeitig ein tolles Zentrum mit pulsierenden Häusern geschaffen werden.

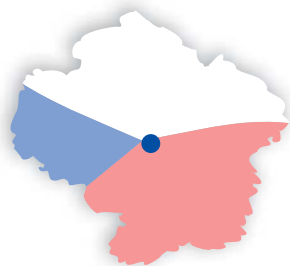

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Im Rahmen der BürgerInnenbefragung und in vielen Arbeitskreisrunden kam das Gemeindeamt in zentraler Funktion und Lage immer wieder ins Gespräch. Gleichzeitig war den BürgerInnen die Nutzung der alten Schule ein Anliegen, das auch zur Zufriedenheit aller erledigt werden konnte.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Die Gemeinde 21 konnte hier gut unterstützen – das Thema „Gemeindezusammenlegung“ war nach wie vor stark präsent in der Bevölkerung, was auch bei den Ergebnissen der BürgerInnenbefragung zu sehen war. Auch wenn es nach wie vor Sprechstunden in allen drei Gemeindeämtern gibt, wird das „zentrale“ Gemeindeamt immer mehr zum Treffpunkt.

Název projektu/Projekttitle:	Celková obnova kostela Povýšení sv. Kříže/Die gesamte Renovierung der Kirche der Erhöhung des Heiligen Kreuzes
Nositel projektu/Projektträger:	Město Jihlava/Stadt Jihlava
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Město Jihlava/Stadt Jihlava
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	50.669
www stránky/Homepage:	www.jihlava.cz

Popis projektu:

Kostel z roku 1247 byl budován pod vlivem francouzské gotiky. V interiéru jsou dochovány cenné gotické architektonické prvky i nástěnné fresky. V roce 1871 byl kostel předán armádě, která jej používala jako skladiště. Stavební úpravy z tohoto období unikátní prostor výrazně poničily (na úrovni triumfálního oblouku byla vyzděna příčka, v presbytáři snesena raně gotická klenba). V roce 2005 kostel v dražbě koupilo město Jihlava a v letech 2009–2011 proběhla rozsáhlá rekonstrukce, která vrátila kostelu jeho původní podobu. Pozoruhodné je provedení chybějící klenby v presbytáři z pnuté pohledové folie, která objemově vykřívá průběh původních historických šestidílných kleneb s paprscitým závěrem.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Významná gotická památka byla nabízena na prodej v dražbě. Vedení města se pod vlivem veřejného mínění obyvatel rozhodlo kostel v dražbě koupit. Obyvatelé vyslovili obavy z možného nevhodného využití tohoto sakrálního objektu a přání, aby památka fungovala jako místo pro pořádání kulturních akcí pro širokou veřejnost. Kostel byl následně za podpory finančních prostředků z EU a města Jihlavy kompletně zrekonstruován a zpřístupněn veřejnosti. Na zájem občanů poukazuje i fakt, že akce byla nominována do soutěže Zlatá jeřábina.

Vliv na kvalitu života v místě:

Koupí kostela v dražbě město prokázalo zájem o vlastní historii i skutečnost, že občanům není lhostejný osud kulturního dědictví. Opravou klášterního kostela město získalo unikátní historické prostory pro pořádání kulturních akcí. Rozšířila se také nabídka historických objektů, které jsou zpřístupněné návštěvníkům města.

Beschreibung des Projekts:

Die Kirche aus dem Jahr 1247 wurde unter Einfluss der französischen Gotik errichtet. Im Interieur blieben wertvolle gotische Architekturelemente und Wandfresken erhalten. 1871 wurde die Kirche der Armee übergeben, die sie als Lager benutzte. Die in diesem Zeitraum erfolgten Baumaßnahmen zerstörten den einzigartigen Raum wesentlich (auf dem Niveau des Triumphbogens wurde eine Trennwand eingemauert, im Presbyterium das frühgotische Gewölbe abgetragen). 2005 kaufte die Stadt Jihlava die Kirche in einer Auktion und in den Jahren 2009–2011 lief eine umfassende Restaurierung, die der Kirche ihre ursprüngliche Gestalt zurückgab. Bemerkenswert ist auch die Ausführung des fehlenden Gewölbes im Presbyterium aus gespannter Sichtfolie, die räumlich den Verlauf der historischen sechsteiligen Gewölbe mit strahlenförmigem Abschluss deckt.

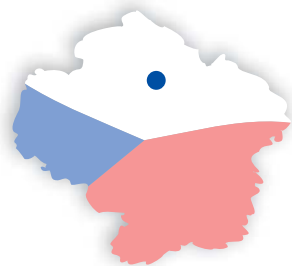

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Das bedeutende gotische Denkmal wurde in einer Auktion zum Kauf angeboten. Die Leitung der Stadt beschloss unter Einfluss der öffentlichen Meinung der Einwohner, die Kirche in der Auktion zu kaufen. Die Einwohner befürchteten eine mögliche unpassende Nutzung dieses sakralen Objekts und äußerten den Wunsch, dass das Denkmal als Ort für Kulturveranstaltungen für die breite Öffentlichkeit dient. Die Kirche wurde anschließend mit Unterstützung durch EU-Mittel und der Stadt Jihlava komplett restauriert und der Öffentlichkeit zugänglich gemacht. Das Interesse der Öffentlichkeit wird auch durch die Tatsache bestätigt, dass die Aktion für den Wettbewerb „Goldene Vogelbeere“ (Zlatá jeřábina) nominiert wurde.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Durch den Kauf der Kirche zeigte die Stadt ihr Interesse an der eigenen Geschichte, und die Bürger bewiesen, dass ihnen das Schicksal des kulturellen Erbes nicht gleichgültig ist. Durch die Reparatur der Klosterkirche gewann die Stadt einzigartige historische Räume für Kulturveranstaltungen. Auch das Angebot an historischen Objekten, die den Besuchern der Stadt zugänglich sind, erweiterte sich.

Název projektu/Projekttitle:	Demolice panelového domu v centru města Havlíčkův Brod/ Demolierung des Großplattenhauses im Zentrum der Stadt Havlíčkův Brod
Nositel projektu/Projektträger:	Město Havlíčkův Brod/Stadt Havlíčkův Brod
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Město Havlíčkův Brod/Stadt Havlíčkův Brod
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	23.549
www stránky/Homepage:	www.muhib.cz

Popis projektu:

Město Havlíčkův Brod rozhodlo o odstranění 30 let starého čtyřpodlažního panelového domu z centra Havlíčkova Brodu v rámci Programu regenerace městské památkové zóny, což přispělo ke zlepšení kulturně-urbanistického prostředí v historickém centru města. Postaven byl v roce 1982 přímo v centru města, cca 30 metrů od hlavního náměstí.

K demolici došlo během listopadu a prosince roku 2011. Demolice a náhradní byty stály bezmála tři miliony korun. Třípatrový dům byl zbořen během jednoho týdne pomocí speciálního bagru s hydraulickými nůžkami a do tří týdnů byla suť odvezena a byly provedeny terénní úpravy.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Zastupitelé města svým hlasováním rozhodli o odstranění domu a o kompenzaci nákladů pro původní nájemníky. Bylo nutno přestěhovat 18 rodin, které zde bydlely. Město jim nabídlo nové byty a 20 000 Kč na pokrytí nákladů se stěhováním. Zpočátku se oznámení o demolici domu mezi uživateli domů nesetkalo s pozitivním ohlasem, ale nakonec se všichni obyvatelé domu s realitou smířili. Nabídnu jim byla možnost výběru jakéhokoliv volného městského bytu na území Havlíčkova Brodu s garancí stejných nájemních podmínek.

Vliv na kvalitu života v místě:

Je to první příklad v ČR, kdy byla zbourána takováto stavba čistě z estetických důvodů.

O zbourání domu se mluvilo již od 90. let minulého století. Demolice domu vyvolala pozitivní reakce v celé České republice nejen mezi odborníky – architekty a památkáři, ale též i mezi laickou veřejností. Akce je kladně hodnocena i místními obyvateli.

Beschreibung des Projekts:

Die Stadt Havlíčkův Brod hat sich zum Abriss eines 30 Jahre alten vierstöckigen Plattenbaus im Zentrum von Havlíčkův Brod entschieden, um im Rahmen des Programms „Regeneration der Stadtschutzzone“ das kultururbanistische Milieu im historischen Stadtzentrum zu verbessern. Der Abbruch wurde im November und Dezember 2011 durchgeführt und kostete inklusive der nötigen Ersatzwohnungen ca. 3 Mio. tschechische Kronen.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Den 18 Familien, die übersiedelt werden mussten, wurden neue Wohnungen mit gleichen Mietenbedingungen und 20.000 Kronen angeboten. Nach anfänglich negativen Reaktionen und Bedenken sind heute alle mit dieser Entscheidung einverstanden.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Zum ersten Mal wurde in der Tschechischen Republik ein solcher Bau nur aus ästhetischen Gründen zerstört. Diskutiert wurde über den Abriss bereits seit den 1990er Jahren. Fachleute (Architekten, Naturschützer) in der ganzen Tschechischen Republik sowie die breite Öffentlichkeit waren über den Abriss sehr erfreut.

Název projektu/Projektitel:	Hudebně-kreativní stezka/Musik-Kreativ Meile
Nositel projektu/Projektträger:	Středisková obec Bisamberg/Marktgemeinde Bisamberg
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Středisková obec Bisamberg/Marktgemeinde Bisamberg
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	4.230

Popis projektu:

Byla oživena stezka pro pěší Wudernitzgraben mezi uličkou Franz Weymann-Gasse a hlavní ulicí. Na okraji cesty byla instalována různá umělecká díla, na která lze hrát a kterých se lze dotýkat (například hudební sprcha, která splňuje různá hudební přání, obří flétna atd.). Na druhé straně cesty se nachází několik cvičebních strojů pro seniory s návodem (Crosstrainer, balanční přístroje), které v teplých ročních obdobích mají podnítit především starší generaci k pohybu a jsou součástí parkuru pro seniory. Mezi těmito objekty se nacházejí také lavičky, které mají sloužit k odpočinku a komunikaci.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Do tohoto projektu se rozhodující měrou zapojili aktéři Obce 21. Účast umělkyně, která v místě bydlí, a vydařená kombinace hudební kreativity s cvičebními přístroji pro různé generace umožnily, aby se z projektu stal dobrý příklad účasti občanů.

Vliv na kvalitu života v místě:

Projekt se zabývá soužitím v obci a posunuje je na vyšší úroveň. Vzniklo tak místo, které oslovuje všechny generace, kde se lidé cítí dobře a kde se rozvíjí kreativita.

Beschreibung des Projekts:

Ein Gehweg am „Wudernitzgraben“ zwischen der Franz Weymann-Gasse und der Hauptstraße wurde umgestaltet. Verschiedene beispiel- und begreifbare Kunstwerke sind am Wegesrand aufgestellt (z.B. eine „Musikdusche“, die verschiedene Musikwünsche erfüllt oder eine überdimensional große Flöte). Auf der anderen Seite des Weges wiederum befinden sich ein paar Senioren-Turngeräte mit Anleitungen (Crosstrainer, Balanciergeräte), die in der wärmeren Jahreszeit vor allem die ältere Generation zur Bewegung anregen sollen und Teil des „Seniorenparcours“ sind. Dazwischen finden sich noch Bänke, die zum Verweilen und Kommunizieren einladen sollen.

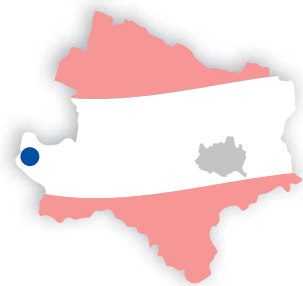
Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Die AkteurInnen der Gemeinde21 waren maßgeblich an diesem Projekt beteiligt. Die Einbeziehung einer heimischen Künstlerin und die gelungene Kombination der Musik-Kreativ Meile mit Generationen-Turn-Geräten macht das Projekt zu einem guten Beispiel für BürgerInnenbeteiligung.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Das Projekt wertet das Zusammenleben im Ort auf, ein gemeinsamer Ort des Wohlfühlens und der Kreativität ist entstanden, alle Generationen fühlen sich dadurch angesprochen.

Název projektu/Projektitel:	Náves/Dorfplatz
Nositel projektu/Projektträger:	Obec Ernstshofen/Gemeinde Ernstshofen
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Obec Ernstshofen/Gemeinde Ernstshofen
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	2.192

Popis projektu:

Centrum obce Ernstshofen s prostranstvím kolem kostela a školy (Kirchenplatz, Schulplatz) bylo nově upraveno. Formulaci nápadů s týmem architektů Poppe Prehal předcházela široká diskuze o budoucí funkci obou náměstí a jejich možnosti oživit centrum. Podstatným parametrem bylo přitom udržitelné oživení a možnost zde pořádat kulturní akce, dočasné a částečné zastřešení, spojení s nádražím a jejich dostupnost od něj, zakomponování parkovišť do prostředí i bezpečnost silničního provozu a možnost využití sousedícího volného prostoru.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Zapojením obyvatel do plánování bylo dosaženo širokého konsensu. Obyvatelé mohli vnášet své nápady, které nyní v hotovém náměstí poznávají – vznikl zde obytný prostor.

Vliv na kvalitu života v místě:

Novou úpravou obecního náměstí a zřízením pečovatelského bydlení v centru udělala obec Ernstshofen první kroky k oživení centra.

Nové obecní prostranství oživují četné akce. Jelikož bylo náměstí odpovídajícím způsobem upraveno, je též intenzivně využíváno. Všechny skupiny obyvatel zde pro sebe najdou vhodné prostředí.

Beschreibung des Projekts:

Das Ortszentrum von Ernstshofen, mit dem Kirchen- und Schulplatz, konnte neu gestaltet werden. Der Ideenfindung mit dem Architektenteam Poppe-Prehal ist eine breite Diskussion über die künftige Funktionalität der beiden Plätze und ihrer Möglichkeit zur Belebung des Zentrums vorausgegangen. Wesentliche Parameter waren dabei die nachhaltige Belebung und die gute „Bespielbarkeit“ des Platzes, eine temporäre und partielle Überdachung, die Verbindung und Erreichbarkeit zum bzw. vom Bahnhof, die Einbeziehung von Parkplätzen im Umfeld sowie die Verkehrssicherheit insbesondere auch für Schüler und die Einbindung des angrenzenden Freiraums.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Durch Die Einbindung der BürgerInnen in die Planung wurde ein breiter Konsens geschaffen, die BürgerInnen konnten ihre Ideen einbringen und finden sich daher jetzt im fertigen Ortsplatz auch wieder – es ist ein „Wohnzimmer“ entstanden.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Mit der Neugestaltung des Ortsplatzes und der Errichtung eines betreubaren Wohnens im Zentrum setzte die Gemeinde Ernstshofen erste Schritte zur Belebung des Zentrums.

Zahlreiche Veranstaltungen beleben den neuen Ortsplatz, jetzt, da er dafür geeignet ist, wird er auch intensiv genutzt, alle Gruppen finden das für sie am besten geeignete Umfeld vor.

Název projektu/Projekttitle:	Domamil
Nositel projektu/Projektträger:	Obec Domamil/Gemeinde Domamil
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Obec Domamil/Gemeinde Domamil
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	298
www stránky/Homepage:	www.domamil.eu

Popis projektu:

Obec leží v nadmořské výšce 495 m nedaleko Moravských Budějovic a má 298 obyvatel. V okolí obce převažují lesy, louky a pole využívané k zemědělství. V okolí prochází významná komunikace, tzv. císařská silnice, Praha–Jihlava–Znojmo–Viedeň. Dopravní obslužnost v obci je zajištěna autobusovou dopravou. Obec Domamil se podílí na úhradě dvou linek autobusového spoje. Občané obce dojíždí za prací. V roce 2010 hospodařila obec se ziskem čtyři mil. Kč. Rozpočet na rok 2011 byl vyrovnaný. Obec Domamil využívá finanční prostředky z různých grantů a dotací. V roce 2010 obdržela obec dotaci z Programu obnovy venkova ve výši 111 tis. Kč na úpravu učeben základní školy, včetně zřízení přírodní učebny u jedné z jejích budov.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Působí zde řada spolků, například Sbor dobrovolných hasičů, TJ SOKOL, Myslivecké sdružení, Český svaz chovatelů, Rybářský

spolek, Vlastivědný a okrašlovací spolek a Dětský folklorní soubor Mateřídouška Domamil. Jejich členové se aktivně podílejí na pořádání společenských akcí v obci. Obec podporuje zkvalitnění společenského života. V oblasti práce s mládeží došlo v poslední době ke znatelnému nárůstu školních i mimoškolních zájmových činností, což považujeme za prevenci před sociopatologickými jevy u mladé generace.

Vliv na kvalitu života v místě:

V obci se udržují tradiční vesnické zvyky: masopust, velikonoční zvyky (hrkání, pomlázka), pálení čarodějnic, stavění máje, pouť a zábava, posvícení, Mikuláš, silvestrovská zábava, plesy společenských organizací a charitativní sbírka ošacení. Vytvářejí se nové akce – školní ples, Tříkrálová sbírka, zabíjačkové hody s ochutnávkou vín, dětský karneval, velikonoční beránek, rybářské závody, Den matek, dětský den, školní akademie, hudební koncerty, fotbalové turnaje, loučení s prázdninami, setkání s duchodci, vítání občánků, školní vánoční besídka, výstavy, setkání rodáků a přátel obce.

Beschreibung des Projekts:

Die Gemeinde Domamil liegt in 495 m Seehöhe in der Nähe von Moravské Budějovice und hat 298 Einwohner. Die Umgebung der Gemeinde ist geprägt durch Wälder, Wiesen und landwirtschaftlich genutzte Felder. In der Nähe führt auch eine wichtige Verbindungsstraße vorbei – die sogenannte „kaiserliche Landstraße“, die von Prag über Jihlava und Znojmo nach Wien führt. Die öffentliche Verkehrsanbindung der Gemeinde wird durch Buslinien sichergestellt. An den Kosten von zwei Buslinien beteiligt sich die Gemeinde Domamil, und zwar an der sonntäglichen Verbindung nach Třebíč und an der Linie nach Moravské Budějovice. Die Einwohner der Gemeinde pendeln zur Arbeit. Im Jahr 2010 erwirtschaftete die Gemeinde einen Gewinn von 4 Mio. Kronen, der Haushalt für 2011 war ausgeglichen. Die Gemeinde Domamil nutzt finanzielle Mittel aus unterschiedlichen Subventionen und Förderungen, 2010 erhielt sie auch eine Zuwendung aus dem Programm zur Entwicklung des Ländlichen Raums in Höhe von 111.000 Kronen für die Renovierung der Unterrichtsräume in der Grundschule sowie für die Einrichtung eines Naturkundezimmers.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Es gibt hier zahlreiche aktive Vereine, wie die Freiwillige Feuerwehr, den Turnverein TJ SOKOL, die Jägervereinigung, den Tschechischen Züchterverband, den Anglerverein, den Heimatkunde- und Verschönerungsverein oder das Kinderfolkloreensemble „Mateřídouška Domamil“. Deren Mitglieder beteiligen sich aktiv an der Organisation von Gesellschaftsveranstaltungen in der Gemeinde. Die Gemeinde unterstützt die Verbesserung des gesellschaftlichen Lebens. Im Bereich der Jugendarbeit kam es in der letzten Zeit zu einem erkennbaren Anstieg schulischer und außerschulischer Interessensaktivitäten, was als Vorbeugung von sozialpathologischen Erscheinungen unter der jungen Generation angesehen wird.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

In der Gemeinde werden die traditionellen dörflichen Gepflogenheiten aufrecht erhalten wie Fasching, Ostertraditionen (Osterrasseln, Ostergerten), Maifeuer in der Walpurgisnacht, das Errichten des Maibaums, Kirmes und Kirmesrummel, Kirchweih, Nikolaus und Krampus, Silvesterunterhaltung, Bälle gesellschaftlicher Organisationen und wohltätige Kleidersammlungen. Es entstehen auch neue Veranstaltungen wie ein Schulball, eine Drei-Königs-Sammlung, ein Schlachtfest mit Weinverkostung, Kinderkarneval, Osterlamm, Anglerwettkämpfe, Muttertag, Kindertag, Schulakademie, Konzerte, Fußballturniere der Schüler und Männer, Abschied von den Ferien, Treffen mit Rentnern, Begrüßung der neu geborenen Bürger, eine Schulweihnachtsfeier sowie Ausstellungen und Treffen von in der Gemeinde Gebürtigen sowie Freunden der Gemeinde.

Název projektu/Projekttitle:	Zapojování veřejnosti do rozvoje obce Křižánky/Die Beteiligung der Öffentlichkeit an der Entwicklung der Gemeinde Křižánky
Nositel projektu/Projektträger:	Obec Křižánky/Gemeinde Křižánky
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Obec Křižánky/Gemeinde Křižánky
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	385
www stránky/Homepage:	www.obeckrizanky.cz

Popis projektu:

Křižánky leží v severní části Kraje Vysočina uprostřed CHKO Žďárské vrchy. Obec má 385 obyvatel. V obci se nachází největší vesnická památková rezervace v kraji. Obec má horší dopravní spojení s většími městy. Velké procento obyvatel je registrováno v některém z místních spolků. Mezi nejaktivnější patří Sbor dobrovolných hasičů Křižánky, základní organizace Českého svazu žen Křižánky, Sportovní klub BOTAFOGO nebo Moravský rybářský svaz Moravský rybářský svaz, o.s. místní organizace Svratka, rybářský revír Křižánky. Obec má vysoký podíl chatařů a chalupářů, kteří obec navštěvují hlavně v letní a zimní sezóně. Obec se potýká s úbytkem mladší generace a stárnutím obyvatelstva. Poslední léta s sebou přinesla také zvyšující se nezaměstnanost. Obec veřejně projednává své záměry. Většina občanů má silný vztah k prostředí, ve kterém žije.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

První projekty zapojování veřejnosti do rozvoje obce začaly již v roce 2005, kdy se obec stala členem asociace NSZM ČR a o rok

později se zaregistrovala do programu místní Agenda 21 v ČR. Od roku 2005 v obci funguje Poradní sbor z řad místních občanů stojících mimo zastupitelstvo obce, který hledá problémy obce a jejich řešení. Ve spolupráci s veřejností projednal návrh úprav veřejného prostranství před obecním úřadem a za pomoci veřejnosti je i realizoval. Zázemí má v prostorách vzdělávacího centra, které obec vybudovala za podpory EU. Občané se pravidelně zapojují do úklidových akcí ke Dni Země, a také se účastní každoroční soutěže o nejkrásnější rozkvetlé okno, balkon či předzahrádku.

Vliv na kvalitu života v místě:

Realizace rozvojových projektů má od veřejnosti podporu, a to i finanční. Tak vzniklo například dětské hřiště a park v centru obce. Občané sami pomáhali při rekonstrukci místní školy, kdy zdarma provedli drobnější stavební práce a zajistili vyklizení školy. Aktivně se podílí na přípravě strategického plánu rozvoje obce 2013–2022. Sami uspořádali Hry bez hranic pořádané mezi spolky. Obec byla několikrát oceněna v soutěži Vesnice roku – v roce 2010 za činnost mládeže, v roce 2011 za společenský život a v roce 2012 hlavní cenou. V roce 2012 udělil ministr vnitra Křižánkám jako jediné malé obci Cenu za kvalitu ve veřejné správě. V minulých letech bylo vybudováno pět interaktivních naučných stezek v okolí obce, například Pilníkářská stezka.

Beschreibung des Projekts:

Die Gemeinde Křižánky liegt im nördlichen Teil der Region Vysočina inmitten des Landschaftsschutzgebiets Žďárské vrchy (Saarer Berge). Die Gemeinde hat 385 Einwohner. In der Gemeinde befindet sich die größte dörfliche Denkmalschutzzone in der Region. Die Verkehrsanbindung der Gemeinde an größere Städte ist schlecht. Ein Großteil der Einwohner ist in einem der ansässigen Vereine registriert. Zu den aktivsten gehören die Freiwillige Feuerwehr Křižánky, der Tschechische Frauenverband ZO Křižánky, der Sportklub BOTAFOGO oder der Mährische Anglerverband Svratka MO Křižánky. Die Gemeinde hat einen hohen Anteil an Wochenendhaus- und Datschenbewohnern, die die Gemeinde vor allem in der Sommer- und Wintersaison besuchen. Auseinandersetzen muss sich die Gemeinde mit einem Rückgang der jüngeren Generation und der Überalterung der Bevölkerung. Ein Trend der letzten Jahre ist auch die zunehmende Arbeitslosigkeit. Die Gemeinde verhandelt ihre Vorhaben öffentlich. Die meisten Einwohner haben eine starke Beziehung zur Umwelt, in der sie leben.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Die ersten Projekte zur Einbindung der Öffentlichkeit in die Gemeindeentwicklung begannen bereits 2005, als die Gemeinde Mitglied des Nationalen Gesunde-Städte-Netzwerks wurde, und ein Jahr später registrierte sie sich unter der Lokalen Agenda in der Tschechischen Republik. Seit 2005 funktioniert in der Gemeinde ein Beratungsgremium aus den Reihen ansässiger, außerhalb der Gemeindevertretung stehender Einwohner, das Probleme der Gemeinde anspricht und Lösungen sucht. In Zusammenarbeit mit der Öffentlichkeit verhandelte es den Antrag auf die Gestaltung des öffentlichen Raums vor dem Gemeindeamt, und mit Hilfe der Öffentlichkeit realisierte es ihn auch. Sein Umfeld hat das Gremium in den Räumen des Bildungszentrums, das die Gemeinde mit Unterstützung der EU aufbaute. Die Bürger beteiligen sich regelmäßig an Reinigungsaktionen zum Tag der Erde, und sie nehmen auch am jährlichen Wettbewerb um das am schönsten erblühte Fenster, den Balkon oder Vorgarten teil.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Die Realisierung von Entwicklungsprojekten erfreut sich der Unterstützung der Öffentlichkeit, auch der finanziellen. So entstanden zum Beispiel der Kinderspielplatz und der Park im Zentrum der Gemeinde. Die Bürger halfen selbst bei der Renovierung der Schule, indem sie kostenlos kleinere Bauarbeiten ausführten und die Räumung der Schule sicherstellten. Aktiv beteiligten sie sich an der Vorbereitung des strategischen Entwicklungsplans der Gemeinde für 2013–2022. Über die Vereine organisierten sie selbst die Veranstaltung „Spiele ohne Grenzen“. Im Wettbewerb „Dorf des Jahres“ wurde Křižánky mehrfach ausgezeichnet – 2010 für die Tätigkeit der Jugend, 2011 für das gesellschaftliche Leben und 2012 mit dem Hauptpreis. 2012 erteilte der Innenminister dem Ort Křižánky als einziger kleiner Gemeinde den „Preis für Qualität in der öffentlichen Verwaltung“. In den letzten Jahren wurden schließlich noch fünf interaktive Lehrpfade in der Umgebung der Gemeinde, z.B. der Feilenhauerweg errichtet.

Název projektu/Projekttitel:	Poskládat si budoucnost/Zukunft zusammensetzen
Nositel projektu/Projektträger:	Středisková obec Ardagger/Marktgemeinde Ardagger
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Středisková obec Ardagger/Marktgemeinde Ardagger
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	3.286
www stránky/Homepage:	www.ardagger.gv.at

Popis projektu:

Středisková obec Ardagger sestává od roku 1971 ze čtyř katastrálních místních částí, které si vědomě udržují a mohou dále rozvíjet svůj vlastní spolkový život, a tím i své zcela specifické zvláštnosti. Právě rozmanitost je to, čím se tato obec vyznačuje. První procesy zapojení občanů začaly již v roce 1988. Do roku 2006 se účastníky staly všechny katastrální místní části, stěžejním bodem pak bylo samotné centrum obce. V roce 2006 Ardagger přistoupil k realizaci programu Obec 21 a rozvíjel celkovou strategii pro střediskovou obec se zohledněním silných stránek jednotlivých lokalit. Motto a logo Poskládat si budoucnost vystihuje samostatnost jednotlivých místních částí a současně velký pocit sounáležitosti.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

V Ardaggeru se podařilo zachovat dynamiku prvních procesů z 80. let 20. stol. a dál ji rozvinout až do celkové strategie. Z pracovních skupin se staly platformy, které podstatně přispívají k vytváření názorů a k realizaci projektu v obci. V březnu 2012 byla obec oceněna jako obec přátelská rodině – díky neúnavnému nasazení pracovní skupiny Sociální a proročinné záležitosti. Podařilo se tak, speciálně v této oblasti prosadit řadu akcí.

Vliv na kvalitu života v místě:

Posílení konkrétní lokality se zohledněním všech katastrálních území obce podstatně přispívá k identifikaci se s obcí. Každá lokalita má svou specialitu (například týdenní trh v Ardagger-Markt, mostní galerie v Ardagger-Stiftu, Moar-Haus ve Stephanshartu, možnosti trávení volného času v Kollmitzbergu), některé funkce jsou ale centralizované (obecní úřad, škola). Čtyři hasičské spolky, čtyři hudební kapely a čtyři farnosti zůstaly zachovány – a k tomu existuje cca 80 spolků. Mottem Poskládat si budoucnost se v Ardaggeru žije – starosta rád přirovnává „svou“ obec k rodině, která se také vždy musí rozhodnout, přičemž individualita jednotlivce se neztrácí. Ardagger má budoucnost a stále ještě dost energie!

Beschreibung des Projekts:

Die Marktgemeinde Ardagger besteht seit 1971 aus vier Katastralgemeinden, die ihr eigenes Vereinsleben und damit ihre ganz spezifischen Besonderheiten bewusst behalten und weiter entwickeln können. Diese Vielfalt zeichnet die Gemeinde aus.

Erste BürgerInnenbeteiligungsprozesse wurden bereits 1988 gestartet – bis 2006 beteiligten sich alle Katastralgemeinden, der Schwerpunkt lag damals noch auf dem eigenen Ort. 2006 trat

Ardagger der Aktion Gemeinde21 bei und entwickelte eine Gesamtstrategie für die Marktgemeinde unter Berücksichtigung der Stärken der einzelnen Orte. Das Motto und das Logo „Zukunft zusammensetzen“ sind Symbole für die Eigenständigkeit der Orte, und doch auch für das große Zusammengehörigkeitsgefühl.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

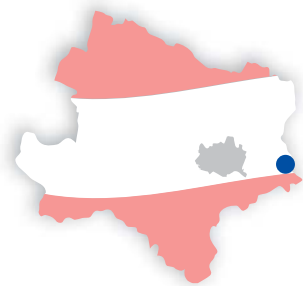
Es gelang in Ardagger, den Schwung der ersten Beteiligungsprozesse aus den 1980er Jahren zu erhalten und zu einer Gesamtstrategie weiterzuentwickeln. Die Arbeitskreise wurden zu Plattformen, die wesentlich zur Meinungsbildung und zur Projektumsetzung in der Marktgemeinde beitragen.

Im März 2012 wurde die Gemeinde als „familienfreundliche Gemeinde“ ausgezeichnet – dank des unermüdlichen Einsatzes der Arbeitsgruppe „Soziales und Familienfreundlichkeit“. So konnten speziell in diesem Bereich zahlreiche Aktionen umgesetzt werden.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Die Stärkung des einzelnen Ortes unter Berücksichtigung des „großen Ganzen“ trägt wesentlich zur Identifikation mit der Gemeinde bei. Jeder Ort hat seine Spezialität (z.B. Wochenmarkt in Ardagger-Markt, Mostgalerie in Ardagger-Stift, Moar-Haus in Stephanshart, Freizeitmöglichkeiten in Kollmitzberg), einige Funktionen sind aber zentralisiert (Gemeindeamt, Schule). Die vier Feuerwehren, vier Musikkapellen und vier Pfarren blieben erhalten – zusätzlich gibt es etwa 80 Vereine.

Das Motto „Zukunft zusammensetzen“ wird in Ardagger gelebt – der Bürgermeister vergleicht „seine“ Gemeinde gern mit einer Familie, die sich auch immer wieder abstimmen muss, wobei die Individualität des Einzelnen nicht verloren geht. Ardagger hat Zukunft und noch genug Energie!

Název projektu/Projekttitle:	Prellenkirchen na vzestupu/Prellenkirchen im Aufwind
Nositel projektu/Projektträger:	Středisková obec Prellenkirchen/Marktgemeinde Prellenkirchen
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Středisková obec Prellenkirchen/Marktgemeinde Prellenkirchen
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	1.286
www stránky/Homepage:	www.prellenkirchen.gv.at

Popis projektu:

Středisková obec Prellenkirchen leží nedaleko hranic se Slovenskou republikou a sestává se ze tří katastrálních částí. Toto území je vzhledem ke své jedinečné poloze mezi Vídní a Bratislavou charakteristické mnohostrannou a silnou dynamikou ve všech oblastech života. Obyvatelé Prellenkirchenu byli od začátku přesvědčeni, že citlivý společný život v tomto území a tolerantní dialog mezi katastrálními částmi obce, mají pro jeho budoucí vývoj velký význam.

Na základě četných aktivit k posílení lokální a regionální identity a rostoucího zájmu o udržitelnost zahájila obec v roce 2004 jako pilotní lokalita akci Obec 21.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Klíčový tým koordinuje rozsáhlý proces zapojení občanů. Pracovní skupiny tvoří dodnes platformy se zodpovědností za témata a projekty, a pro zajištění reflexe a dalšího rozvoje.

Účast občanů se mezitím stala živoucím procesem, měřitelnou konstantou s kvalitativními standardy. Vznikla hybná síla, která hledá další zájemce a funguje pro ostatní jako vzor. V současnosti jsou téměř všechny obce z okolí zapojeny do programu Obec 21!

Vliv na kvalitu života v místě:

Prellenkirchen kromě svého impulsu dovnitř, dokázal prosadit i řadu investičních projektů a etabloval se kromě jiného navenek jako vzdělávací centrum v oblasti větrné energie. Mezitím se Prellenkirchen také stal „atraktivním“ místem – výborným příkladem je škola – a láká k exkurzím mnoho skupin z celého světa, přičemž největší zájem nebudí jen téma (větrné) energie, ale především vzorová spolupráce při rozvoji obce.

Prellenkirchen je jednou z prvních obcí programu Obec 21, ale i jednou z těch, která dosud neztratila dynamiku zapojení občanů.

Beschreibung des Projekts:

Die Marktgemeinde Prellenkirchen liegt unweit der Grenze zur slowakischen Republik und besteht aus drei Katastralgemeinden. Die Region ist – bedingt durch die einmalige Lage zwischen Wien und Bratislava – geprägt von einer vielseitigen und starken Dynamik in allen Lebensbereichen. Prellenkirchen war von Anfang an überzeugt, dass ein sensibles Miteinander innerhalb der Region und ein verträglicher Dialog zwischen den Katastralgemeinden für die Entwicklung in dieser Zukunftsregion von großer Bedeutung sind. Aufbauend auf eine Vielzahl von Aktivitäten zur Stärkung sowohl der lokalen, als auch regionalen Identität und einem stetig wachsenden Bewusstsein für Nachhaltigkeit startete die Gemeinde im Jahr 2004 als Pilotort der Aktion „Gemeinde21“.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

Ein Kernteam koordiniert den umfassenden BürgerInnenbeteiligungsprozess, Arbeitsgruppen bilden auch heute noch eigenverantwortliche, themen- und projektbezogene Plattformen für konsequente Reflexionen und Projektentwicklungen.

Die BürgerInnenbeteiligung wurde mittlerweile ein lebendiger Prozess, eine messbare Konstante mit Qualitätsstandards – es

ist eine Dynamik entstanden, die ihresgleichen sucht und Vorbildwirkung hat – mittlerweile sind fast alle Gemeinden aus der Region „Gemeinde21-Gemeinden“!

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Prellenkirchen konnte neben der Impulswirkung sowohl nach innen, als auch nach außen auch zahlreiche investive Projekte umsetzen und sich außerdem als Kompetenzzentrum im Bereich Windenergie etablieren. Mittlerweile ist Prellenkirchen auch „gut besucht“ – das tolle Beispiel macht Schule und zieht viele Exkursionsgruppen aus aller Welt an, wobei nicht nur das Thema (Wind)Energie das größte Interesse weckt, sondern vor allem die gute Zusammenarbeit und Entwicklung in der Gemeinde. Prellenkirchen ist eine der ersten Gemeinde21-Gemeinden – aber eine derjenigen, die den Schwung der BürgerInnenbeteiligung bisher nicht verloren hat.

Název projektu/Projekttitel:	Open air koncert Mahler GALA/Open air Konzert Mahler GALA
Nositel projektu/Projektträger:	Nordisk Film TV, Mahler 2000, ArcoDiva Management, Česká televize
Místo realizace/Ort der Umsetzung:	Obec Kaliště/Gemeinde Kaliště
Počet obyvatel/Einwohnerzahl:	344

Popis projektu:

Mezinárodní koncert k příležitosti 150. výročí narození hudebního skladatele Gustava Mahlera se konal v jeho rodišti v obci Kaliště u Humpolce. Koncert byl vyslán v přímém přenosu televizemi ČT2, NRK, EuroArt a ProArte. Vystoupili zde světově uznávaní interpreti: Thomas Hampson/baryton/, Anne Sofie von Otter/mezzosoprán/, Marita Solberg/soprán/, Pražský filharmonický sbor, chlapecký sbor Boni Pueri, Mahler Chamber orchestra a dirigent Manfred Honeck. Na programu zazněla Symfonie č. 2 C moll Vzkříšení Gustava Mahlera a výběr písní Gustava Mahlera. Mezi diváky byli krom místních politických zástupců i velvyslanci USA, Izraele, Norska, Švédska a Rakouska a řada známých osobností.

Kvantita a kvalita zapojení občanů:

Do přípravy akce se za koordinace obecního úřadu zapojilo cca 70 obyvatel. Jednalo se převážně o poskytnutí zázemí, účast

na kamerových zkouškách, organizační zajištění, pomocné práce, úklid apod.

Vliv na kvalitu života v místě:

Akce pomohla nastartovat spolupráci v obci a obyvatelé se společně rozhodli dál pokračovat v hudebních akcích v obci. Spolupracující zástupci NNO (hasiči) a veřejnost spolu s podporou obce pořádají další akce.

Beschreibung des Projekts:

Das internationale Konzert zum Anlass des 150. Jahrestags der Geburt des Komponisten Gustav Mahler fand in seinem Geburtsort Kaliště bei Humpolec statt. Das Konzert wurde von ČT2, NRK, EuroArt, ProArte live übertragen. Hier sind weltweit anerkannte Interpreten aufgetreten: Thomas Hampson/Bariton/, Anne Sofie von Otter/Mezzosopran/, Marita Solberg/Sopran/, Prager philharmonischer Chor, Knabenchor Boni Pueri, Mahler Chamber orchestra und Dirigent Manfred Honeck. Auf dem Programm stand die Symphonie Nr. 2 C Moll „Auferstehung“ von Gustav Mahler und eine Auswahl der Lieder von Gustav Mahler. Unter den Zuschauern waren außer den einheimischen politischen Vertretern auch die Botschafter der USA sowie von Israel, Norwegen, Schweden und Österreich und eine Reihe von bekannten Persönlichkeiten.

Quantität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung:

In die Vorbereitung der Veranstaltung haben sich ca. 70 Einwohner der Gemeinde eingegliedert, und zwar unter der Koordination des Gemeindeamtes. Es handelte sich überwiegend um die Gestaltung Umfelds, Teilnahme an den Kameraprüfungen, Organisationssicherstellung, Hilfsarbeiten, Aufräumen u.ä.

Auswirkungen auf die Lebensqualität im Ort:

Die Veranstaltung hat geholfen, die Zusammenarbeit in der Gemeinde zu starten, und gemeinsam wurde die Entscheidung getroffen, weitere Musikveranstaltungen in der Gemeinde durchzuführen. In Zusammenarbeit von NPO (Feuerwehr), Öffentlichkeit und mit Unterstützung der Gemeinde sollen weitere Veranstaltungen gemeinsam organisiert werden.

**Slovník odborné terminologie
a tematické texty**

**Wörterbuch der Fachterminologie und
Thementexte**

Téma Veřejná správa a místní Agenda 21

Agenda 21

Mezinárodní dokument Agenda 21 byl přijat v roce 1992 na summitu OSN v Rio de Janeiro. Jedná se o globální strategický a akční plán světového společenství, který stanovuje konkrétní kroky směrem k udržitelnému rozvoji.

Agenda 21 je program 21. století, který přináší všem zemím světa návod, jak zlepšovat stav životního prostředí a hospodářské i sociální podmínky života na naší planetě.

Místní Agenda 21 (MA21)

Místní Agenda 21 zohledňuje konkrétní problémy určité lokality a hledá řešení ve spolupráci se všemi složkami místního společenství (například občany, podnikateli, nestátními neziskovými organizacemi a veřejnou správou). Je založena na otevřenosti, strategickém řízení a partnerství.

MA21 v ČR

V České republice je MA21 nástrojem ke zlepšování veřejné správy s cílem podpořit systematický postup k udržitelnému rozvoji na místní či regionální úrovni. První obce a města zahájily realizaci MA21 v 90. letech minulého století. V roce 1994 vznikla asociace Národní síť Zdravých měst ČR (NSZM ČR), kterou v současné době tvoří přes sto municipalit (města, obce, mikroregiony, kraje), jimž vytváří metodickou podporu.

Od roku 2003 funguje v ČR Rada vlády pro udržitelný rozvoj, která má rozvoj MA21 na starosti. V roce 2010 byl vládou schválen „Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR“, který by měl sloužit jako zastřešující dokument pro všechny koncepční dokumenty vypracované v ČR. Tato rada vlády vypracovala sadu 21 Kritérií realizace MA21, jež jsou členěna do čtyř základních kategorií A (nejvyšší) – D (nejnižší). Těmto kategoriím předchází ještě tzv. nultá kategorie – Zájemci. Naplňování kritérií lze najít v Databázi MA21 na www.ma21.cz.

V roce 2012 vláda České republiky schválila koncepční materiál „Koncepte podpory místní Agendy 21 v ČR do roku 2020 a Akční plán pro období 2012–13“.

Více na <http://ma21.cenia.cz> → Dokumenty ke stažení.

Realizace MA21 v Kraji Vysočina

Kraj Vysočina se přihlásil k MA21 v roce 2004 v souvislosti se vstupem do NSZM ČR a realizací projektu Zdravý Kraj Vysočina. Principy udržitelného rozvoje místní Agendy 21 jsou zakotveny v základním strategickém dokumentu Program rozvoje Kraje Vysočina.

Mezi aktivitami, kterými kraj podporuje rozvoj MA21, jsou například celokrajské kampaně, veletrhy, soutěže, plánování s veřejností, přenos dobré praxe mezi kraji atd. Na tuto činnost získává kraj finanční prostředky i z externích zdrojů – například fondy EU, Revolvingový fond Ministerstva životního prostředí ČR. Kraj realizátory MA21 na svém území metodicky a finančně podporuje. V současné době využívá této podpory přes 45 realizátorů – obce, mikroregiony, místní akční skupiny, neziskové organizace. Podporujeme medializaci akcí, koordinaci společných aktivit, pravidelná školení realizátorů MA21. Dotační program na podporu naplňování a propagace principů místní Agendy 21 a Zdraví 21 v Kraji Vysočina funguje od roku 2007. V roce 2011 bylo z tohoto programu rozděleno přes 2 mil. Kč mezi 41 projektů.

Kraj Vysočina jako první z krajů v ČR v roce 2009 poprvé dosáhl kategorie C a v letech 2010 a 2011 rozšířil o plnění některých kritérií z kategorie B.

Za aplikaci místní Agendy 21 v letech 2009 a 2011 byl Kraj Vysočina oceněn Ministerstvem vnitra ČR bronzovým stupněm Ceny za kvalitu ve veřejné správě.

Thema Öffentliche Verwaltung und Lokale Agenda 21

Agenda 21

Das internationale Dokument Agenda 21 wurde im Jahr 1992 bei der UN-Konferenz in Rio de Janeiro verabschiedet. Es handelt sich dabei um einen globalen Strategie- und Aktionsplan der Weltgemeinschaft, der konkrete Schritte in die Richtung nachhaltige Entwicklung bestimmt.

Die Agenda 21 ist das Programm des 21. Jahrhunderts, das allen Ländern der Welt eine Anleitung bringt, wie man den Stand der Umwelt sowie wirtschaftliche und soziale Bedingungen des Lebens auf unserem Planeten verbessern kann.

Lokale Agenda 21 (LA 21)

Die Lokale Agenda 21 berücksichtigt konkrete Probleme eines bestimmten Ortes und sucht Lösungen in Zusammenarbeit mit allen Bestandteilen der lokalen Gemeinschaft (z.B. Bürgern, Unternehmen, nicht staatlichen Nonprofit-Organisationen und der öffentlichen Verwaltung). Sie basiert auf der Offenherzigkeit, der strategischen Leitung und Partnerschaft.

LA 21 in der Tschechischen Republik

In der Tschechischen Republik stellt LA 21 ein Instrument zur Verbesserung der öffentlichen Verwaltung dar, mit dem Ziel, die systematische Vorgehensweise zur nachhaltigen Entwicklung auf lokaler oder regionaler Ebene zu fördern. Die ersten Gemeinden und Städte starteten die Umsetzung der LA 21 in den 90er Jahren des letzten Jahrhunderts. Im Jahr 1994 entstand die Assoziation Nationales Netz Gesunder Städte der Tschechischen Republik (NSZM CR), das zurzeit aus mehr als hundert Munizipalitäten besteht (Städte, Gemeinden, Mikroregionen, Regionen). Diesen leistet sie methodische Unterstützung.

Seit dem Jahr 2003 funktioniert in der Tschechischen Republik der Gesetzgebungsrat für die nachhaltige Entwicklung, der für die Entwicklung der LA 21 sorgt. Im Jahr 2010 wurde von der Regierung der „Strategische Rahmen der nachhaltigen Entwicklung der Tschechischen Republik“ verabschiedet, der als Dach für alle Konzeptionsdokumente, die in Tschechien ausgearbeitet wurden, dienen sollte. Dieser Gesetzgebungsrat hat einen Satz von 21 Kriterien für die Umsetzung der LA 21 erstellt, die in vier Grundkategorien – von „A“ (höchste) bis „D“ (niedrigste) – gegliedert sind. Diesen Kategorien geht noch die sogenannte „Null“-Kategorie vor – „Interessenten“. Die Erfüllung der Kriterien kann man in der öffentlich zugänglichen LA 21-Datenbank unter www.ma21.cz finden.

Im Jahr 2012 verabschiedete die Regierung der Tschechischen Republik das Konzeptionsmaterial „Konzeption der Förderung der Lokalen Agenda 21 in der Tschechischen Republik bis 2020“ und den „Aktionsplan für den Zeitraum 2012 - 2013“ (siehe <http://ma21.cenia.cz> mit Dokumenten zum Herunterladen).

Umsetzung der LA 21 in der Region Vysočina

Die Region Vysočina hat sich, im Zusammenhang mit dem Beitritt zu der Assoziation NSZM CR und der Umsetzung des Projekts Gesunde Region Vysočina, zur LA 21 im Jahr 2004 angemeldet. Die Prinzipien der nachhaltigen Entwicklung der Lokalen Agenda 21 sind im grundlegenden strategischen Dokument „Programm der Entwicklung der Region Vysočina“ verankert.

Unter den Aktivitäten, mit denen die Region die Entwicklung der LA 21 fördert, befinden sich etwa regionsweite Kampagnen, Messen, Wettbewerbe, Planungen mit der Öffentlichkeit, Weitergabe von guten Praxisbeispielen unter den Regionen etc. Für diese Tätigkeit bekommt die Region auch finanzielle Mittel aus externen Quellen – etwa aus EU-Fonds oder aus dem Revolvingfonds des Umweltministeriums der Tschechischen Republik.

Kategorie realizace MA21 v ČR (jsou různé pro malé obce, města, mikroregiony a kraj)

Název kategorie	Plnění
Z – zájemci	Personální a institucionální zázemí pro realizaci procesu
D	Z + dílčí plánování s veřejností a medializace procesu
C	D + vzdělávání, hodnocení procesu, finanční podpora realizátorům v místě, komplexní plánování
B	C + externí zdroje, mezinárodní indikátory procesu, propojení se strategickými dokumenty
A	B + orgán pro proces, management kvality, dlouhodobý proces

Obec 21 – místní Agenda 21 v Dolním Rakousku

V Dolním Rakousku jsou principy účasti občanů a udržitelnosti již řadu let v mnoha oblastech a na různých úrovních základem plánování a projektů. Místní Agendou 21 v Dolním Rakousku – akcí Obec 21 – byl iniciován další stavební kámen, který prohlubuje komplexní téma udržitelného budoucího vývoje.

Vývoj a koncepce Obce 21

V roce 2004 zadal zemský hejtman dr. Erwin Pröll příkaz vypracovat v rámci obnovy vesnice program, který by odpovídal mezinárodnímu hnutí místní Agendy 21 (MA21). V participačním smyslu bylo do vývoje tohoto programu zapojeno cca 60 účastníků, mezi nimi spolkové země, které MA21 již praktikují, nositelé programu země Dolního Rakouska, externí odborníci a dolnorakouská zájmová sdružení. Zcela ve smyslu udržitelnosti se podařilo získat a propojit mnoho různých zájemců pro práci na společné věci. Konkrétním výsledkem tohoto procesu byla Obec 21, k níž byly vypracovány pravidla, základy finanční podpory a koncept vzdělání. Od té doby funguje Obec 21 jednak jako program pro rozvoj obcí a jednak jako spojovací nástroj přesahující zaměření na veřejnou správu, takže nabízeným celistvým způsobem náhledu jsou efektivněji využívány jiné programy země.

Co je Obec 21

Obec 21 je zamýšlena pro vypracování a prosazování programu budoucího rozvoje na úrovni obce s aktivní a bohatou účastí občanů. Ze strany země Dolního Rakouska se přitom počítá s následujícím průběhem:

Rozhodování	Informovat a zapojit	Nastartovat společnou budoucnost
Orientování		Dát šanci vizím
Plánování		Převzít odpovědnost
Realizace I		Najít sílu ve společném dílu
Realizace II		Najít společnou cestu
Další vedení		Vytvořit si budoucnost na vlastní odpovědnost a společně

Pro lepší podporu obcí ze strany země je na Obec 21 navázán komplexní program podpory, který finančními prostředky zaručuje též optimální odbornou podporu zaměřenou na daný projekt. Jasně strukturované rámcové podmínky během vytváření Obce 21 mají zajistit úspěch. K tomu patří například takové prvky jako vytvoření organizačních struktur, doprovodná vzdělávací opatření a další vzdělávání pro průvodce procesem a členy klíčového týmu obce nebo průběžná evaluace procesu a projektů.

Die Region unterstützt methodisch und finanziell die Umsetzer der LA 21 auf ihrem Gebiet. Zurzeit nehmen diese Förderung 45 Umsetzer in Anspruch – Gemeinden, Mikroregionen, lokale Aktionsgruppen, Nonprofit-Organisationen. Wir fördern die Medialisierung von Aktionen, die Koordination von gemeinsamen Aktivitäten, regelmäßige Schulungen der Umsetzer der LA 21. Das Zuschussprogramm zur Förderung der Erfüllung und Werbung der Prinzipien der lokalen Agenda 21 und der Gesundheit 21 in der Region Vysočina funktioniert seit dem Jahr 2007. Im Jahr 2011 wurden aus diesem Programm mehr als 2 Mio. CZK unter 41 Projekten verteilt.

Die Region Vysočina erreichte als erste von den Regionen der Tschechischen Republik im Jahr 2009 zum ersten Mal die Kategorie „C“ und in den Jahren 2010 sowie 2011 erfüllte sie dazu auch einige Kriterien aus der Kategorie „B“.

Für die Anwendung der lokalen Agenda 21 in den Jahren 2009 und 2011 wurde die Region Vysočina vom Innenministerium der Tschechischen Republik mit der Bronzerausführung des Preises für die Qualität in der öffentlichen Verwaltung ausgezeichnet.

Kategorien der Umsetzung der LA 21 in der Tschechischen Republik (diese unterscheiden sich je nachdem, ob sie für kleine Gemeinden, Städte, Mikroregionen oder die Region stehen)

Kategorie-bezeichnung	Leistung
Z-Interessenten	Personelles und institutionelles Umfeld für die Umsetzung des Prozesses
D	Z + teilweise Planung mit der Öffentlichkeit und Medialisierung des Prozesses
C	D + Ausbildung, Prozessbewertung, finanzielle Unterstützung für Umsetzer vor Ort, umfassende Planung
B	C + externe Quellen, internationale Prozessindikatoren, Verbindung mit strategischen Dokumenten
A	B + Organ für den Prozess, Qualitätsmanagement, langfristiger Prozess

Gemeinde 21 – Lokale Agenda 21 in Niederösterreich.

In Niederösterreich sind die Prinzipien Bürgerbeteiligung und Nachhaltigkeit bereits seit Jahren in vielen Bereichen und auf verschiedenen Ebenen Basis von Planungen und Projekten. Mit der Lokalen Agenda 21 in Niederösterreich – der Aktion „Gemeinde 21“ – wurde ein weiterer Baustein initiiert, der das komplexe Thema der nachhaltigen Zukunftsentwicklung vertieft.

Entwicklung und Konzeption der Gemeinde 21.

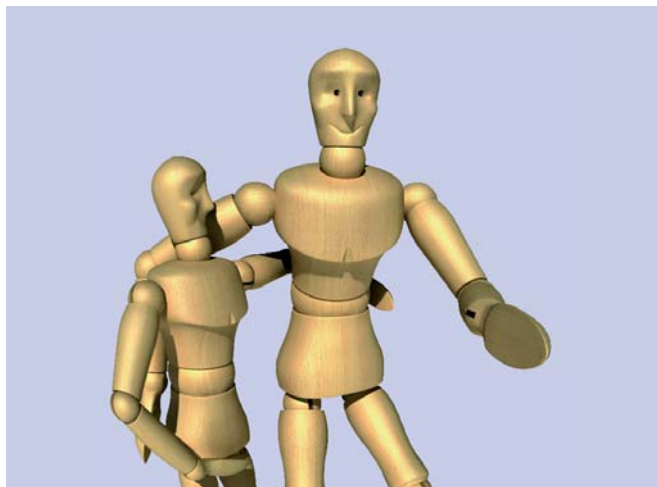
Im Jahr 2004 gab Landeshauptmann Dr. Erwin Pröll den Auftrag, im Rahmen der Dorferneuerung ein Programm auszuarbeiten, das der internationalen Bewegung der Lokalen Agenda 21 (LA 21) entspricht. Im partizipatorischen Sinn waren in die Entwicklung dieses Programms ca. 60 Beteiligte eingebunden, darunter bereits LA 21-praktizierenden Bundesländer, Programmträger des Landes NÖ, externe ExpertInnen und niederösterreichische Interessensvertretungen. Ganz im Sinne der Nachhaltigkeit konnten viele verschiedene Interessen für die Arbeit an einer gemeinsamen Sache gewonnen und gebündelt werden.

Das konkrete Ergebnis dieses Beteiligungsverfahrens war die Aktion „Gemeinde 21“, zu der ein grundsätzlicher **Ablauf** sowie **Förderungsgrundlagen** und ein **Ausbildungskonzept** erarbeitet wurden. Seither fungiert die Aktion „Gemeinde 21“ sowohl als Gemeindeentwicklungsprogramm, als auch als **sektorübergreifendes Vernetzungsinstrument**, sodass durch die gebotene ganzheitliche Betrachtungsweise auch Schnittstel-

Profesionální péče

Intenzivní péči o projekty Obce 21 provádí vždy Dolnorakouský spolek pro obnovu venkova a měst, aby byla zajištěna profesionalita a kvalita účasti občanů.

Tip: www.gemeinde21.at

len und Zugänge zu anderen Programmen des Landes effizienter genutzt werden.

Was ist die „Gemeinde 21“.

Gemeinde 21 steht für das Erarbeiten und Umsetzen eines Zukunftsprogramms auf Gemeindeebene mit aktiver, breit angelegter **BürgerInnenbeteiligung**. Folgender Ablauf ist dabei seitens des Landes NÖ vorgesehen:

Entscheiden	Informieren und Einbinden	In eine gemeinsame Zukunft starten
Orientieren		Den Visionen eine Chance geben
Planen		Verantwortung übernehmen
Umsetzen I		Die Kraft im gemeinsamen Tun finden
Umsetzen II		Den gemeinsamen Weg gehen
Weiterführen		Eigenverantwortlich und gemeinsam die Zukunft gestalten

Um die Gemeinden seitens des Landes bestmöglich zu unterstützen, ist an die Aktion Gemeinde 21 ein **umfassendes Förderprogramm** gekoppelt, das durch die finanziellen Mittel auch eine optimale fachliche und projektbezogene Unterstützung garantiert. Klar strukturierte Rahmenbedingungen während des Aufbaus einer Gemeinde 21 sollen den Erfolg sicherstellen. Dazu zählen zum Beispiel Elemente wie die Schaffung organisatorischer Strukturen, begleitende Aus- und Weiterbildungsmaßnahmen für die ProzessbegleiterInnen und Kernteammitglieder der Gemeinde oder die laufende Evaluation des Prozesses und der Projekte.

Professionelle Betreuung.

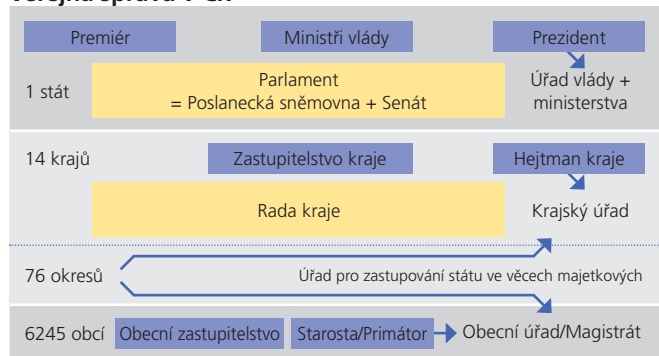
Eine intensive Betreuung der Gemeinde 21-Prozesse findet seitens des NÖ Verbandes für Dorf- und Stadterneuerung statt, um die Professionalität und Qualität der BürgerInnenbeteiligung zu sichern.

Téma Veřejná správa v ČR a v Rakousku

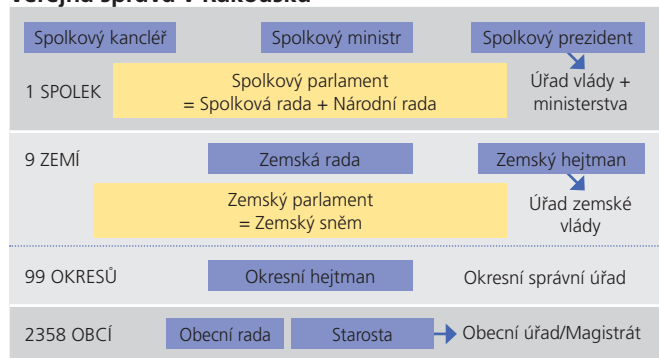
Rozdíly mezi veřejnou správou v ČR a Rakousku:

V Rakousku má spolková země větší pravomoc než kraj v ČR, kde má doposud největší pravomoci stát. Spolková vláda v Rakousku se řídí spolkovou ústavou a zemské vlády zemskou ústavou (Landesverfassung). Obce obojím. V ČR má stát svoji ústavu, které podléhají všechny správní celky až na úroveň obcí.

Veřejná správa v ČR

Veřejná správa v Rakousku

Zemský hejtman v Rakousku jmenuje okresního hejtmana = zemského úředníka. Okresy zde představují teritoriální rozdělení, které zřizují zemské vlády (nejsou samosprávnou úrovní – nemají volené zástupce). V České republice byly okresní úřady reformou veřejné správy zrušeny a v roce 2000 byly vytvořeny kraje, které část jejich kompetencí převzaly. Okresy jako jednotky teritoriálního vymezení však zůstaly.

V Rakousku existují jak na spolkové úrovni, tak na úrovni jednotlivých zemí Nezávislé správní senáty (odvolací) a kolegiální úřady se soudcovským prvkem (mají kompetence v určité oblasti). V ČR nemají tyto orgány obdobu.

Rada obce je v Rakousku nejvyšším orgánem obce, zatímco Představenstvo obce je orgánem pomocným. U nás je tomu naopak. Nejvyšším orgánem je zastupitelstvo a z něj jsou voleni zástupci rady (menší obce mají pouze zastupitelstvo). Existence Rakouského spolku obcí a Rakouského spolku měst je zakotvena ve spolkové ústavě. Na úrovni zemí tyto spolky vytváří zemské svazy. U nás existuje Svaz měst a obcí ČR, který je založen na dobrovolné bázi (členství není povinné).

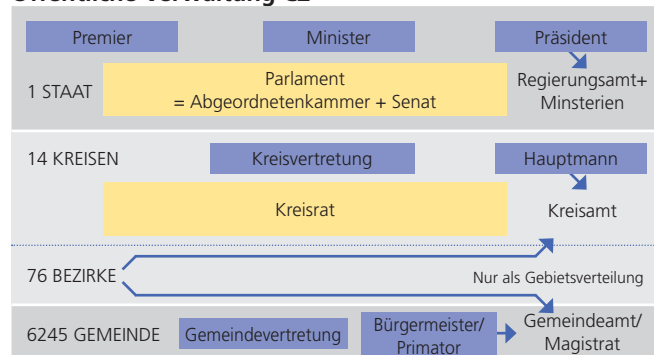
Úroveň NUTSII jsou v Rakousku jednotlivé země, zatímco v ČR jsou to regiony soudržnosti, tedy statistické jednotky vytvořené zpravidla sloučením území několika krajů.

Thema Öffentliche Verwaltung in CZ und AT

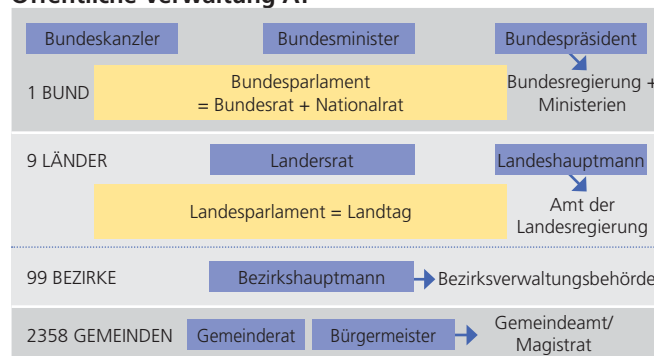
Unterschiede zwischen der öffentlichen Verwaltung in der Tschechischen Republik und in Österreich:

In Österreich hat jedes Bundesland eine größere Kompetenz als die Region in der Tschechischen Republik, wo die größten Kompetenzen in den Händen des Staates liegen. Die Bundesregierung in Österreich unterliegt der Bundesverfassung und die Landesregierungen den Landesverfassungen. Die Gemeinden unterliegen beiden Verfassungen. In der Tschechischen Republik hat der Staat seine eigene Verfassung, der alle Verwaltungskörperschaften bis zur Ebene der Gemeinden unterliegen.

Öffentliche Verwaltung CZ

Öffentliche Verwaltung AT

Der Landeshauptmann des jeweiligen Bundeslandes bestellt den Bezirkshauptmann (= Landesbeamter). Die Bezirke stellen hier eine territoriale Teilung dar, die von den Landesregierungen errichtet wird (sie sind nicht autonom – haben keine gewählten Vertreter). In der Tschechischen Republik wurden die Bezirksämter durch die Reform der öffentlichen Verwaltung aufgehoben, und im Jahr 2000 wurden Regionen geschaffen, die einen Teil der Kompetenzen der Bezirksämter übernommen haben. Die Bezirke als territoriale Abgrenzung sind jedoch geblieben.

In Österreich gibt es sowohl auf Bundesebene als auch auf der Ebene der einzelnen Länder Unabhängige Verwaltungssenate (die abberufen werden können) und kollegiale Ämter mit einem Richterelement (haben Kompetenzen in einem bestimmten Bereich). In der Tschechischen Republik gibt es keine derartigen Organe.

Der Gemeinderat ist in Österreich das höchste Gemeindeorgan, während der Gemeindevorstand ein Hilfsorgan ist. In der Tschechischen Republik ist es umgekehrt. Das höchste Organ ist die Vertretung, und durch diese werden die Ratsvertreter gewählt (kleinere Gemeinden haben nur die Vertretung).

Die Existenz des Österreichischen Gemeindebundes und Österreichischen Städtebundes ist in der Bundesverfassung verankert.

V Rakousku proběhl v 70. letech minulého století integrační proces, který měl za cíl sloučit menší obce pod jednu střediskovou obec, a ustanovit tak obce s minimálně 1 000 obyvateli. Nyní má průměrná rakouská obec 3 400 obyvatel.

V ČR bylo po sametové revoluci v roce 1989 umožněno obcím, které dříve spadaly pod správu větších měst, aby se osamostatnily. V Kraji Vysočina tak vznikla velmi rozdrobená sídlení struktura s průměrným počtem 727 obyvatel na jednu obec.

Město s více než 20 000 obyvateli může v Rakousku požádat o ustanovení okresního úřadu (získání titulu Statutární město).

Srovnání počtu administrativních jednotek a počtu obyvatel

	ČR	Rakousko
Počet obyvatel (v mil.)	10,5	8,4
Počet obcí	6 245	2 358
Počet okresů	76	99
Počet NUTS2	8	9
Kraje/země	14	9

	Počet okresů (ORP)	Počet obcí	Počet obyvatel
Dolní Rakousko	25	573	1 534 552
Kraj Vysočina	5 (15)	704	511 659

Auf Landesebene bilden diese Vereine Landesvereine. In Tschechien gibt es einen Städte- und Gemeindeverein der Tschechischen Republik, der auf freiwilliger Basis begründet ist (die Mitgliedschaft ist nicht verpflichtend).

Die NUTSII-Ebene bilden in Österreich die einzelnen Länder, in der Tschechischen Republik Regionen der Verbundenheit, d.h. statistische Einheiten, die in der Regel durch die Verschmelzung der Gebiete mehrerer Regionen gebildet werden.

In Österreich fand in den 1970ern ein Integrationsprozess statt, dessen Ziel darin bestand, kleinere Gemeinden unter eine zentrale Gemeinde zu verschmelzen und somit Gemeinden mit mind. 1.000 Einwohnern zu bilden. Nun hat eine durchschnittliche österreichische Gemeinde 3.400 Einwohner. In der Tschechischen Republik wurde nach der Wende im Jahr 1989 den Gemeinden, die früher der Verwaltung größerer Städte unterlagen, ermöglicht, selbständig zu werden. In der Region Vysočina entstand somit eine sehr zersplitterte Siedlungsstruktur mit einer durchschnittlichen Einwohneranzahl von 727 pro Gemeinde.

Eine Stadt mit mehr als 20.000 Einwohnern kann in Österreich die Errichtung einer Bezirksbehörde (eigenes Statut) beantragen (Statutarstadt).

Vergleich der Anzahl der administrativen Einheiten und der Einwohneranzahl

	Tschechien	Österreich
Einwohneranzahl (in Mio.)	10,5	8,4
Anzahl der Gemeinden	6.245	2.358
Anzahl der Bezirke	76	99
Anzahl der NUTS 2	8	9
Regionen/Länder	14	9

	Anzahl der Bezirke (ORP)	Anzahl der Gemeinden	Anzahl der Einwohner
Niederösterreich	25	573	1.534.552
Region Vysočina	5 (15)	704	511.659

Místní Agenda 21/Lokale Agenda 21/Local Agenda 21

Deutsch	Česky	English
3 Säulen der Nachhaltigkeit	3 pilíře udržitelnosti	3 pillars of sustainability
Aalborg charta	Aalborgská dohoda	Aalborg agreement
Abfall (r); Müll (r)	odpad	waste
Aktivität (e)	aktivita	activity
Altenbetreuung (e)	péče o seniory	care for the elderly
Analyse (e)	analýza	analysis
Annäherung (e) der Bürger	sblíživání občanů	bringing people together
Antragsteller (r)	žadatel	applicant
Arbeitsgruppe (e)	pracovní skupina	working Group
Asyl- und Einwanderungspolitik (e)	azylová a přistěhovatelská politika	asylum and immigration policy
Ausbildung (e)	vzdělávání	education
Best-Practice-Beispielen	příklady dobré praxe	examples of good practice
beteiligen sich	zapojit se	engage
bilden; schaffen	vytvořit	create
Bildungseinrichtung (e)	vzdělávací zařízení	educational facilities
Biomasse (e)	biomasa	biomass
BürgerInnen (e)	občané	citizens
Dorferneuerung (e)	obnova venkova	rural regeneration
Ebene (e)	úroveň	level
Eingliederung (e); Beteiligung (e)	včlenění, zapojení	inclusion, involvement
Einwohner (r)	obyvatel	inhabitant
Elektroantrieb (r)	elektrický pohon	electric propulsion
Emission (e)	emise	emission
Energieeinsparung (e)	úspora energie	energy savings
Energieverbrauch (r)	spotřeba energie	energy consumption
engagieren sich	angažovat se	get involved
Entwicklungskonzept (s)	rozvojový koncept	concept of development
Erfahrungsaustausch (r)	výměna zkušeností	exchange of experience
erneubare Energie (e)	obnovitelná energie	renewable energy
fossiler Brennstoff (r)	fosilní paliva	fossil fuels
Freiwillige (r)	dobrovolník	volunteer
Ganzheitlichkeit (e)	komplexnost	complexity
Gemeinde 21	MA21 v Rakousku	local agenda 21 in Austria
gemeinsam	společně	together
generationenübergreifender Dialog (r)	mezigenerační dialog	intergenerational dialogue
gesellschaftliche Gruppen (e)	společenské skupiny	social group
geschützte Werkstätten	chráněné dílny	sheltered workshops
Gesundheit (e)	zdraví	health
Initiative (e)	iniciativa	initiative
Jugend (e)	mládež	youth
Kinderbetreuung (e)	péče o děti	Child care
Kleinregion (e)	mikroregion	microregion
klimafreundlich	šetrné ke klimatu	climate-friendly
Klimawandel (s)	změna klimatu	climate change
ländlicher Raum (r)	venkovský prostor	rural areas
lokale Agenda 21, LA 21 (e)	místní Agenda 21 (MA21)	Local Agenda 21 (LA21)
Maßnahme (e)	opatření	measure
Mitglieder (r)	člen	member
Nahversorgung (e)	zásobení místními produkty	supply of local products
Nahwärmanlage (e)	teplárna; kotelna	boiler
nachhaltige Entwicklung (e)	udržitelný rozvoj	sustainable development
nationale Minderheit (e)	národnostní menšina	minority
Öffentlichkeit (e)	veřejnost	public
Öffentlichkeitsarbeit (e)	práce s veřejností	public relations
Ökologie (e)	ekologie	ecology
Ortskernbelebung (e)	oživení centra	Town centre regeneration
Partnerschaft (e)	partnerství	partnership
Photovoltaikanlage (e)	fotovoltaické zařízení	photovoltaic devices
Priorität (e)	priorita	priority
Projekt (s)	projekt	project
Projekt Gesunde Stadt	Projekt Zdravé město	Healthy City Project

Místní Agenda 21/Lokale Agenda 21/Local Agenda 21

Deutsch	Česky	English
Projektantrag (r)	projektová žádost	project application
Partnerschaft (e)	partnerství	partnership
Raumordnung (e)	územní plánování	local planning
regionale Lebensmittel (e)	regionální potraviny	regional food
Regionalpolitik (e)	regionální politika	regional policy
Seniorenheim (s)	domov důchodců	retirement home
Schadstoffe (e)	znečišťující látky	pollutants
Solarenergie (e)	sluneční energie	solar energy
soziales Zusammenleben (s)	sociální soudržnost	social solidarity
Soziales (s)	sociální věci	Social Affairs
Stadterneuerung (e)	obnova města	Urban Renewal
Strategie (e)	strategie	strategy
strategische Planung (e)	strategické plánování	Strategic Planning
Umsetzung (e)	realizace	realisation
Umwelt (e)	životní prostředí	environment
Umweltschutz (r)	ochrana životního prostředí	environmental protection
unterstützen; fördern	podporovat	support
Verband (r)	spolek	association
Verbrennungsanlage (e)	spalovna	incinerator
Verein (r)	sdružení	association
Vernetzung (e)	propojení	link
Vision (e)	vize	vision
Wasserenergie (e)	vodní energie	hydroelectric power
Windenergie (e)	větrná energie	wind energy
Wirtschaft (e)	hospodářství	economy
Ziel (s)	cíl	target
Zukunft (e)	budoucnost	future
Zusammenarbeit (e); Kooperation (e)	spolupráce	cooperation

Veřejná správa/Öffentliche Verwaltung/Public administration

Deutsch	Česky	English
Abgeordneter (r)	poslanec	deputy
Abteilung (e)	oddělení	department
Agentur (e) für regionale Entwicklung	regionální rozvojová agentura (RRA)	regional development agency
Altenheim (s), Altersheim	domov důchodců	retirement home
Amt (s)	úřad	office
Amt (s) der Landesregierung	úřad zemské vlády	land office
Amt der Niederösterreichischen Landesregierung	Úřad Dolnorakouské zemské vlády	Land office for Lower Austria
Amtshandlung (e)	úřední jednání	official negotiations
Amtsstempel (r)	úřední razítko	official stamp
Angebot (s)	nabídka	bid
angeordnete/angewiesene Ausgaben (e)	mandatorní výdaje	mandatory costs
Anordnung (e); Bekanntmachung (e)	vyhláška	notice
Arbeitsamt (s)	úřad práce	employment office
Auftraggeber (r) der öffentlichen Aufträge	zadavatel veřejných zakázek	ordering party for public procurement
Ausgaben (e)	výdaje	expenditures
Ausschuss (r)	výbor	committee
autonom	samosprávní	autonomous
Beamter (r)	úředník	official
Beharrungsbeschluss (r)	trvalé rozhodnutí, usnesení	resolution
Beigeordnete (r) des Regionspräsidenten	statutární zástupce hejtmana	Vice-President
Beitrag (r); Zuschuss (r); Subvention (e)	příspěvek	benefits
Beschluss (r)	usnesení	decision
Beschwerde (e)	stížnost	complaint
Bezirk (r)	okres	district
Bezirksverwaltungsbehörden (e)	okresní správní úřady	county office
Budget (s)	rozpočet	budget
Bund (r)	spolek	association
Bundesland Niederösterreich (s)	Spolková země Dolní Rakousko	Federation of Lower Austria
Bundesrat (r)	spolková rada	Federal Council
Bundesverwaltung (e)	spolková správa	Federal Government
Bürger (r)	občan	citizen
Bürgermeister (r)	představitel/starosta obce	mayor
Dezernat (s)	referát (na úřadě)	department
Direktor (r) des Kreisamtes	ředitel krajského úřadu	Regional Authority director
eigene Kompetenz (e)	samostatná působnost	self-governing authority
Eigenmittel (s)	vlastní prostředky	internal funds
Einnahmen (e)	příjmy	income
Erklärung (e), Verkündigung (e)	vyhlášení, zveřejnění	publicise
erlassen	vyhlásit, vadat, vynést	declare
Erlassung (e)	vyhlášení, prominutí, odpuštění	announcement
Europäische Union (e)	Evropská unie	European Union
Finanzierung (e)	financování	financing
Finanzmittel (e)	finanční prostředky	financial means
Finanzzuweisung (e)	finanční dotace	financial grant
Geber (r) der öffentlichen Dienstleistungen	poskytovatel veřejných služeb	public services provider
Gebiet (s)	území	zone
Gebietskörperschaft (e)	územní samosprávní celek	territorial self-governing entity
Gemeinde (e)	obec	municipality
Gemeindeamt (s)	obecní úřad	town hall
Gemeinderat (r)	rada obce	city council
Gerichtsbarkeit (e)	soudní pravomoc	jurisdiction
Gesetz (s)	zákon	law
Gesetz (s) über die Kreisen	zákon o krajích	regional law
Gesetzgebung (e)	zákonodárství, legislativa	legislative
Gewerkschaften (e)	odborní	union
grenzüberschreitende Zusammenarbeit (e)	přeshraniční spolupráce	crossborder cooperation
Hauptmann (r)	hejtman	President of the Region
Klage (e)	stížnost	complaint
Kleinregion (e)	mikroregion	small region
Kommission (e)	komise	commission
Kreis (r)	kraj	region

Deutsch	Česky	English
Kreisamt (s)	krajský úřad	regional authority
Kreisrat (r)	rada kraje	region council
Kreisvertreter (r)	zastupitel	representative
Kreisvertretung (e)	zastupitelstvo kraje	regional assembly
kundmachen	oznámit, zveřejnit	announce (publish)
Landesrat (r)	zemská rada	county council
Landesregierung (e)	zemská vláda	county government
Landesverwaltung (e)	zemská správa	county administration
Landtag (r)	zemský sněm	county government
Leistungsbefugnis (e)	výkonná moc	executive body
Leiter (r) der Abteilung, des Dezernats	vedoucí oddělení	head of part of department
Leiter (r) des Referats, des Amtes	vedoucí odboru	head of department
Magistrat (r)	magistrát	municipality
Marktgemeinde (e)	středisková obec	central village
nachhaltige Entwicklung (e)	udržitelný rozvoj	sustainable development
öffentliche (e) Verwaltung	veřejná správa	public administration
öffentlicher Auftrag (r)	veřejná zakázka	public procurement
öffentliche Finanzen (e)	veřejné finance	public finances
öffentliche (e) Dienstleistungen	veřejné služby	public services
Ortschaft (e)	osada, místo	settlement
Österreich (s)	Rakousko	Austria
Partnerschaft (e)	partnerství	partnership
Projekt (s)	projekt	project
Ratsherr (r)	radní	councillor
Referat (s)	odbor	department
Regierung (e)	vláda	government
regionale Entwicklung (e)	regionální rozvoj	regional development
Richtlinie (e)	směrnice (rady kraje)	directive
Sekretariat (s)	sekretariát	secretariat
Selbstverwaltung (e)	samospráva	self-government
Staatsverwaltung (e)	státní správa	state government
Stadt (e)	město	town
Stadtamt (s)	městský úřad	town hall
Stadtgemeinde (e)	městys	market town
Stadtrat (r)	rada města	town council
Statutarstadt (e)	statutární město	statutory town
Stellvertreter (r)	zástupce	head deputy
Steuer (e)	daň	tax
territoriale Zusammenarbeit (e)	územní spolupráce	land cooperation
Tschechische Republik (e)	Česká republika	Czech republic
übertragene Kompetenz	přenesená působnost	delegated powers
verabschieden (zákon), beschließen, genehmigen	schválit	pass
Verfassung (e)	ústava	constitution
Verkehr (r)	doprava	transportation
Verordnung (e)	nařízení	regulation
Verordnungsblatt (s)	věstník	journal
Verschuldung (e)	zadlužení	in dept
Vertrag (r)	smlouva	contract
Vertretung (e)	zastupitelstvo	assembly
Verwaltungs-	správní	administrative
Verwaltungsbehörde (e)	správní úřad	administration office
Vorsitzende (r) der Kommission	předseda komise	chair of the commission
Vorsitzende (r) des Ausschusses	předseda výboru	chair of the committee
Vorsorge (e)	opatření	measure
Wahlbezirk (r); Stimmbezirk (r)	volební okrsek	electoral district
Weisung (e)	příkaz	directive
Weisungsbefugnis (e)	rozhodovací moc – kompetence	power of authority
Wirkungsbereich (e)	působnost	area of validity
zur Kenntnis nehmen	brát na vědomí	acknowledge
Zuschussbetrieb (s)	příspěvková organizace	allowance organization
Zuständigkeit (e)	kompetence	competent

Téma Podnikatelská sféra v ČR a Rakousku

V obou zemích jsou podnikatelské subjekty rozděleny na samostatně podnikající osoby (OSVČ) a podniky (obchodní společnosti). Podniky se dále podle způsobu jejich zakládání dělí na kapitálové společnosti a osobní společnosti. Speciální postavení mezi podniky mají družstva.

V obou zemích jsou firmy zapisovány do obchodního rejstříku. V České republice jsou navíc OSVČ zapsány v živnostenském rejstříku.

Thema Unternehmenssphäre in CZ und AT

In beiden Ländern sind die Unternehmenssubjekte in selbständig unternehmerisch tätige Personen (Einzelunternehmen) und Unternehmen (Handelsgesellschaften) unterteilt. Die Unternehmen gliedern sich weiter nach der Art ihrer Gründung in Kapitalgesellschaften und Personengesellschaften. Eine spezielle Stellung unter den Unternehmen haben die Genossenschaften.

In beiden Ländern werden die Firmen ins Firmenbuch eingetragen. In der Tschechischen Republik sind die Einzelunternehmen überdies im GewerbeRegister eingetragen.

CZ		AT	
s. r. o. a. s.	Kapitálové společnosti	GmbH AG	Kapitalgesellschaften
v. o. s. k. s.	Osobní společnosti	OHG KG EEG OEG KEG	Personengesellschaften
v. d.	Družstva	Gen Gen.mbh Gen.ubH	Genossenschaften
OSVČ		Einzelunternehmen	

Společnost s ručením omezeným (s. r. o./GmbH)

V Rakousku je zakládána dvěma a více osobami se základním jménem ve výši minimálně 25 tis. €. Vzniká na základě společenské smlouvy a zápisem do obchodního rejstříku.

V ČR je pro založení potřeba základní jmění ve výši 200 tis. Kč. K založení stačí v ČR i pouze jedna osoba, ale maximální počet osob je zde omezen na 50.

Aktiová společnost (a. s./AG)

V Rakousku je zakládána dvěma a více osobami s minimálním základním jménem 30 tis. €. Vzniká opět zápisem do obchodního rejstříku.

V ČR je pro založení potřeba vklad ve výši 2 mil. Kč. Zakladatelé sepisují zakladatelskou listinu. Může jí založit i jedna právnická osoba. Maximální počet zakladatelů není omezen.

Veřejná obchodní společnost (v. o. s./OHG)

V Rakousku i ČR je zakládána dvěma a více osobami. Nevkládají do ní kapitál, ale rozdělují si zisk.

V ČR je zakládána společenskou smlouvou (více zakladatelů) nebo zakladatelskou listinou (jeden zakladatel), která má formu notářského zápisu.

Komanditní společnost (k. s./KG)

V Rakousku i ČR je zakládána min. jedním komplementářem, který firmu vede a ručí solidárně, a jedním komandistou, který ručí vkladem a nepodílí se na vedení. Má pouze kontrolní právo.

Družstva/Genossenschaften

V Rakousku se dělí na družstva s ručením omezeným (Gen. mbH), kde členové ručí vlastním vkladem, a na družstva bez omezeného ručení (Gen. ubH), kde členové ručí společným majetkem a solidárně.

Gesellschaft mit beschränkter Haftung (s.r.o./GmbH)

In Österreich wird diese von zwei oder mehr Personen mit einem Stammkapital von mindestens 25.000 € gegründet. Sie entsteht aufgrund eines Gesellschaftsvertrages und durch den Eintrag ins Firmenbuch.

In der Tschechischen Republik bedarf die Gründung eines Stammkapitals in der Höhe von 200.000 CZK. Zur Gründung reicht in der Tschechischen Republik auch nur eine Person, aber die Höchstanzahl der Personen ist hier auf 50 beschränkt.

Aktiengesellschaft (a.s./AG)

In Österreich wird sie von zwei oder mehr Personen mit einem Mindeststammkapital von 30.000 € gegründet. Sie entsteht wiederum durch den Eintrag ins Firmenbuch.

In der Tschechischen Republik bedarf die Gründung einer Einlage von 2 Mio. CZK. Die Gründer verfassen eine Gründungsurkunde. Die Gesellschaft kann auch nur von einer juristischen Person gegründet werden. Die Höchstanzahl der Gründer ist nicht beschränkt.

Offene Handelsgesellschaft (v.o.s./OHG)

Sowohl in Österreich, als auch in der Tschechischen Republik wird diese von zwei oder mehr Personen gegründet. Sie legen kein Kapital ein, sondern teilen sich gegenseitig den Gewinn.

In der Tschechischen Republik wird sie durch einen Gesellschaftsvertrag (bei mehreren Gründern) oder durch eine Gründungsurkunde (ein Gründer), die die Form einer notariellen Niederschrift hat, gegründet.

Kommanditgesellschaft (k.s./KG)

Sowohl in Österreich als auch in der Tschechischen Republik wird sie von mind. einem Komplementär, der die Firma leitet und solidarisch haftet, und einem Kommanditisten, der mit seiner Einlage haftet und an der Leitung nicht beteiligt ist, gegründet. Er hat nur ein Kontrollrecht.

Družstva/Genossenschaften

Genossenschaften teilen sich in Österreich mit beschränkter Haftung (Gen.mbh), wo die Mitglieder mit ihrer eigenen Einlage haften, und in Genossenschaften ohne beschränkte Haftung

V ČR zakládá družstvo minimálně pět fyzických nebo dvě právnické osoby.

Podnikání **Osob samostatně výdělečně činných** (OSVČ/Einzelunternehmen) – je určeno v obou zemích pro jednotlivce, vlastníky s vlastním podílem, kteří ručí vlastním majetkem. Jedná se například o samostatné obchodníky a řemeslníky.

V Rakousku na rozdíl od CZ existuje forma EEG (**zapsaná živnostenská společnost**), nemá povinnost vést účetní knihy, jen daňovou evidenci a je určena pro tyto oblasti:

- Zemědělství
- Svobodná povolání
- Malé živnostenské provozovny

Dělí se na:

OEG – veřejná živnostenská společnost

KEG – komanditní živnostenská společnost

V rámci sdružování právnických i fyzických osob existují v ČR korporace, a to i v případě veřejné správy. V Rakousku stejně jako v ČR existují mezinárodní formy právnických osob jako například kartel, koncern, fúze, joint venture, multis...

Udržitelnost: Prospěch pro podniky – šance pro venkov

Pod tímto mottem se dne 24. dubna 2012 v Kulturhofu Neupölla na pozvání zemského pracoviště pro obnovu venkova, Hospodářského fóra Waldviertel a Hospodářské komory Dolního Rakouska setkala řada zájemců z oblasti hospodářství, regionálního rozvoje, ochrany životního prostředí a obnovy venkova, jakož i partneři projektu z ČR, aby osvětlili cíl, „jak udržitelně hospodařit“ v jeho četných konotacích.

Udržitelný způsob hospodářství – udržitelná existence

Jak spolu tyto dva aspekty souvisí, vysvětlili Christof Kastner (fíremní skupina Kastner – mimo jiné velkoobchodník s potravinami a partner v gastronomické oblasti) a Mag. Gerald Pöllmann, obchodník s potravinami v Höfleinu. Hlavními kritérii jsou vždy:

- **lokalita** (blízkost k obydleným částem, centrální poloha, návaznost na veřejnou dopravu, nabídka parkovacích míst)
- **sortiment** (nikoliv regionální sortiment, nýbrž jeho regionální spotřeba, zvláštní nabídky a akce, zaměření na rychlý nákup, kdy je snaha oslovit zvláštní přání zákazníků, speciality jako bioprodukty, a zajistit provázanost služeb)
- **finanční realita** (musí se to vyplatit, ne každé přání zákazníka může/musí být splnitelné)

Udržitelný způsob stavění – udržitelná kvalita (života)

Četné cesty k **udržitelné budově pro podnikání** vysvětlil stavební mistr Günther Werner z Kremže: Kvalitní způsoby stavění prodlužují obvyklou životnost podnikových budov. **Teplně izolační opatření pro stěnu i střechu**, která jsou dnes v bytové výstavbě již obvyklá, podstatně snižují spotřebu tepla. **U ploch odevzdávajících teplo se zavedením jeho využívání** dochází ke snížení spotřeby tepla, opatření na zadržování dešťové vody snižují příčné řezy kanálů a ulehčují odvodním stokám a čistíčkám odpadních vod. **Světelné systémy využívající denní světlo** snižují spotřebu elektřiny a prodlužují životnost svítidel. Fotovoltaika by měla být možná na každé podnikové budově. Dále se doporučuje používání **ekologických stavebních materiálů** (například dřevo jako obnovitelný, regionální stavební materiál, celulóza jako recyklovatelný produkt). Vnější stínění zabráni přehřívání budovy, a tím i nutnosti energie na ochlazování. Udržitelnost v podnikové budově často není viditelná, zaměstnanci ji ale mohou vnímat díky **vyváženému dennímu světlu a příjemnému klimatu v místnosti** (nízké kolísání teplot, akustika, kvalita vzduchu) a je kritériem kvality.

(Gen.obH), wo die Mitglieder mit dem gemeinsamen Vermögen und solidarisch haften.

In der Tschechischen Republik wird die Genossenschaft von mindestens fünf natürlichen oder zwei juristischen Personen gegründet.

Die unternehmerische Tätigkeit der **selbständig erwerbstätigen Personen** (OSVČ/Einzelunternehmen) – ist in beiden Ländern für Einzelne bestimmt, Eigentümer mit einem eigenen Anteil, die mit dem eigenen Vermögen haften. Es handelt sich z.B. um selbständige Händler oder Handwerker.

In Österreich existiert im Unterschied zur Tschechischen Republik die Form EEG (**eingetragene Erwerbsgesellschaft**), diese hat keine Buchführungspflicht, sondern muss eine Steuerevidenz führen und ist für die folgenden Bereiche bestimmt:

- Landwirtschaft
- freie Berufe
- kleine Gewerbebetriebe

Sie teilt sich in:

OEG – offene Erwerbsgesellschaft

KEG – Kommanditerwerbsgesellschaft

Im Rahmen der Vereinigung von juristischen und natürlichen Personen gibt es in der Tschechischen Republik Körperschaften, und zwar auch bei der öffentlichen Verwaltung. In Österreich wie auch in der Tschechischen Republik gibt es internationale Formen juristischer Personen wie z.B. Kartell, Konzern, Fusion, Joint Ventures, Multis...

Nachhaltigkeit: Nutzen für Unternehmen – Chance für den Ländlichen Raum.

Unter diesem Motto trafen einander am 24. April 2012 im Kulturhof Neupölla auf Einladung der Landesgeschäftsstelle für Dorferneuerung, des Wirtschaftsforums Waldviertel und der Wirtschaftskammer NÖ zahlreiche Interessierte aus Wirtschaft, Regionalentwicklung, Umweltschutz und Dorferneuerung sowie Projektpartner aus Tschechien, um das Ziel „nachhaltig wirtschaften“ in seinen zahlreichen Facetten zu beleuchten.

Nachhaltige Wirtschaftsweise – nachhaltige Existenz.

Wie diese beiden Aspekte miteinander in Verbindung stehen, beleuchteten Christof Kastner (Firmengruppe Kastner – unter anderem Lebensmittelgroßhändler und Partner im Gastrobereich) und Mag. Gerald Pöllmann, Lebensmittelhändler in Höflein. Hauptkriterien sind stets:

- **der Standort** (Siedlungsnähe, zentrale Lage, Anbindung an öffentlichen Verkehr, Parkplatzangebot)
- **das Sortiment** (nicht regionales „Sortiment“, sondern regionales „Bedürfnis“, besondere Angebote und Aktionen, Ausrichtung auf den „schnellen Einkauf“, Extra-Kundenwünsche ansprechen, spezielle Highlights wie Bio-Produkte, Bündelung von Dienstleistungen)
- **die finanzielle Realität** (es muss sich rechnen, nicht jeder Kundenwunsch kann/muss erfüllbar sein)

Nachhaltige Bauweise – nachhaltige (Lebens)Qualität.

Die zahlreichen Wege zum **nachhaltigen Betriebsgebäude** beleuchtete Baumeister Günther Werner aus Krems: Hochwertige Bauweisen verlängern die übliche Lebensdauer von Betriebsgebäuden. **Wärmedämmstärken für Wand und Dach**, wie heute im Wohnbau bereits üblich, reduzieren den Heizwärmebedarf wesentlich. Die **Abstimmung der Wärmeabgabeflächen auf die Nutzung** reduziert den Heizwärmebedarf, Maßnahmen zur **Regenwasserrückhaltung** reduzieren Kanalquerschnitte und entlasten Vorfluter und Kläranlagen. **Tageslicht-geführte Lichtsysteme** reduzieren den Stromverbrauch und verlängern die Lebensdauer der Leucht-

Udržitelný způsob vedení – udržitelná spokojenost

Pod tímto heslem představila Christa Spreitzer (Člověk & hospodářství) své argumenty. Člověk je nejcitlivějším faktorem úspěchu v podniku. Tým je **sociální směsice** různých lidí a každý má mít možnost se realizovat ve svých kvalitách. **Vedoucí pracovník** zde má klíčovou roli a je **vzorem** pro všechny zaměstnance. To, co firma musí mít, je **respekt**: před veškerým životem, před všemi lidmi, před přírodou, vůči zaměstnancům. **Upřímnost, otevřenost a úcta** jsou základními znaky chování společného bytí v profesním všedním životě. Stane-li se takto vzniklá **sociální udržitelnost firemní identitou**, budou to zákazníci oceňovat stále více a budou to považovat za kritérium při zadávání zakázek. Podnik tak nejenže bude moci vzdělávat ty nejlepší učně, ale také si nebude moci stěžovat ani na nedostatek odborných pracovních sil.

Hledat podporu a najít!

Doplňkově nabídl Mag. (FH) Doris Mayer z oddělení hospodářství, turistiky a technologie přehled o nabídkách podpory v Dolním Rakousku a na evropské úrovni:

TRIGOS – nejkomplexnější cena CSR konceptu Rakouska

Je udělována ve čtyřech kategoriích: ekologie, společnost, trh a pracovní místo

Úspěch s FÉROVostí 2012

Podpora pro malé a střední podniky při vyhotovování strategií a zpráv o udržitelnosti

Sociální podnikání

Kooperace mezi hospodářskými a sociálními podniky (www.sozialproduziert.at)

Nabídky v oblasti udržitelnosti

- Ekomanagement: Poradní program na podporu ochrany životního prostředí a klimatu v podnicích a veřejných zařízeních (www.oekomanagement.at)
- Podniková podpora ochrany životního prostředí: Dotace na investice do ochrany životního prostředí
- NAFES (Dolnorakouská pracovní společnost na podporu nákupu v městských a lokálních centrech): Podpora obcí a spolků pro udržitelnost lokálního zásobování a při marketingu a zajišťování infrastruktury
- Ekologické podnikové poradenství Hospodářské komory Dolního Rakouska: Podnikové poradenství ohledně hospodářských potenciálů úspor v oblastech životního prostředí a energie
- Iniciativa E-mobil v Dolním Rakousku společností Ekoplus

Tipy: www.gemeinde21.at – dodatečný výběr s informacemi, podklady a dokumentací pro jednání (videodokumentace kompletně v německém a částečně i v českém jazyce, k dispozici na DVD a on-line)

mittel. Photovoltaik sollte auf jedem Betriebsgebäude möglich sein. Weiters empfiehlt sich die Verwendung **ökologischer Baustoffe** (z.B.: Holz als nachwachsender, regionaler Baustoff, Zellulose als Recyclingprodukt). **Außenbeschattungen** verhindern Überhitzung im Gebäude und damit auch die Notwendigkeit von Kühlenergie. Nachhaltigkeit im Betriebsgebäude ist oft nicht sichtbar, wird aber durch eine **ausgewogene Tageslichtsituation und ein angenehmes Raumklima** (geringe Temperaturschwankungen, Akustik, Luftqualität) für die MitarbeiterInnen wahrnehmbar und zum Qualitätskriterium.

Nachhaltige Führungsweise – nachhaltige Zufriedenheit.

„Der Mensch im Betrieb: Ist der Mitarbeiter zufrieden, sind es auch die Kunden.“

Unter diesen Titel stellte Christa Spreitzer (Mensch & Wirtschaft) ihre Ausführungen. Der Mensch ist der sensibelste Erfolgsfaktor in einem Unternehmen. Ein Team ist ein **soziales Gefüge** von unterschiedlichen Menschen, und jeder soll sich in seinen Qualitäten verwirklichen können. Die **Führungskraft** hat hier eine Schlüsselrolle und ist Vorbild für alle MitarbeiterInnen.

Das, was eine Firma trägt, ist **Respekt**: vor allem Leben, vor allen Menschen, vor der Natur, gegenüber den MitarbeiterInnen.

Ehrlichkeit, Offenheit und Wertschätzung sind grundlegende Verhaltensweisen des Miteinanders im beruflichen Alltag. Wird die dadurch entstehende **soziale Nachhaltigkeit zur Firmenidentität**, werden dies immer mehr Kunden schätzen und als Kriterium bei der Auftragsvergabe sehen, und der Betrieb wird nicht nur die besten Lehrlinge ausbilden können, sondern auch keinen Fachkräftemangel zu beklagen haben.

Unterstützung gesucht und gefunden!

Ergänzend bot Mag. (FH) Doris Mayer von der Abteilung Wirtschaft, Tourismus und Technologie einen Überblick zu Unterstützungsangeboten in Niederösterreich und auf europäischer Ebene:

TRIGOS – Österreichs ganzheitlichster CSR-Preis

in den 4 Kategorien Ökologie, Gesellschaft, Markt und Arbeitsplatz

Erfolg mit FAIRantwortung 2012

Unterstützung für KMUs bei der Erstellung von Nachhaltigkeitsstrategien und –berichten

Soziale Produktion

Kooperation zwischen Wirtschafts- und Sozialbetrieben (www.sozialproduziert.at)

Angebote im Bereich Nachhaltigkeit

- **Ökomanagement:** Beratungsprogramm zur Förderung von Umwelt- und Klimaschutz in Betrieben und öffentlichen Einrichtungen (www.oekomanagement.at)
- **Betriebliche Umweltförderung:** Zuschuss für Umweltschutzinvestitionen
- **NAFES** (Niederösterreichische Arbeitsgemeinschaft zur Förderung des Einkaufs in Stadt- und Ortszentren): Unterstützung von Gemeinden und Vereinen zur Erhaltung der Nahversorgung sowie bei Marketing und Bereitstellung von Infrastruktur
- **Ökologische Betriebsberatung** der Wirtschaftskammer NÖ: Betriebsberatung hinsichtlich wirtschaftlicher Einsparpotentiale in den Bereichen Umwelt und Energie
- Initiative „E-mobil in Niederösterreich“ der ecoplus

Tipps: www.gemeinde21.at → nachlese mit Infos, Tagungsunterlagen und –dokumentation (Videodokumentation komplett in deutscher sowie teilweise auch in tschechischer Sprache, verfügbar als DVD und online)

Podnikatelský sektor/Unternehmenssektor/Business sector

Deutsch	Česky	English
Abschluss (r) des Vertrags	uzavření smlouvy	close a contract
Aktiengesellschaft (e) (AG)	akciová společnost (a. s.)	joint-stock company
Anmeldegewerbe (s)	živnost ohlašovací	licence to trade
Anmeldepflicht (e)	ohlašovací povinnost	reporting duty
Arbeitsgesetzbuch (s)	zákoník práce	labour code
Arbeitsinhalt (r)	pracovní náplň	work requirements
Arbeitsplätze schaffen	vytvořit pracovní místa	make new positions
Auflösung (e)	zrušení	quit
Aufsichtsrat (r)	dozorčí rada	advisory board
Ausländische Investition	zahraniční investice	foreign investment
Auswahlverfahren (s) ausschreiben	vypsat výběrové řízení	call for tender
Bankkonto (s)	bankovní účet	bank account
Bestätigung (e)	potvrzení	confirmation
Betrag (r)	částka	amount
betreiben	provazovat	run
Betrieb (r)	podnik	company
bezahlen	uhradit	pay
Buchhaltung (e)	účetnictví	accountancy
Dienstleistung (e)	služba	service
Eigenkapital (s)	kapitál	capital
Eigentum (s)	vlastnictví, majetek	property
eine Entscheidung treffen	učinít rozhodnutí	decide
eine Vereinbarung mit jemandem treffen	uzavřít dohodu	make an agreement
einen Antrag stellen, einreichen	podat žádost	to submit an application
einen Vorschlag ablehnen/annehmen/machen	návrh odmítnout, přijmout, udělat	to refuse/approve/make a proposal
Eingetragene Erwerbsgesellschaft (e)	zapsaná živnostenská společnost	trade registered company
Einkommenssteuer (e)	daň z příjmu	income tax
Einlage (e)	vklad	deposit
Einzelunternehmer (r)	OSVČ	self employed
Entstehung (e)	vznik	establishment
erzeugen; produzieren	vyrábět	produce
etwas zur Sprache bringen	projednat něco	to debate something
exportieren; ausführen	vyvážet	export
Familienbetrieb (r)	rodinný podnik	family business
Firmenbuch (s)	obchodní rejstřík	business database
Firmenidentifikationsnummer (e)	IČO	company number
Fusion (e)	fúze	merge
Gegenstand des Unternehmens	předmět podnikání	type of business
Genehmigung (e); Bewilligung (e)	povolení	permit
Generalversammlung (e)	valná hromada	shareholders
Genossenschaft (e)	družstvo	association
Gesellschaft (e) mit beschränkter Haftung ; GmbH	společnost s ručením omezeným; s. r. o.	public limited company; plc
Gesellschaft bürgerlichen Rechts - GesbR	občanskoprávní společnost – o. p. s.	
Gesellschaft leisten	vést společnost	run a company
Gesellschaft mit beschränkter Haftung u. Co.KG	s. r. o. + k. s. (smíšená forma v AT)	plc + limited (v GB neexistuje)
Gesellschafter (r)	společník	shareholder
Geschäft abschließen	uzavřít obchod	settlement
Geschäftsführer (r)	jednatel	Managing Director
Gewerbe (s)	živnost	trade
Gewerbeamt (s)	živnostenský úřad	Licensing Office
Gewerberegister (s)	živnostenský rejstřík	trade register
Gewerbeschein (r)	živnostenský list	trade Certificate
Gewerbetreibende (r)	živnostník	tradesman
Gewinnanteil (r)	podíl na zisku	share of profits
gründen	založit	establish
haften	ručit	guarantee
Handel (r)	obchodování	trading
handeln	obchodovat	to trade
Handwerk (s)	řemeslo	craft
im Stande sein	být schopen udělat něco	be able to do something

Podnikatelský sektor/Unternehmenssektor/Business sector

Deutsch	Česky	English
importieren; einführen	dovážet	import
in Betrieb nehmen	uvést do provozu	put into operation
in Betrieb sein	být v provozu	to operate
in Kraft treten	nabýt platnosti	take effect
in Widerspruch zu etwas stehen	být v rozporu s čím	be in conflict with something
in Zusammenhang mit etwas stehen	být ve vztahu k čemu	be in relation to something
Industrie (e)	průmysl	industry
Inhaber (r)	vlastník, majitel	owner
juristische Person (e)	právnícká osoba	legal body
Kapitalgesellschaft (e)	kapitálová společnost	capital company
Kartell (s)	kartel	cartel
Klein - und Mittelbetrieb (r)	malý a střední podnik	small and medium enterprise
Kommanditgesellschaft (e); KG	komanditní společnost; k. s.	limited partnership
Konzern (r)	koncern	syndicate
Konzession (e)	koncesní listina	licence deed
Konzessionsgewerbe (s)	koncesní živnost	licence trade
Landwirt (r)	zemědělec	farmer
Landwirtschaft (e)	zemědělství	agriculture
Markt (r)	trh	market
Mehrwertsteuer (e); MwSt.	daň z přidané hodnoty (DPH)	value added tax (VAT)
Messe (e)	veletrh	Exhibition
mitarbeiten	spolupracovat	cooperate
Nennwert (e)	nominální hodnota	nominal value
Niederlassung (e)	pobočka	branch
offene Handelsgesellschaft (e); OHG	veřejná obchodní společnost; v. o. s.	public company
Personalkosten (e)	osobní náklady	personnel costs
Personengesellschaft (e)	osobní společnost	single-person corporation
Preis (r)	cena	price
Prüfbericht (r)	auditní zpráva	audit report
Registrierung (e)	registrace	registration
Rechenschaftsbericht (r)	účetní závěrka	final accounts
Rechnung (e)	faktura	invoice
Rechnung (e); Quittung (e)	účtenka	receipt
Rechnung (e); Quittung (e)	účet (v restauraci, za elektřinu)	bill
Rechtsform (e)	právní forma	legal form
Sammelüberweisung (e)	hromadný příkaz k úhradě	collective bank transfer
Satzung (e)	stanovy	Articles of Incorporation
sich in Verbindung setzen mit jemandem	spojit se s kým, navázat kontakt	to communicate
Sitz (r)	sídlo	headquarters
Stammkapital (s)	základní kapitál	capital
Stellung zu etwas nehmen	zaujmout stanovisko k čemu	to adopt an attitude
Steuerbeleg (r)	daňový doklad	invoice
Steuernummer (e)	DIC	Tax Identification Number
stille Gesellschaft (e)	tichá společnost	silent partnership
Unternehmen (s)	podnikání	business
Unternehmenszweck (r)	účel podnikání	business purpose
Unternehmensvorhaben (s)	podnikatelský záměr	business plan
Verbrauchssteuer (e)	spotřební daň	excise duty
Vorstand (r)	představenstvo	Board of Directors
Ware (e)	zboží	products
Werkvertrag (r)	smlouva o dílo	contract for services
Wert (r)	hodnota	value
Wirtschaft (e)	hospodářství	Economy
Wirtschaftsrecht (s)	obchodní právo	business law
zur Verfügung stehen/stellen	být/dát k dispozici	make available

Téma neziskový sektor v ČR a v Rakousku:

V rakouském právu neexistuje definice pojmu nestátní neziskové organizace, (dále jen NNO). Právní řád obsahuje pouze výraz „organizace věnující se nekomerčním, benefičním a náboženským zájmům“, či pojmy jako „veřejný prospěch“ nebo „třetí sektor“.

Tyto organizace jsou podporovány pouze za předpokladu, že jsou nekomerční, prospěšné nebo jsou využívány pro náboženské účely. Pak mají značné daňové výhody. NNO v Rakousku jsou zastoupené v hojném počtu a různých strukturách. Zejména velké a tradiční neziskové organizace (například Charita, Červený kříž) se skládají z autonomních organizačních jednotek, které působí na zemské úrovni, a několik slabších zastřešujících organizací na spolkové úrovni.

Konkrétní počty NNO v Rakousku nejsou kompletní, protože neziskové organizace tvoří velmi heterogenní skupinu a nejsou zaznamenány v jednom registru, ale v různých úředních registrech, které nejsou integrovány. Některé registry navíc nejsou zcela přístupné veřejnosti. Na druhou stranu, vzhledem k jejich zvláštnímu právnímu a ekonomickému postavení, mnoho neziskových organizací nemá potřebu se registrovat.

Četnost právních forem NNO v Rakousku	Celkový počet
Registrovaná sdružení k r. 31. 12. 2005	108 459
Nadace podle veřejného práva k r. 2003	475
Družstva k roku 1999	2 972
Soukromé nadace k r. 2002 (odhad)	115
Neziskové spolky k r. 2006	3 101
Celkem	109 346

Většinou se jedná o malé spolky, které pro svou práci využívají dobrovolníky. Cca 11 000 z nich vykazuje zaměstnance (proto jsou registrovány v takzvaném business censu – registr ekonomických subjektů s nejméně jedním zaměstnancem). Co se týče jejich oborového zaměření, třetina z nich působí v sociální oblasti a 20 % v oblasti vzdělávání.

V NNO působí cca 222 000 dobrovolníků. 50 % NNO zaměstnává 0–2 pracovníky (především v oblasti volnočasové aktivity a sportu), deset a více zaměstnanců pracuje hlavně v oblastech sociálních služeb a regionálního rozvoje. 2/3 zaměstnanců tvoří ženy, které nejvíce pracují u NNO ve volnočasových aktivitách a v církvích.

Mezi nejběžnější nástroje veřejného financování patří státní dotace. Příjmy ze sponzorských darů jsou ve srovnání s celkovými příjmy méně významné a tvoří pouze asi 9,6 %. Nicméně pro neziskové organizace působící v oblasti kultury, sportu a rekreace je sponzoring velmi důležitý a tvoří asi 29 % jejich příjmů. I když je právní úprava třetího sektoru v Rakousku obecně málo přehledná, NNO hrají důležitou roli v politických záležitostech. V minulosti byly běžně napojené na politické strany, které pomáhaly při zakládání (především těch tradičních) a následně při shánění finančních prostředků. V Rakousku má malá část neziskových organizací vliv na přípravu zákonů. Některá sdružení (zejména komory) mají právo hodnotit a připomínkovat zákony, které připravují ministerstva.

V některých oblastech je patrná rivalita mezi tradičními a nově vzniklými NNO. Vysoký počet NNO zabývajících se zdravým životem společnosti, má totiž silnou podporu obyvatelstva.

Mezi nejčastější právní formy pro neziskové organizace v Rakousku se řadí například

- Registrovaná sdružení: Tato právní forma má největší zastou-

Thema Nonprofit-Sektor in CZ und in Österreich:

Im österreichischen Recht gibt es keine Definition des Begriffs einer nicht staatlichen Nonprofit-Organisation (nachfolgend nur NPO). Die Rechtsordnung enthält lediglich den Ausdruck „Organisationen, die sich nicht kommerziellen, wohltätigen und religiösen Interessen widmen“, oder die Begriffe wie „öffentlicher Nutzen“ oder „dritter Sektor“.

Diese Organisationen werden nur dann gefördert, wenn sie nicht kommerziell, sondern wohltätig sind oder für religiöse Zwecke genutzt werden. Dann haben sie wesentliche steuerliche Vergünstigungen. Die NPO in Österreich sind häufig und in diversen Strukturen vertreten. Insbesondere große und traditionelle Nonprofit-Organisationen (z.B. Caritas, Rotes Kreuz) bestehen aus autonomen Organisationseinheiten, die auf Landesebene tätig sind, und einigen schwächeren Dachorganisationen auf Bundesebene. Konkrete Zahlen der NPO in Österreich sind nicht komplett, da Nonprofit-Organisationen eine sehr heterogene Gruppe bilden und nicht in einem Register, sondern in verschiedenen amtlichen Registern eingetragen werden, die nicht integriert sind. Einige Register sind überdies nicht zur Gänze der Öffentlichkeit zugänglich. Andererseits haben viele Nonprofit-Organisationen, angesichts ihrer besonderen rechtlichen und wirtschaftlichen Stellung, nicht das Bedürfnis sich registrieren zu lassen.

Häufigkeit der Rechtsnormen in Österreich	Gesamtanzahl
Registrierte Vereinigungen zum 31.12.2005	108.459
Stiftungen nach dem öffentlichen Recht zum Jahr 2003	475
Genossenschaften zum Jahr 1999	2.972
Privatstiftungen zum Jahr 2002 (Schätzung)	115
Nonprofit-Bunde zum Jahr 2006	3.101
Insgesamt	109.346

Meistens handelt es sich um kleine Vereine, die für ihre Arbeit Freiwillige nutzen. Ca. 11.000 davon weisen Mitarbeiter aus (daher sind sie im sog. Business Cens – Register ökonomischer Subjekte mit mindestens einem Mitarbeiter registriert). Was deren Branchenausrichtung angeht, ist ein Drittel von ihnen im Sozialbereich tätig, 20 % im Ausbildungsbereich.

In NPO sind ca. 222.000 Freiwillige tätig. 50 % der NPO beschäftigen bis zu zwei Mitarbeiter (insbesondere im Bereich Freizeitaktivitäten und Sport). Zehn und mehr Mitarbeiter arbeiten insbesondere in den Bereichen Sozialdienste und Regionalentwicklung. Zwei Drittel der Mitarbeiter sind Frauen, die meistens bei NPO in Freizeitaktivitäten und der Kirche arbeiten.

Zu den häufigsten Instrumenten der öffentlichen Finanzierung gehören staatliche Zuschüsse. Einkommen aus Sponsorenspenden sind im Vergleich zu den Gesamteinkommen weniger vertreten, sie bilden nur etwa 9,6 %. Für Nonprofit-Organisationen, die im Bereich Kultur, Sport und Erholung tätig sind, ist allerdings Sponsoring sehr wichtig und bildet etwa 29 Prozent ihrer Einkünfte. Auch wenn die Rechtsregelung des dritten Sektors in Österreich allgemein wenig übersichtlich ist, spielen NPO eine wichtige Rolle in politischen Angelegenheiten. In der Vergangenheit waren sie an politische Gemeinden angeschlossen, die bei deren Gründung (insbesondere bei den traditionellen) und anschließend bei der Suche nach finanziellen Mitteln geholfen haben. In Österreich hat nur ein sehr kleiner Teil von Nonprofit-Organisationen Einfluss auf die Vorbereitung der Gesetze. Einige Vereinigungen (insbesondere Kammern) haben das Recht, die von den Ministerien vorbereiteten Gesetze zu bewerten und zu beraten.

pení, protože nevyžaduje tolik administrativní úsilí pro jejich založení,

- Družstva: Velmi malý segment, který patří do neziskového sektoru, i když někdy je obtížné rozlišit neziskové družstvo od běžných.
- Korporace: s. r. o. jako soukromoprávní korporace a a. s. jako veřejnoprávní – může jim být přiznán status neziskové organizace, jsou-li jejich statuty založeny na neziskovosti, ale pouze za předpokladu, že jejich činnost lze ověřit v praxi.

V Rakousku jsou spolky (Vereine) zakládány dle spolkového zákona z roku 1951.

NNO v ČR

NNO byly, stejně jako ostatní segmenty společnosti, v minulém století ovlivněny érou komunismu. Jejich bohatý život především na začátku 20. století a v době mezi válkami byl nahrazen státem povolenými organizacemi Národní fronty. Po skončení její činnosti v roce 1990 byla zákonem o sdružování občanů ustanovena možnost zakládání takzvaných občanských sdružení. Tyto organizace jsou nepolitické a nerozdělují si vytvořený zisk. V červnu 2012 bylo v České republice 118 444 NNO. Z toho občanských sdružení a jejich organizačních jednotek je 93%.

V ČR jsou za nestátní neziskové organizace považovány tyto právní formy:

- občanská sdružení vyvíjející činnost podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, registrují se na Ministerstvu vnitra ČR
- obecně prospěšné společnosti zřízené podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, registrují krajské soudy
- církevní právnické osoby zřízené podle zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech (účelová zařízení církví), jsou registrovány Ministerstvem kultury ČR
- nadace a nadační fondy zřízené podle zákona č. 227/1997, registrují krajské soudy

Statistika počtu nestátních neziskových organizací v letech (červen 2012)*

Občanská sdružení	Nadace	Nadační fondy	O.p.s.	Církevní právnické osoby	Organizační jednotky sdružení
77 801	458	1 278	2 183	4 348	32 376

*Zdroj: www.neziskovsky.cz

Na úrovni ČR je nejvyšším státním orgánem, který řeší problematiku NNO souhrnně za všechny oblasti Rada vlády pro NNO. Více na stránkách www.rvnno.vlada.cz.

Na celonárodní úrovni byla také vytvořena Asociace NNO v ČR (ANNO ČR), která sdružuje krajské organizace pro NNO a oborově zastřešující organizace. Více na stránkách www.asociacenno.cz.

V Kraji Vysočina byla vytvořena zastřešující organizace Koordinační uskupení NNO v Kraji Vysočina – KOUS Vysočina. V současné době je KOUS Vysočina samostatnou právnickou osobou (od roku 2008 funguje jako o. s.), která sdružuje a zastupuje na úrovni kraje více než sto NNO a dalších 50 organizací s ní aktivně spolupracuje. Více na stránkách www.kous.cz.

K 31. 12. 2011 sídlilo podle údajů Českého statistického úřadu **6 136 aktivních NNO** v Kraji Vysočina.

In einigen Bereichen ist eine Rivalität zwischen den traditionellen und neu entstandenen NPOs ersichtlich. Viele NPO, die sich mit dem gesunden Leben der Gesellschaft befassen, haben nämlich eine starke Unterstützung der Bevölkerung.

Zu den häufigsten Rechtsformen für Nonprofit-Organisationen in Österreich zählen zum Beispiel

- Verein: Diese Rechtsform hat die größte Vertretung, da sie weniger Administrationsaufwand bei der Gründung benötigt;
- Genossenschaften: ein sehr kleines Segment, das in den Nonprofit-Sektor gehört, obwohl es manchmal schwierig ist, Nonprofit-Genossenschaften von den laufenden Genossenschaften zu unterscheiden;
- Korporationen: GmbH als privatrechtliche und AG als öffentlich-rechtliche Korporation – beiden kann der Statuts einer Nonprofit-Organisation zuerkannt werden, wenn ihre Satzung auf eine Nonprofit-Orientierung begründet ist, aber nur wenn ihre Tätigkeit in der Praxis geprüft werden kann.

In Österreich werden die Vereine nach dem Bundesgesetz aus dem Jahr 1951 gegründet.

NPO in CZ

NPO wurden, genauso wie andere Segmente der Gesellschaft, im letzten Jahrhundert von der kommunistischen Ära beeinflusst. Ihr reiches Leben insbesondere am Beginn des 20. Jahrhunderts und in der Zwischenkriegszeit wurde von den vom Staat genehmigten Organisationen der Nationalen Front ersetzt. Nach dem Ende ihrer Tätigkeit im Jahr 1990 wurde durch das Gesetz über die Vereinigung der Bürger und Bürgerinnen die Möglichkeit der Gründung der sogenannten Bürgervereinigungen eingeführt. Diese Organisationen sind unpolitisch und teilen sich nicht den erreichten Gewinn. Im Juni 2012 gab es in der Tschechischen Republik 118.444 NPO. Der Anteil an Bürgervereinigungen und deren Organisationseinheiten beträgt 93 %.

In der Tschechischen Republik gelten als nicht staatliche Nonprofit-Organisationen die folgenden Rechtsnormen:

- Bürgervereinigungen, die die Tätigkeit nach dem Gesetz Nr. 83/1990 Slg. über die Vereinigung der Bürger entwickeln, registriert man beim Innenministerium der Tschechischen Republik
- gemeinnützige Gesellschaften, die nach dem Gesetz Nr. 248/1995 Slg. über gemeinnützige Gesellschaften gegründet wurden, werden bei Kreisgerichten registriert
- kirchliche juristische Personen, die nach dem Gesetz Nr. 3/2002 Slg., über Kirchen und religiöse Gesellschaften (zweckmäßige Kircheneinrichtungen), gegründet wurden, werden beim Kulturministerium der Tschechischen Republik registriert
- Stiftungen und Stiftungsfonds, die nach dem Gesetz Nr. 227/1997 Slg. gegründet werden, sind bei Kreisgerichten registriert

Statistik der Anzahl der nicht staatlichen Nonprofit-Organisationen in den Jahren (Juni 2012)*

Bürgervereinigungen	Stiftungen	Stiftungsfonds
77.801	458	1.278
Gemeinnützige Gesellschaften	Kirchliche juristische Personen	Organisationseinheiten der Vereinigungen
2.183	4.348	32.376

*Quelle: www.neziskovsky.cz

Srovnání

Ve srovnání s českými NNO mají rakouské NNO lepší infrastrukturu, ale také tradičnější místo ve struktuře společnosti. Jsou více spjaty s činnostmi státu (snadnější financování), politických stran, politiků a úředníků veřejné správy.

V ČR působí stejné množství nadací (v ČR neexistují nadace veřejnoprávní).

Výraz NNO, není v českém ani rakouském právním řádu zakotven. Hlavními příjmy NNO v obou zemích jsou: členské příspěvky, veřejné dotace a soukromé dary.

Některé, a to především tradiční NNO, mají zastřešující organizaci. Menší místní organizace jsou naopak blíže lidem a pružněji reagují na jejich potřeby.

Auf der Ebene der Tschechischen Republik ist das höchste staatliche Organ, das die Problematik der NPO zusammenfassend für alle Bereiche löst, der Regierungsrat für NPO (www.rvnno.vlada.cz).

Auf nationaler Ebene wurde auch die Assoziation der NPO in der Tschechischen Republik geschaffen (ANNO CR), die regionale Organisationen für NPO und überdachende Branchenorganisationen vereint (www.asociacenno.cz).

In der Region Vysočina wurde als Dachorganisation die Koordinierungsgruppierung der NPO in der Region Vysočina – KOUS Vysočina – geschaffen. Zurzeit ist KOUS Vysočina eine selbständige juristische Person (seit dem Jahr 2008 funktioniert sie als Bürgervereinigung), die auf regionaler Ebene mehr als 100 NPO vereinigt bzw. vertritt und mit weiteren 50 Organisationen aktiv kooperiert (www.kous.cz).

Zum 31.12.2011 gab es laut Angaben des Tschechischen statistischen Amtes 6.136 aktive NPO mit Sitz in der Region Vysočina.

Vergleich

Im Vergleich zu den tschechischen NPO haben die österreichischen NPO eine bessere Infrastruktur, aber auch mehr traditionellen Platz in der Gesellschaftsstruktur. Sie sind mehr mit den Tätigkeiten des Staates (leichtere Finanzierung), der politischen Parteien, den Politikern und Beamten der öffentlichen Verwaltung verbunden.

In der Tschechischen Republik ist dieselbe Menge von Stiftungen tätig (in der Tschechischen Republik gibt es keine öffentlich-rechtlichen Stiftungen).

Der Ausdruck NPO ist weder in der tschechischen noch in der österreichischen Rechtsordnung verankert.

Haupteinkommen der NPO in beiden Ländern sind: Mitgliedsbeiträge, öffentliche Zuschüsse und Privatspenden.

Einige, insbesondere traditionelle NPO, haben eine Dachorganisation. Kleinere lokale Organisationen stehen dagegen den Menschen näher und reagieren viel flexibler auf deren Bedürfnisse.

NNO/NPO/NGO

Deutsch	Česky	English
abhängen	záviset	rely (on)
Analyse (e)	analýza	analysis
Antrag (r)	žádost	request
Antragsteller (r)	žadatel	applicant
Arbeitnehmer (r)	zaměstnanec	employee
Ausbildung (e)	vzdělání, vzdělávání	education
Bedingung (e)	podmínka, předpoklad	condition
Begriff (r)	pojem	concept
Beitrag (r)	příspěvek	contribution
Bereich (r)	oblast	field, area
beschäftigen, sich	zabývat se	concerned
Bevölkerung (e)	obyvatelstvo	population
Bewertung (e)	hodnocení	assessment
Beziehung (e)	vztah	relation
Dritter Sektor (r)	třetí sektor	third sector
enthalten	obsahovat, zahrnovat	included
Finanzierung (e)	financování	funding
Freiwillige (r,e)	dobrovolník	volunteer
Freizeitaktivität (e)	volnočasová aktivita	free time activity
Gesellschaft (e)	společnost	society
lokale Einheit (e)	místní jednotka	local unit
Mitglied (s)	člen	member
Mitgliedsbeitrag (r)	členský příspěvek	tuition
neu entstanden	nově vzniklý	newly created
NPO (Nonprofit Organisationen)	NNO (nestátní neziskové organizace)	NGO (non-governmental organisation)
öffentliches Interesse (s)	veřejný zájem	public interest
öffentlicher Zuschuss (r)	veřejný příspěvek, dotace	dotation
Organisation (e)	organizace	organisation
private Stiftung (e)	soukromá nadace	private foundation
Rahmen (r)	rámec	framework
regionale Ebene (e)	regionální úroveň	regional level
Recht (s)	právo	law
Religionsverbände	církevní spolky	church organisation
Sozialdienstbereich (r)	oblast sociálních služeb	field of social services
Spende (e)	dar	donation
Unterstützung (e)	podpora	aid
Verantwortung (e)	odpovědnost	responsibility
Verband (r)	spolek, sdružení	citizens association
verbünden, sich	spojit se	join
Verein (r)	spolek	club
verlangen	požadovat, žádat	require
Verteilung (e)	rozdělení	division
Vorbereitung (e)	příprava	preparation
Wirtschaftskammer (e)	Hospodářská komora	Chamber of commerce
Zahl (e)	počet	quantity
Zusammenarbeit (e)	spolupráce	cooperation
Zusammenhang (r)	souvislost	context

Kontakty

Krajský úřad Kraje Vysočina
Odbor regionálního rozvoje
Žižkova 57
587 33 Jihlava
Tel.: 564 602 111, 564 602 100
Fax: 564 602 420
E-mail: posta@kr-vysocina.cz
www.kr-vysocina.cz

Kontaktangaben

Amt der NÖ Landesregierung
Abteilung Raumordnung und
Regionalpolitik
Landesgeschäftsstelle für Dorferneuerung –
Koordinierung Agenda 21
Landhausplatz 1, Haus 16
3109 St. Pölten
Tel.: 02742/9005-14902
Fax: 02742/9005-14170
E-Mail: post.gde21@noel.gv.at

**NÖ Dorf- und Stadterneuerung
Verband für Landes-, Regional- und
Gemeindeentwicklung**
A-2020 Hollabrunn, Amtsgasse 9
Tel.: 0 29 52 / 48 48
Fax: 0 29 52 / 48 48 5
ZVR 550714705
E-mail: office@dorf-stadterneuerung.at
www.dorf-stadterneuerung.at

Při psaní publikace byly využity zdrojové texty veřejně dostupné na internetu.

Bei Vorbereitung dieser Publikation wurden im Internet öffentlich zugängliche Texte verwendet.

Vydání této publikace bylo financováno z projektu MA-G 21 Spolupráce mezi místní Agendou 21 v kraji Vysočina a programem Gemeinde 21 v Dolním Rakousku realizovaného v rámci programu Evropská územní spolupráce Rakousko – Česká republika 2007–2013.

Die Herausgabe dieser Publikation wurde aus dem Projekt MA-G 21 „Zusammenarbeit zwischen der Lokalen Agenda 21 im Kreis Vysočina und dem Programm „Gemeinde 21“ in Niederösterreich“ finanziert und in Rahmen des Programms Europäische Territoriale Zusammenarbeit Österreich – Tschechische Republik 2007 – 13 umgesetzt.

EUROPEAN UNION
European Regional
Development Fund

EUROPEAN TERRITORIAL CO-OPERATION
AUSTRIA-CZECH REPUBLIC 2007-2013
Gemeinsam mehr erreichen. Společně dosáhneme více.

Vydal: Kraj Vysočina, v roce 2012
Herausgeber: Kreis Vysočina, im Jahr 2012
První vydání/Erste Ausgabe
Náklad: 1 000 ks/Auflage: 1.000 Stück
ISBN: 978-80-87521-06-9
Foto/Fotos: Archiv Kraje Vysočina, Dolnorakouské
zemské vlády a nositelů projektů/Archiv des Kreises
Vysočina sowie der NÖ Dorf- und Stadterneuerung
und der Projektträger
Tisk/Druck: Ruch s. r. o.
www.kr-vysocina.cz/mag21